İŞKUR

2015

BARTIN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BARTIN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

HAZIRLAYANLAR

Gencer SAKA	(İş ve Meslek Danışmanı)	gencer.saka@iskur.gov.tr
Ramazan Ogün TOPCU	(İş ve Meslek Danışmanı)	ogun.topcu@iskur.gov.tr

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla 16 Mart-30 Nisan 2015 tarihleri arasında kapsamlı bir İşgücü

Piyasası Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Bartın İşgücü Piyasası Araştırması Analiz Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Seyfettin AZİZOĞLU
Bartın Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı 16 Mart- 30 Nisan tarihleri arasında, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile ilimizde 2-9 kişi istihdam eden 22 işyeri belirlenmiş, bunlardan 21 işyeri ile görüşülmüştür. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 421 işyeri

belirlenmiş olup, Kurum personelimiz bu işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmış ve 375 işyerine ulaşılmıştır.

Bu çalışma ile il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan 2015 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi": hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Ramazan ERDİM
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

İçindekiler Tablosu

ÖNSÖZ iv
İÇİNDEKİLER iv
TABLO LİSTESİ vii
ŞEKİL LİSTESİ ix
KISALTMALAR x
YÖNETİCİ ÖZETİ 11
GİRİŞ 15
BİRİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 16
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 16
İŞKUR GÖSTERGELERİ 19
KAYITLI İŞSİZ 19
AÇIK İŞLER 21
İŞE YERLEŞTİRMELER 22
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 24
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 25
İKİNCİ BÖLÜM 27
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 27
AMAÇ VE YÖNTEM 27
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 28
AÇIK İŞLER 46
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 74
İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ 92
SONUÇ 99
KAYNAKÇA 103
EKLER 104
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 113
Ek 4- Ek Tablolar ..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde ve Türkiye Genelinde Temel İşgücü Göstergeleri 16
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı 20
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 22
Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı 24
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*) 25
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2015*) 25
Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*) 26
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı 29
Tablo 9: Bartın'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 31
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 34
Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 36
Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 36
Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar 37
Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 38
Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 39
Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler . 40
Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı 40
Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler .. 41
Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı 44
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 47
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları 49
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 51
Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 52
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 54
Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 55
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 56
Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 57
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 58
Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları 59
Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları 60
Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 60
Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 61

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 61
Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 62
Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı..... 63
Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı 63
Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi 69
Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 70
Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 70
Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 71
Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 72
Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 73
Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 73
Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 74
Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 76
Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı 77
Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler 79
Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri* 85
Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 86
Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 87
Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 89
Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 90
Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 92
Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları 93
Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 94
Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 95
Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler 96
Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 97
Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 98
Tablo 61: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 124
Tablo 62: İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler 125

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 17
Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 19
Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş 21
Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme 23
Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 32
Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 33
Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar 35
Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları 42
Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı 43
Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı 43
Grafik 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Özellikleri 45
Grafik 12: Açık İşi Olan İşyerleri 46
Grafik 13: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları 49
Grafik 14: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı 51
Grafik 15: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı 57
Grafik 16: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi 68
Grafik 17: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 75
Grafik 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı 78
Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 80
Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 81
Grafik 21: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri* 83
Grafik 22: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 88
Grafik 23: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 89
Grafik 24: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri . 91

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TGÇ: Temininde Güçlük Çekilme

TGÇM: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

UMEM: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye'de istihdam politikalarının en önemli uygulayıcısı İŞKUR'dur. İşgücü Piyasası Analiz Çalışmasının amacı; piyasa hakkında periyodik bilgi elde etmek, geçmiş, mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının arz ve talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmektir. Bu amaçla, 2015 yılı 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü(BARTIN İŞKUR) tarafından İşgücü Piyasası Analizi(İPA) gerçekleştirilmiştir.

2008-2013 yılları arasında Bartın piyasası işsizlik oranını incelediğimizde, istihdam oranı ve işgücüne katılma oranı ile ters orantılı bir yapıda olduğu anlaşılmaktadır. Bartın İlinde en düşük işsizlik oranı; yüzde 5,2 ile 2008 yılında görülmüştür. 2012 yılında ise, yüzde 60,9 ile işgücüne katılma oranı ve yüzde 57,5 ile istihdam oranı, en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

Bartın'da İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin sayısı 2014 yılı sonu itibariyle 8 bin 702 kişiyken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 9 bin 430'a yükselmiştir. 2015 Ocak- Haziran döneminde en fazla kayıtlı işsiz "Beden işçisi (genel)" mesleğinde bulunmaktadır. Bunu sırasıyla, "Beden işçisi (temizlik)" ile "Satış danışmanı" meslekleri takip etmektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı; kayıtlı işsizler de olduğu gibi, "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi (temizlik)" almıştır. Bu meslekleri sırasıyla: "Garson (servis elemanı)", "Satış danışmanı", "Makineci (dikiş)", "Ütücü", "Aşçı yardımcısı", "Aşçı", "Güvenlik görevlisi" ve "Düz dokuma kumaş işçisi" izlemiştir.

Aynı dönemde gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi (temizlik)" yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; "Güvenlik görevlisi", "Satış danışmanı", "Ütücü", "Garson (servis elemanı)", "Makineci (dikiş)", "Düz dokuma kumaş işçisi", "Ortacı/ayakçı (tekstil)" ve "Aşçı yardımcısı" takip etmektedir.

Bu dönemde 231 adet program düzenlenmiş ve 918 kişi katılmıştır. 203 İşbaşı Eğitim Programı düzenlenmiş olup 333 kişi, mesleki eğitim kurslarından 20 adet düzenlenmiş olup 386 kişi, Girişimcilik Kurslarından 8 program düzenlenmiş olup 199 kişi katılmıştır. Ayrıca bu dönemde bin 410 kişi Toplum Yararına Programdan(TYP) yararlanmıştır.

Bartın ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam bin 185 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 625'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Hak edenlerin yüzde 9,5'i "Beden işçisi (genel)" mesleğindedir.

2015 yılı Bartın İşgücü Piyasası sektörel dağılımına baktığımızda, ilk üç sırasıyla: "İmalat", "Toptan ve perakende ticaret", "İnşaat" tır. En fazla iş yeri bulunduran sektör %25,5'lik payla "İmalat" tır.

En fazla çalışanı bulunanlar: “İmalat”, “Toptan ve perakende ticaret” ve “İnşaat” sektörlerindedir.

İlde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada, “Makineci (dikiş)” görülmektedir.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9’u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken, bu oran Bartın İli’nde yüzde 77,3’dür.

İşyerlerinin yüzde 14,5’i yarı zamanlı (part-time) çalışana sahiptir. Yarı zamanlı işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler; “Elektrik tesisatı ve pano montörü teknisyeni”, “Temizlik görevlisi” ile “Aşçı yardımcısı” olmuştur.

Araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 23,1’i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Vardiyalı olan işyerlerinde en fazla çalışanın bulunduğu meslekler; “Madenci (genel)”, “Kauçuk mamuller montaj işçisi”, “Zımparacı (tekstil)” olmuştur.

İşyerlerinin yüzde 7,7’si ihracat yapmaktadır. İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler ise; “Makineci (dikiş)”, “Kauçuk mamuller montaj işçisi”, “Zımparacı (tekstil)”dir.

İŞKUR’un firmalara yönelik çeşitli hizmetleri bulunmaktadır. Yüzde 61 ile en fazla hizmet, eleman talebi yönünde gerçekleşmiştir. Bunu sırasıyla: yüzde 58,5 ile işveren danışmanlığı, yüzde 40,2 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 14,1 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 4 ile kurs hizmetleri, binde 8 ile çalışanlara yönelik eğitim takip etmiştir.

İşyerlerinin yüzde 84,9’u; 0-4 yıl arasında bir süredir İŞKUR hizmetlerinden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 15 yıl ve daha fazla yararlan işyerleri grubudur.

İşyerlerinin yüzde 19,9’u açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise yüzde 14,2’dir. Bartın İli’nde 75 işyerinde toplam 331 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Toplam açık işlerin yüzde 11,5’lik kısmı için yalnızca kadınlar, yüzde 42,3’lik kısmı yalnızca erkekler tercih edilirken, her iki cinsiyette olabilir diyen Firmalar yüzde 46,2’dir.

İşgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında, açık işlerde ilk üç meslek sırasıyla: “Beden işçisi (genel)”, “Makineci (dikiş)”, “Seramik imal işçisi” dir.

Arama kanalı tercihi birinci sırasında İŞKUR yer alırken bunu sırasıyla; Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir.

Bartın’da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş, cinsiyet ayrımı gözetmeyen grupta iken; eğitim düzeyi de Fark Etmez seçeneğidir. Bu talep tüm taleplerin yüzde 65,4’ünü temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 42,1 ile Fark Etmez, bunu takiben yüzde 26,3 ile Lise Altı olmuştur. Genel Lise seçeneği ise 3’üncü sırada gelmektedir.

Meslek grupları ile Açık İşlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırılmıştır. “Tesis, makine operatörleri ve montajcılar”, “Nitelik gerektirmeyen meslekler”, “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi Fark Etmez seçeneği iken; “Hizmet

ve satış elemanları" ile "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" gruplarında genel lise; "Profesyonel meslek mensupları" grubunda lisans; "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları gruplarında", meslek yüksekokulu en çok talep edilen eğitim düzeyidir. Lisans eğitim düzeyini sadece "Profesyonel meslek mensupları; Lisansüstü eğitim düzeyini sadece "Tesis, makine operatörleri ve montajcılar" meslek mensupları; meslek lisesini ise "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" ile "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" tercih etmişlerdir. Çıraklık eğitim düzeyini ise "Nitelik gerektirmeyen meslekler" grubu tercih etmiştir.

"İmalat toptan ve perakende ticaret", "İnşaat" sektörlerinin en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez seçeneği iken; "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", "Ulaştırma ve depolama", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" de lise altı, "Diğer hizmet faaliyetleri" nde meslek lisesidir.

Bartın'da genel lise, lisansüstü, çıraklık eğitimi düzeylerinde personel ihtiyacının tamamı 0-30 gün içinde kapatılmıştır. Diğer taleplerin ise çoğunluğu, yine 0-30 gün içerisinde kapatılmıştır. Lisans eğitim düzeyinde personeller ya 0-30 gün ya da 90'dan fazla gün aranmıştır.

Bartın İli'ndeki işyerlerinin yüzde 28,6'sı eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur.

Bartın İli'nde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; birinci sırada "İmalat" gelmektedir. Bunu sırası ile: "Toptan ve perakende ticaret" ile "İnşaat" sektörleri izlemektedir. Ayrıca bu üç grup, ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir.

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre; "Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları" grubu temininde güçlük çekilen mesleklerde, yüzde 6,1 ile ilk sırada yer almaktadır. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubu yüzde 14,1 oranıyla ilk sırada yer almıştır.

Bartın İli'nde işyerlerinin yüzde 28,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu işyerlerinin yüzde 23,1'inde, vardiyalı çalışma vardır. Yüzde 7,7'si ihracat yaparken, yüzde 9,6'sı yarı zamanlı çalışma yaptığı gözlemlenmiştir. Bartın'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, mevcut istihdamın yüzde 3,5 artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 4,1, yarı zamanlı çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 4,3'tür.

Sektörler İtibariyle net istihdam değişimine bakıldığında; "Madencilik ve taş ocakçılığı" nda kısa vadede bir değişiklik öngörülmeyip, orta ve uzun vadede artış olacağı düşünülmektedir.

Bartın'da net istihdam artışını değerlendirdiğimizde: 200 kişilik istihdam artışı beklentisiyle "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla: 199 kişilik beklentiyle "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar", 75 kişilik beklentiyle "Hizmet ve satış elemanları" takip etmektedir.

En fazla istihdam artışı beklenen mesleklere baktığımızda: "Makineci(dikiş)", "Düz dokuma kumaş işçisi", "Garson(servis elemanı)" şeklinde sıralandığı görülür. "Makineci (dikiş)", "Düz dokuma

kumaş işçisi” ve “Ütücü” meslekleri; tekstil ve kumaş sanayinin talepleri doğrultusunda şekillenmiştir. Azalan istihdam beklentilerinde ilk üç meslek: “Kasiyer”, “Kasap”, “Reyon görevlisi” şeklindedir.

İhracat yapan işyerleri istihdam artış beklentisinde yüzde 41,4 ile en yüksek seviyededir. Bu işyerleri hiç azalış beklememektedir. Vardiyalı çalışan işyerleri ise yüzde 33,3 ile en yüksek ikinci artış bekleyen gruptur. Kısmi çalışanı olan işyerlerinin beşte biri artış bekleyen gruptadır.

GİRİŞ

Bartın İli işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi: ilde işgücü yapısını analiz edip, istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik çalışmalar yapmak; sektörlerin; personel, eğitim gibi ihtiyaçlarının neler olduğunu tespit etmektir.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip, bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Bazı ülkelerde yüksek işsizlik oranlarına rağmen, özellikle kısa dönemli işgücü talebinin de yüksek olduğu görülmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın; etkin eşleştirme eksikliği, beceri uyumsuzlukları, beklentilerin karşılanamamaması vb. sebeplerle istihdam sağlanamamaktadır. İşgücü talepleri; işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı, iş arayanın mobilitesinin yetersizliği, çok uzun mesai saatleri, bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi gibi nedenlerle zamanında doldurulamamaktadır.

Etkin bir işgücü piyasası analizi için, arz ve talep yapısını yansıtan verilere ihtiyaç vardır. İşgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların, istatistiki yönden geçerli ve güvenilir olması da gereklidir. Arz ve talebin araştırılması mali açıdan büyük yük yaratacağı için, işgücü piyasası arz tarafının tespitinde Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK), Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi(ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi(HİA) sonuçları kullanılacaktır.

İşgücü piyasası talepleri İŞKUR kayıtlarında mevcuttur ancak, bu bilgiler ilin genel yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü piyasası analizinin ildeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde oluşturulması, piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir. Bu nedenle nitelikli bir İşgücü Piyasası Araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur.

İşverenlerin eleman taleplerine yönelik verilerin elde edilmesi çalışmaları, İŞKUR İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu; hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde, hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Standart bir İşgücü Piyasası Araştırması'na geçilmesi ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı ile iller arası ikilikler ortadan kaldırılmıştır.

Bartın İli'nde 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Araştırması uygulanmış ve İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır. Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm: İşgücü piyasasını etkileyen temel faktörlerden; nüfus, eğitim, ekonomi verileri ile işgücü parametreleri birlikte ele alınarak, ilin genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca; İŞKUR verileri de ele alınarak, ilin işgücü piyasası raporu oluşturulmuştur.

İkinci bölüm: İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarını analiz edilerek, Bartın işgücünün talep yapısı ortaya konmaktadır. İPA'nın amacı; işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında geçmişte meydana gelen, o an oluşan ve gelecekte gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da, iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluşturduğu iller içinde de, farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR81** olarak sınıflandırılan iller Bartın, Karabük, Zonguldak'tır.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Bartın İli'nin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Bartın ili'ne ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. Bu tablo ile 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı ile Bartın İli'nin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde ve Türkiye Genelinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı		İstihdam oranı		İşsizlik Oranı	
	Bartın	Türkiye	Bartın	Türkiye	Bartın	Türkiye
2008	54,3	46,9	51,4	41,7	5,2	11,0
2009	57,2	47,9	53,6	41,2	6,4	14,0
2010	54,6	48,8	49,0	43,0	10,2	11,9
2011	60,1	49,9	56,6	45,0	6,0	9,8
2012	60,9	50,0	57,5	45,4	5,7	9,2
2013	58,5	50,8	54,9	45,9	6,2	9,7

Kaynak: TÜİK

[1] Bu sonuçlar TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı eski "Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları" veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan sonuçlar içinde İl düzeyinde yeni veri setine yayınlanmamıştır.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki sonuçlara bakarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranı değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışılık ve ücret gibi unsurlar göz önüne alınmalıdır.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

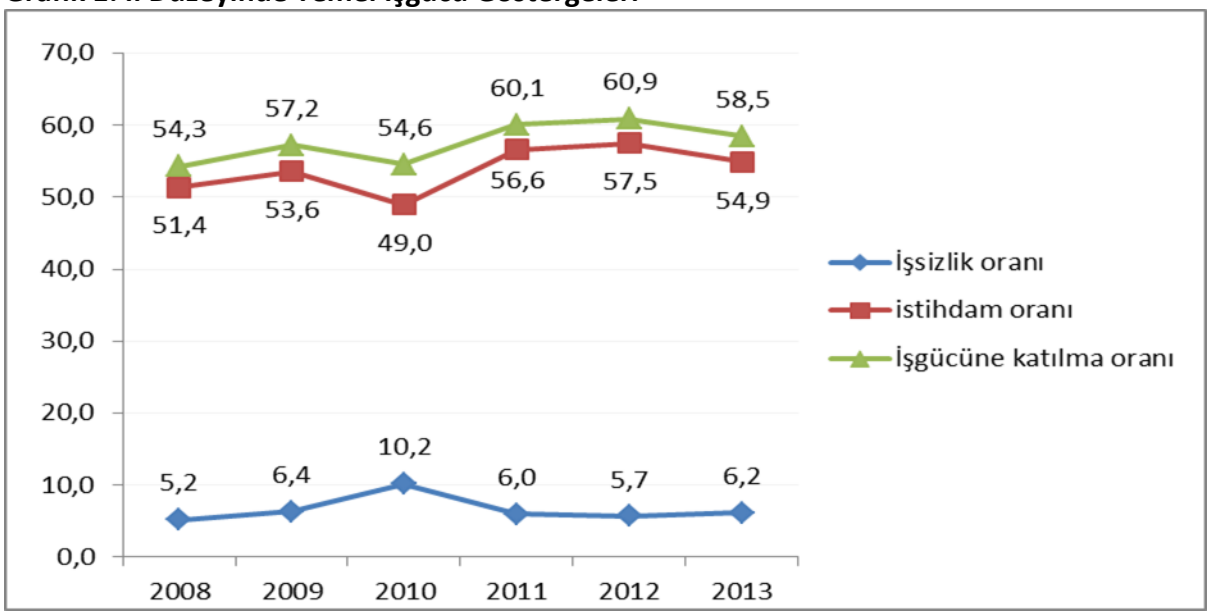

Kaynak: TÜİK

İşgücüne katılım oranı ise, ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup tablo ve grafikte görüldüğü üzere, 2008-2013 yılları arasındaki işgücüne katılma oranı dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ertesi yıl toparlanarak, 2012 yılında en üst seviyeye ulaştığı gözlemlenmiştir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2010 yıllarında en sert düşüşü göstermiştir. Bu eğri analiz edilecek olursa, söz konusu azalışın 2010 yılında dünyada görülen ekonomik resesyonun (durgunluk) Bartın İli'ne yansıması olarak düşünülmektedir. Ertesi yıl dünya piyasalarının durgunluğu devam etse de, ilimizde durum düzelerek, istihdam oranı 56,6 ile 2008 yılından bu yana ikinci en yüksek düzeye erişmiştir.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, yine 2010 yılı işsizlik oranı yaklaşık 2 kat arttığı, diğer yıllarda ise stabil veya stabile yakın olarak yüzde 6 seviyesinde seyrettiği izlenimi oluşturmaktadır. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Bartın İli işgücü piyasasında işgücüne katılım oranının istihdam oranıyla paralelinde artıp azalması ve işsizlik oranının aynı doğrultuda değişmemesi, il dışına

göçlerin bu grafikteki durumu açıklayabileceği kanaati doğurmaktadır. Genel itibariyle 2008 yılından 2013 yılına gelindiğinde istihdam alanlarının arttığı söylenebilir. İstihdam oranı ve işgücüne katılma oranı Türkiye ortalamasının üzerinde, işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Bartın İli işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri, işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kaydı bulunanlar ile ilgili veriler olup, oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa, kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Bartın İli için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

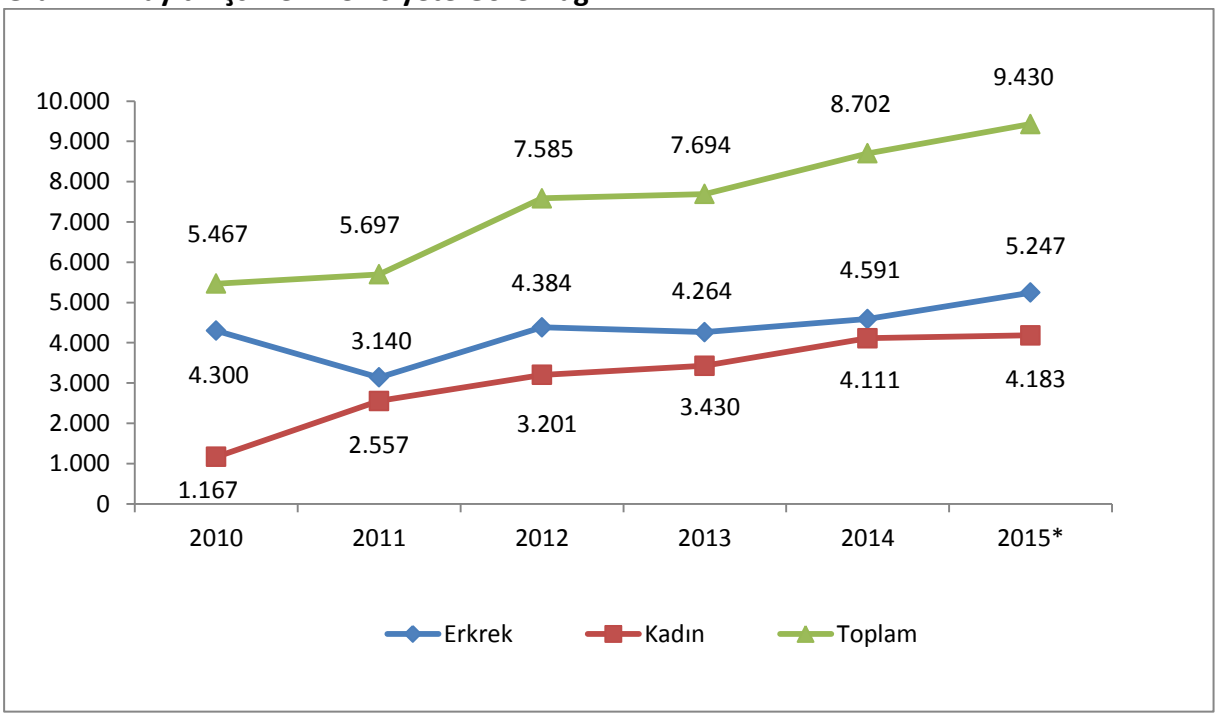

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Bartın İli'nde 5 bin 467 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı yaklaşık iki kat artarak 9 bin 430'a yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2011 yılında bir düşüş yaşanmış, sonraki yıllarda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında bin 167 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık üç kat artarak 4 bin 183 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır.

2010 yılından 2011 yılına geçişte diğer yıllara oranla tabloda bir farklılık olmuş erkek işsizler 1160 kişi azalmış, kadın işsizler ise 1390 kişi artmıştır. Bu durumun sebebi, 2010 yılında Dünya'da ve Türkiye'de yaşanan ekonomik durgunluğun hanelere yansıması olarak değerlendirilmiştir. Bu olumsuz durumdan kurtulmak için; Erkek işgücü il dışına çıkıp iş arama yoluna gitmiş, hanedeki kadınlar da çalışmak maksadıyla İŞKUR'a başvurmuşlardır.

İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması, kurumun işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**
Beden İşçisi (Genel)	1.285
Beden İşçisi (Temizlik)	1.185
Satış Danışmanı	371
Büro Memuru (Genel)	287
Beden İşçisi (İnşaat)	283
Garson (Servis Elemanı)	238
Makineci (Dikiş)	236
Aşçı Yardımcısı	220
Temizlik Görevlisi	218
Ön Muhasebeci	173
Diğer Meslekler	4.934
Genel Toplam	**9.430**

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 9 bin 430'dur. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki: "Beden işçisi (genel)","Beden işçisi (temizlik)" olduğu görülmektedir. Bu mesleklerdeki işsizler, ildeki toplam işsiz sayısının yüzde 26'sını oluşturmaktadır. Devamı ise: "Satış danışmanı", "Büro memuru (genel)", "Beden işçisi (inşaat)", "Garson (servis elemanı)", "Makineci (dikiş)", "Aşçı yardımcısı", "Temizlik görevlisi", "Ön muhasebeci" şeklinde sıralanmıştır. Son yılarda Bartın İli'nde "İnşaat sektörü" hız kazanmasına rağmen, tünel inşaatı gibi büyük inşaatlar bitirildiğinden piyasada "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi(inşaat)" mesleklerinde işsiz sayısı artmıştır. Diğer mesleklerin yüzde 52 gibi yüksek bir orana sahip olması Bartın'daki işsizlerin çok çeşitli mesleklere sahip olduğunu gösterir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği Toplum Yararına Programlar (TYP), "Nitelik gerektirmeyen meslekler "in kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler oluşturmuştur. "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi (temizlik)" mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri, açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 283 kişi olan açık iş sayısı, 2013 yılına kadar katlanarak artmış ve 4 bin 690 kişi olmuştur. 2014 yılında ise 169 kişilik bir azalma olsa da, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 2 bin 735 kişi olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır. Ayrıca her işveren ve işsize, bir iş ve meslek danışmanı atanmış bu yolla hizmetlerin etkin ve verimli gerçekleşmesi sağlanmıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

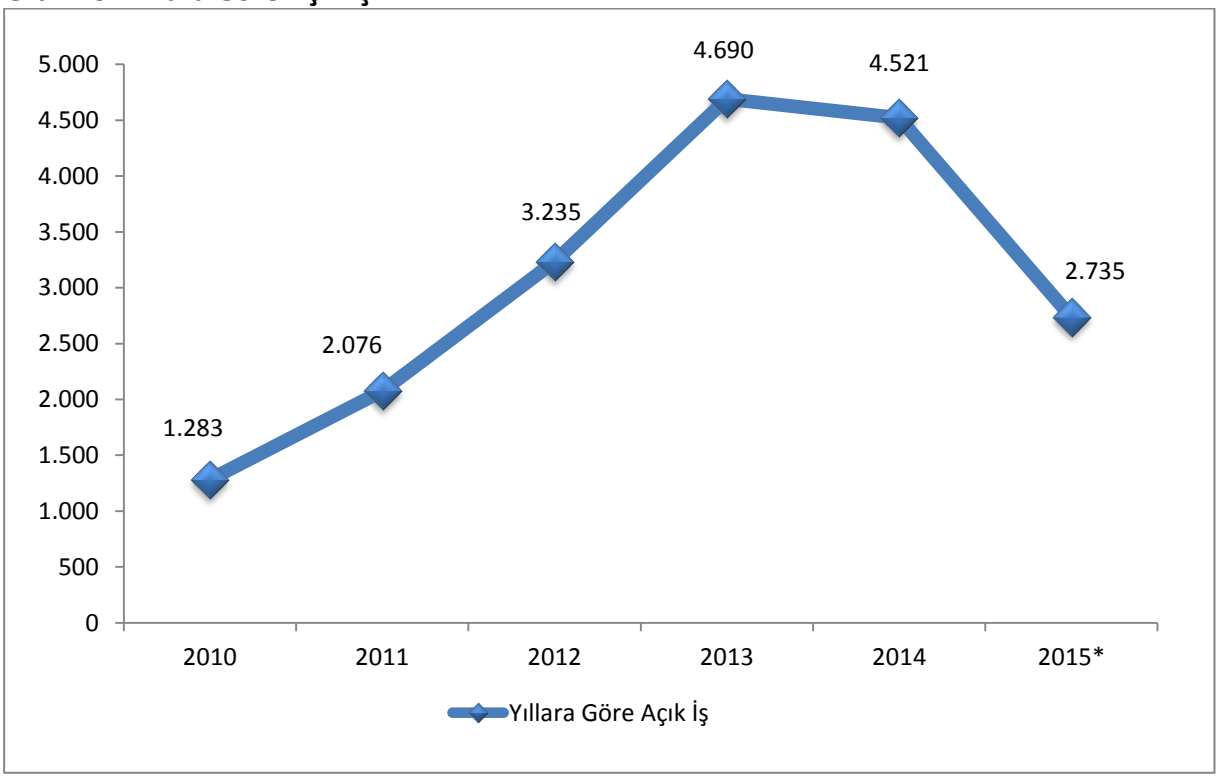

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizler de olduğu gibi "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi (temizlik)" almış, bu meslekleri sırasıyla: "Garson (servis elemanı)", "Satış danışmanı", "Makineci (dikiş)", "Ütücü", "Aşçı yardımcısı", "Aşçı", "Güvenlik görevlisi", "Düz dokuma kumaş işçisi" izlemiştir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Açık İş**
Beden İşçisi (Genel)	872
Beden İşçisi (Temizlik)	275
Garson (Servis Elemanı)	185
Satış Danışmanı	110
Makineci (Dikiş)	108
Ütücü	58
Aşçı Yardımcısı	44
Aşçı	42
Güvenlik Görevlisi	42
Düz Dokuma Kumaş İşçisi	38
Diğer Meslekler	961
Toplam	2735

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

Yukarıdaki Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı ve açık işlerin mesleklere göre dağılımı tabloları incelendiğinde, Bartın İli'nde bulunan işsizlerin, mesleklerine uygun açık işler bulunduğu görülmektedir. Bu mesleklere örnek verecek olur isek: "Satış danışmanı", "Garson (servis elemanı)", "Makineci (dikiş)", "Aşçı yardımcısı" sayabiliriz. Burada istihdamın sağlanamamasının temel sebebi, iş arayan ve işverenlerin farklı beklentilerinin karşılanamamış olmasıdır.

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 942 olan işe yerleştirme sayısı, üç kattan fazla artarak 2013 yılında 2 bin 785'e çıkmıştır. 2014 yılında ise hafif bir düşüşle 2 bin 677'e düştüğü görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 141 olarak gerçekleşmiş olup, yıl sonunda 2014 yılı işe yerleştirme sayısıyla paralellik göstereceği tahmin edilmektedir. Grafik genel olarak değerlendirildiğinde 2011 yılından itibaren belirgin bir istihdam artışı sağlandığı gözlenmektedir.

İşe yerleştirme sayılarındaki artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında etkin bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine, hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

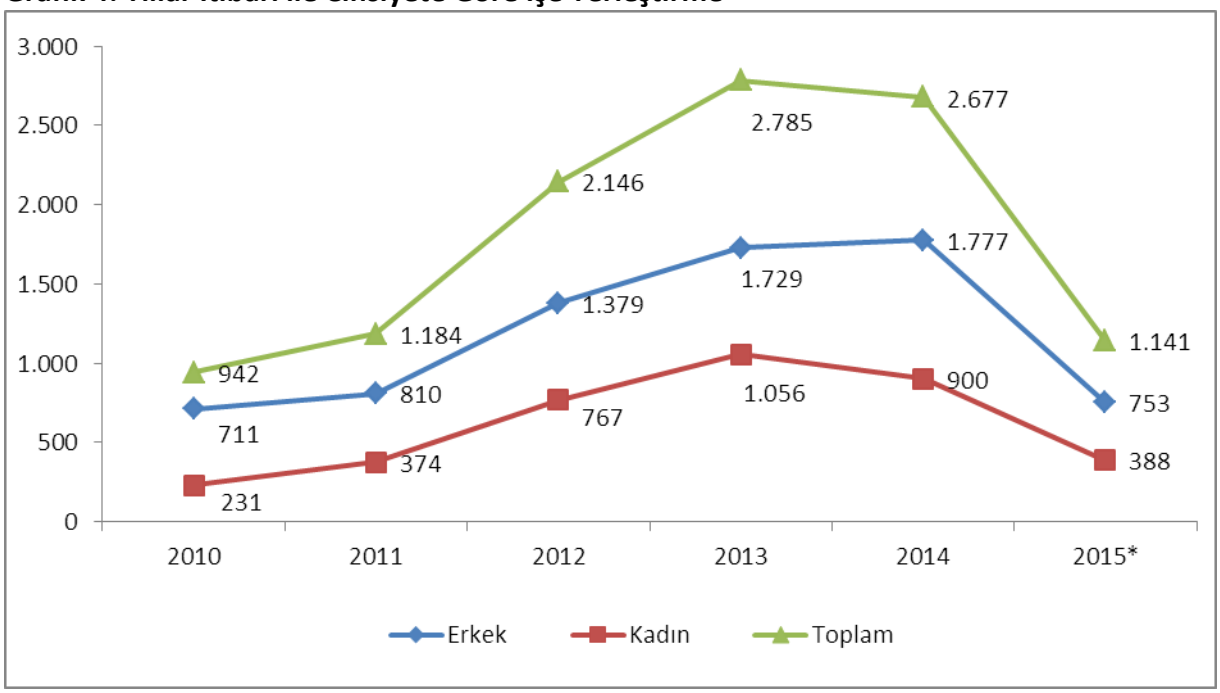

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada "Beden işçisi(genel)" ve "Beden işçisi(temizlik)" meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; "Güvenlik görevlisi", "Satış danışmanı", "Ütücü", "Garson (servis elemanı)", "Makineci (dikiş)", "Düz dokuma kumaş işçisi", "Ortacı/Ayakçı(tekstil)" ve "Aşçı yardımcısı" meslekleri takip etmektedir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda; işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle, kayıtlı işsizlerin meslekler bazında genel olarak örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir. Örnek verecek olursak: 371 kayıtlı "Satış danışmanı" işsizimiz bulunmaktadır. 2015 Ocak-Haziran döneminde 110 "Satış danışmanı" talebi alınmış ve bunların 42'si kapatılmıştır. Yine benzer şekilde 238 kayıtlı "Garson (servis elemanı)" işsizimiz vardır. Aynı dönemde 185 "Garson (servis elemanı)" talebi alınmış ve bunların 25'i kapatılmıştır.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**
Beden İşçisi (Genel)	426
Beden İşçisi (Temizlik)	204
Güvenlik Görevlisi	49
Satış Danışmanı	42
Ütücü	28
Garson (Servis Elemanı)	25
Makineci (Dikiş)	22
Düz Dokuma Kumaş İşçisi	18
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	16
Aşçı Yardımcısı	14
Diğer Meslekler	297
Genel Toplam	**1.141**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında, 231 adet program düzenlenmiş ve bunlara 918 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program(TYP) dâhilinde ise son yıllarda katılımcı sayısında belirgin bir artış olmuş, 2015 yılı ilk altı aylık döneminde bin 410 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı(İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 203 İEP düzenlenmiş olup 333 kişi bu programlardan faydalanmıştır. 2015 yılı ilk altı aylık dönemde İEP katılımcı sayısının geçen yıllara oranla arttığı gözlenmektedir. Diğer kurslarımıza nazaran daha yüksek ücret ödenmesi, işin başındayken eğitim alınması ve en az bir kursiyerle bile açılabilmesi İEP talebini arttırmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 20 adet kurs düzenlenmiş olup, 386 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

Girişimcilik Kursu programına verilen önem gitgide artmış ve ocak-haziran döneminde 8 program açılarak, 199 katılımcıya ulaşılmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp, hem kişilere meslek kazandırmakta hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	20	386	203	333	8	199	231	918	17	1,410
2014	35	628	151	199	7	189	193	1,016	31	1,487
2013	20	445	155	342	4	107	179	894	19	988
2012	36	856	109	362	4	106	149	1,324	17	364
2011	25	475	83	145	6	150	114	770	3	104
2010	68	1,294	15	17	2	50	85	1,361	17	225

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası; kişinin işyerinde çalışırken; çalışma isteği, yeteneği, sağlığı vb. yeterliliklerinin olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde; zararını kısmen de olsa karşılayabilmek adına; sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Bartın ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam bin 185 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş ve bu kişilerden 625'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneği hak eden sayısı yıllar itibari ile dalgalı bir seyir izlemiştir.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	625
2014	1282
2013	852
2012	875
2011	642
2010	704

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik ödeneği başvuru sayısını arttırmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	50
Beden İşçisi (Temizlik)	27
Makineci (Dikiş)	22
Temizlik Görevlisi	20
Büro Memuru (Genel)	16
Garson (Servis Elemanı)	16
Satış Danışmanı	16
Şoför-Yük Taşıma	11
Ön Muhasebeci	10
Beden İşçisi (İnşaat)	10
Diğer Meslekler	327
Genel Toplam	**525**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde; işsizlik ödeneğini hak edenlerin yüzde 18'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradığı göstermektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

Piyasaların temel iki enstrümanı olan arz ve talebin, niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınması düzenli işleyen bir işgücü piyasasının temel dayanaklarındandır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen, özellikle kısa dönemli işgücü talebinin de yüksek olduğu sık sık ifade edilmektedir. Sektörlerde işgücü fazlalığı olmasına karşın, etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının mevcut açık iş durumu ve gelecek dönemdeki eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

Arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler, ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun(TÜİK) yapmış olduğu Sürekli Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. TÜİK verileri daha çok bölgesel nitelikte olduğundan, il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. İşgücü piyasasının talep tarafına yönelik de pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı Türkiye İş Kurumu, İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise gün geçtikçe istenen düzeye gelmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden; piyasa ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla, 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) kurumca periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları; piyasalar ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında geçmişte meydana gelen; mevcut ve gelecek dönemlerde gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Ayrıca Türkiye'de açık iş sayısına erişilebilir olunmasına yönelik, EUROSTAT'ın talep ettiği, veriler toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride kurumumuz dışında, diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu; 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında, 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında, Türkiye genelinde 132.034 işyerine, yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK Sistemi baz alınarak, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırma yapılacak yerler olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında Türkiye genelinde; Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması(NACE) Rev. 2 normuna göre "Tarım", "Kamu yönetimi ve savunma"; "Zorunlu sosyal güvenlik", "Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri", "Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri" dışındaki 17 sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örneklem çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örneklem birimi işyeri olarak belirlenmiştir. 17 sektörde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il içi ve Türkiye çapı araştırma yapılmıştır. 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise sadece Türkiye geneli araştırması öngörülmüştür.

Yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

Temel işyeri bilgilerine,

Mevcut istihdam bilgilerine (Cinsiyet, Meslek),

Açık işine(Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi),

Temininde güçlük çekilen mesleklere (Meslek, Güçlük Nedeni),

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İşgücü Piyasası Araştırmasındaki işyerlerine sorular, il ve Türkiye tahmini almak üzere planlandığından, mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü meslek bazında bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılım dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde, Bartın İli'nde gerçekleştirilen çalışma kapsamındaki işyerleri ile çalışanlar üzerinde durulacaktır. Anketin bu bölümünde: İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, sunulan hizmetlerden yararlanıyorsa hangi türünden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma ve ihracat yapıp yapmadığı ile yarı zamanlı(part-time) çalışanı olup olmadığına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Bartın ilinde 443 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 13 bin 412 çalışan kişi vardır.

İŞYERİ VERİLERİ

Bartın ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 443 işyeri için veri üretilmiştir. Bartın'da 17 sektörden 12 tanesinde işyeri bulunmaktadır. İşyeri bulunmayan sektörler:

-"Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri"

-"Bilgi ve iletişim"

-"Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı"

-"Gayrimenkul faaliyetleri"

-"Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor"dur. Yukarıda sözü edilen sektörlerde Bartın İli'nde faaliyet gösteren işyeri bulunmakta ise de; ana faaliyet kolları kodu (NACE kodları) TÜİK'ten alınmış olup, anket sonuçları kuruluşların ana faaliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. İşyerlerinin sektörlere göre dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	Oran
İmalat	25,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	25,0%
İnşaat	20,7%
Ulaştırma ve Depolama	6,9%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3,2%
Eğitim	2,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2,1%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,8%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,8%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'ndeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin yüzde 25,5 ile "İmalat sektörü" nde olduğu görülmektedir. Hemen arkasından yüzde 25 ile "Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı" gelmektedir. Yaklaşık olarak her iki işyerinden biri," İmalat" veya "Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı" sektörlerindedir. Bu sektörleri daha sonra "İnşaat"(yüzde 20,7) sektörü takip etmektedir. Bu üç sektör, işyerlerinin yüzde 71,2'sini oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha

fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de, bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 65'ler civarındadır. Türkiye genelinde en fazla işyeri "İmalat" sektöründe daha sonra sırası ile "Toptan ve perakende ticaret" ile "İnşaat" sektörü gelmektedir. Bu açıdan Bartın İli'nin Türkiye geneli ile benzeştiği görülmektedir. Türkiye genelinde en az işyeri; "Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri" sektöründedir.

Bartın İli'nde en az işyeri "Madencilik ve taş ocakçılığı" ile "Finans ve sigorta faaliyetleri" sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere "Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri", "Bilgi ve iletişim", "Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı", "Gayrimenkul faaliyetleri", "Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörleri"nde işyeri bulunmamaktadır.

Bartın ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 13 bin 412 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 72,4'ü erkek, yüzde 27,6'sı kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Burdan da anlaşılacağı gibi erkek ve kadın istihdam oranlarında, Türkiye ile Bartın örtüşmektedir. 2014 yılı İşgücü Piyasası Anket sonuçlarına göre ise: yüzde 72,7'si erkek, yüzde 27,3'ü kadındır. Çalışan kadın ve erkeğin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde bir önceki yıla göre binde 2 erkekler lehine artış gözlense de stabil bir durumda olduğu anlaşılmaktadır.

2013 yılı Hane halkı İşgücü Anketi Bölgesel sonuçlarına göre: Bartın'ın da içinde bulunduğu TR81 bölgesinde istihdam oranı Türkiye genelinin 9 puan üzerindedir. Ayrıca değinmek gerekirse, bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar; yaygın, ücretsiz, aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle, kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük kalmıştır.

Türkiye'deki kadın istihdamının durumuna bakacak olursak; yüzde 27,5 olarak görülmektedir. Bartın İli'nde ise bu oran, yüzde 27,6 ile Türkiye ortalamasının biraz üzerinde seyretmektedir. İlde en fazla çalışanın bulunduğu "Toptan ve perakende ticaret" ile "İmalat" sektörlerinde kadın oranı, Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının yüzde 6 ilerisindedir. Türkiye genelinde olduğu gibi Bartın İli'nde de, "Eğitim" ve "sağlık" sektörlerinde çalışan kadınların oranı erkeklerden daha fazladır. Bu iki sektörde istihdamın, toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Bartın'da ise, iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 10'un biraz altındadır.

Yukarıda bahsedildiği gibi Bartın'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha yüksektir. Güç veya kuvvet gerektirmeyen işlerde, kadın ve erkeğin eşit sayıda çalışması ideal durumdur. Bartın'da "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler", Finans ve sigorta faaliyetleri gibi iş kollarında kadın istihdamının erkeklere göre idealden çok uzak olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Bartın'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	10+		
	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	2,272	3,921	6,193
Toptan ve Perakende Ticaret	435	2,082	2,517
İnşaat	110	1,206	1,316
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	234	723	957
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	23	549	572
Ulaştırma ve Depolama	29	441	470
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	195	263	458
Eğitim	217	190	407
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	147	106	253
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8	138	146
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	31	74	105
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	15	18
Genel Toplam	**3,704**	**9,708**	**13,412**

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da en fazla çalışan, "İmalat", "Toptan ve perakende ticaret" ve "İnşaat" sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 75'i bu gruptadır. İşyerlerinin ise yüzde 71'i bu sektörlerdedir. Çalışanların oranı, İşyerlerinin oranından 4 puan fazladır. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla "İmalat" daha sonra sırası ile "Toptan ve perakende ticaret" ile "İdari ve destek hizmet faaliyetleri" gelmektedir. "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektöründe Bartın'da kadınların çalışanlar içerisindeki oranı Türkiye genelindeki oranın üzerindeyken, diğerlerinde ise Türkiye genelinin altındadır.

En az çalışanı olan sektörler, işyeri sayısı ile kısmen bağlantılıdır. Bu durum "Finans ve sigorta faaliyetleri" sektöründe gözlemlenmektedir.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ile çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

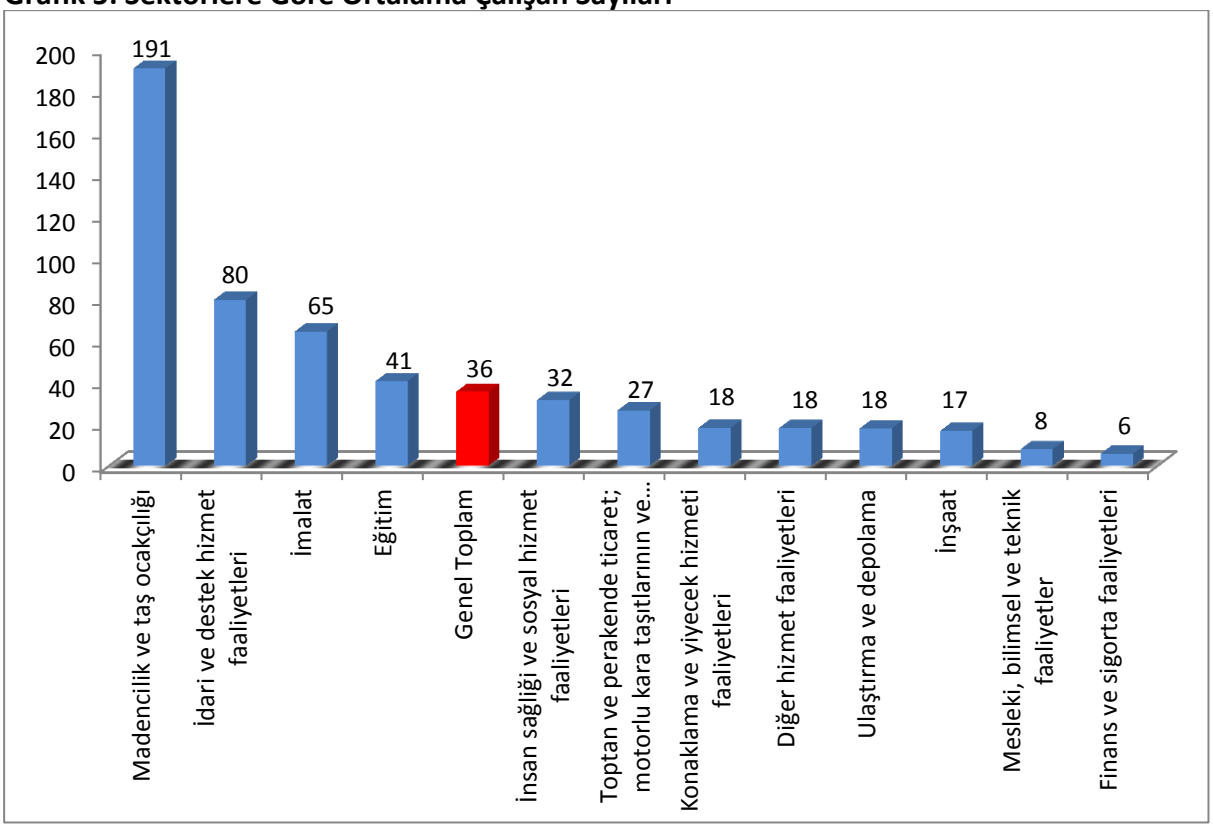

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 36'dır. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışanı olan ilk üç sektörden "İmalat" sektörü ortalamanın üzerinde iken "Toptan ve perakende ticaret" ile "İnşaat" sektörleri ortalamanın altındadır. Bartın'da ise bu üç sektör ortalaması için aynı durum söz konusudur. "İmalat" sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken, Bartın'da bu sayı 65'dir. Bartın'da ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler "Madencilik ve taş ocakçılığı", "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "İmalat" ile "Eğitim" dir.

Bartın İli'nde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısına yakını 25 yıl ve daha uzun süreli faaliyet gösteren işyerleridir. İkinci sırayı yüzde 36 ile 5 yılını doldurmamış yeni işyerleri, üçüncü sırayı ise yüzde 13,8 ile 5-9 arası yaştaki işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 98'i bu üç gruba aittir. 1990 yılından 2005 yılına kadar ya çok az işyeri kurulmuştur ya da kurulan işyerlerin büyük bir bölümü şuan faaliyette değildir. Buradan da anlaşılıyor ki; 1994 ve 2001 yıllarında, Türkiye'de yaşanan ekonomik krizler Bartın İş piyasasını olumsuz etkilemiştir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

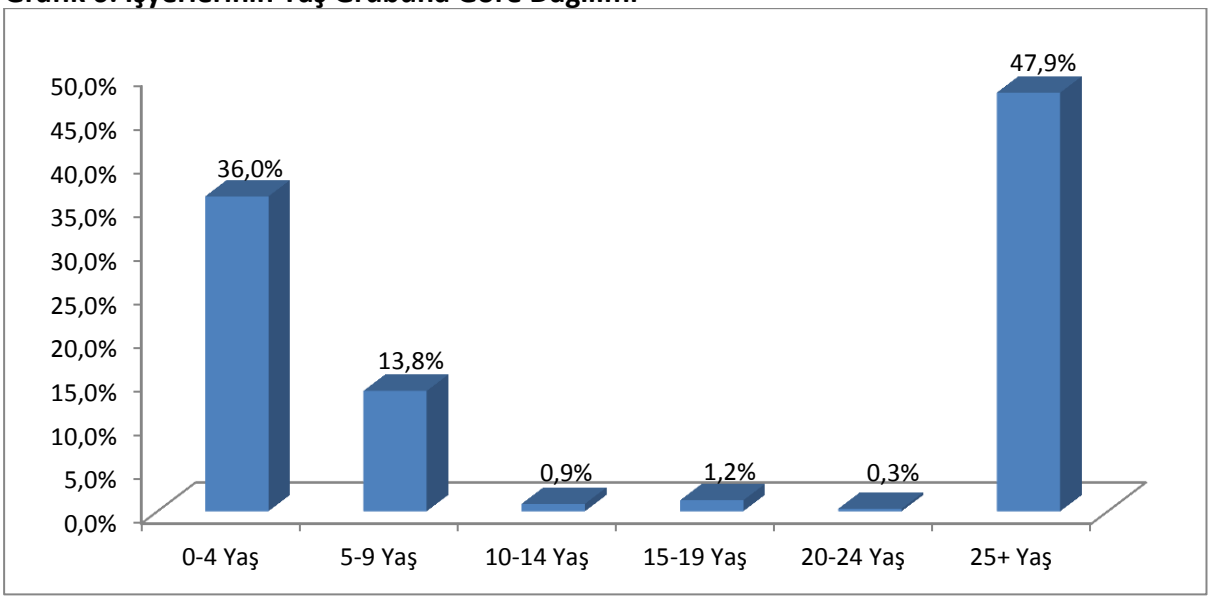

Kaynak: İPA 2015

Türkiye genelinde ise; her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş arası grubunda olduğu görülmektedir. Ülke genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13'tür. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Bartın ilindeki işyerlerinin yaş grupları farklılaşmaktadır. Oran olarak incelediğimizde, Bartın'daki kuruluşlar daha kurumsal ve uzun süredir faaliyet gösteren işyerleridir. İlde, çok büyük bir oranla uzun süreli faaliyet gösteren ve yeni kurulan işyerleri ekonomik hayatı şekillendirmektedir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar"dır. İkinci sırada "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" yer almaktadır. Bu meslek grupları çalışanların yüzde 58'ini oluşturur. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla "İmalat" sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır.

Türkiye genelinde de "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubu birinci sıradadır. Bunların arkasından gelen Diğer üç meslek gurubu; "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar", "Hizmet ve satış elemanları" ile "Nitelik gerektirmeyen meslekler"dir. Bartın İli'ndeki meslek gruplarıyla paralellik göstermektedir.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	10+		
	Erkek	Kadın	Toplam
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3,339	1,272	4,611
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2,657	519	3,176
Hizmet ve Satış Elemanları	1,062	515	1,577
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	824	575	1,399
Profesyonel Meslek Mensupları	461	332	793
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	430	360	790
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	703	87	790
Yöneticiler	177	35	212
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	57	9	66
Genel Toplam	**9,708**	**3,704**	**13,412**

Kaynak: İPA 2015

İlde çalışanların yüzde 10,4'ü "Nitelik gerektirmeyen işler"de Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Bartın ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye genelinden fazladır. Bartın'da erkeklerin yüzde 8,5'i, kadınların ise 15,5'i "Nitelik gerektirmeyen işler"de çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,1'dir. Bu duruma göre: Bartın'da kadın ve erkekler Türkiye'ye göre daha nitelikli işlerde çalışıyorlar denilebilir. Genel Türkiye tablosuna bakacak olursak Kadınların niteliksiz işlerde çalışma oranı, erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan; genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları, ''Profesyonel meslek mensupları'' grubu incelediğinde, Bartın'da kadınların yüzde 9'unun, erkeklerin ise yüzde 4,8'inin çalıştığı görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha başarılı oldukları izlenimini almaktayız.

Bartın'da erkekler en fazla: "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" ile "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" meslek gruplarında çalışırken, kadınlar ise "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" ile "Nitelik gerektirmeyen meslekler" grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

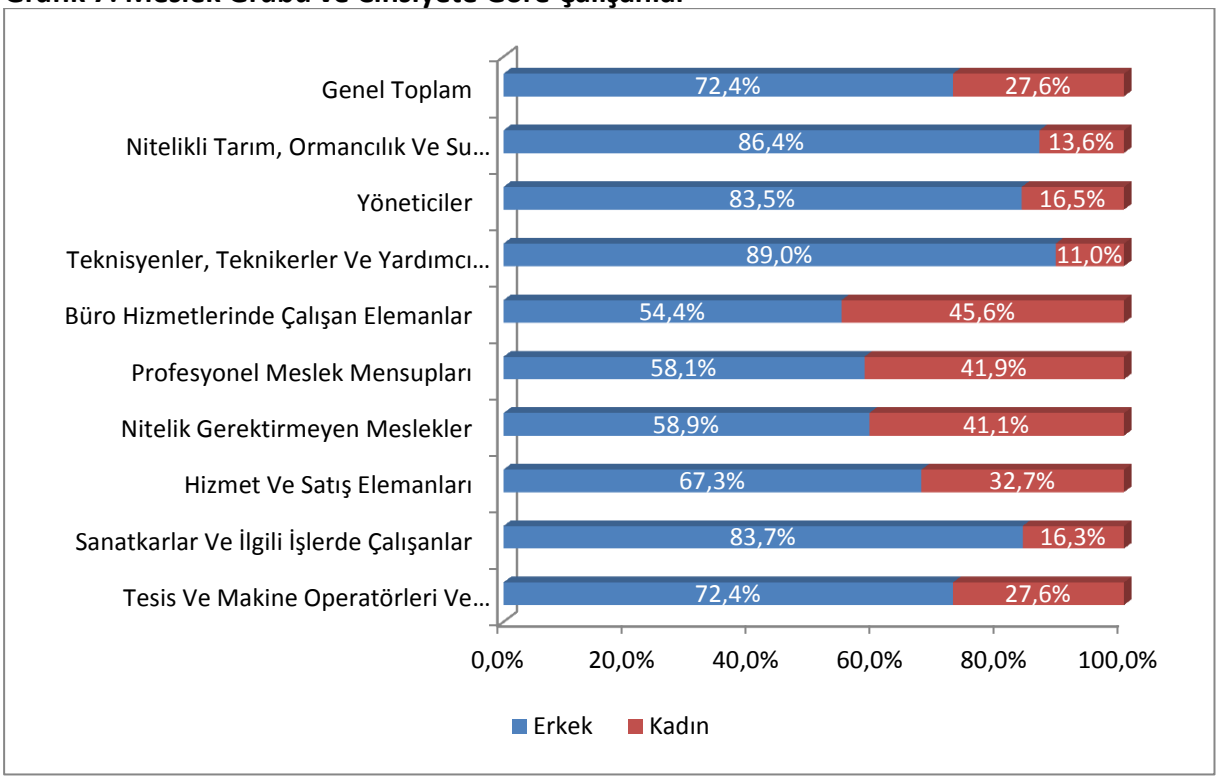

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde, kadın oranının en fazla olduğu meslek grubu Büro Hizmetleridir. Bartın İli'ne ve Türkiye geneline baktığımızda kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Karşılaştırmaya devam edecek olursak "Nitelik gerektirmeyen meslekler", "Hizmet ve satış elemanları", "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" ile "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" mesleklerindeki kadın çalışan oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Bartın İli'nde "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları", "Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları", "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" ile "Yöneticiler" gruplarında kadın istihdam oranı, diğer meslek gruplarına göre çok düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Şoför-Yük Taşıma	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Temizlik Görevlisi
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Saya Dikici (Makine İle)	Satış Danışmanı
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Madenci (Genel)	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Saya Dikici (Makine İle)
Kauçuk Mamuller Montaj İşçisi	Saya Hazırlayıcı	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	Saya Hazırlayıcı
Tır-Çekici Şoförü	İplik Temizleme İşçisi	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Soğuk Demirci	Kasiyer	Büro Memuru (Genel)
Zımparacı (Tekstil)	Büro Memuru (Genel)	Madenci (Genel)

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada "Makineci (dikiş)" görülmektedir. "İmalat" sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Bartın ilinde yüzde 77.3'dür. Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Bartın'daki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her dört işyerinden üçüne hizmet sunma imkânı bulmuştur. İl Müdürlüğümüz Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet vermiştir.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
İmalat	90,6%	29,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	84,0%	27,2%
İnşaat	64,1%	17,2%
Ulaştırma ve Depolama	69,2%	6,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	60,0%	5,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	76,9%	3,4%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	66,7%	2,8%
Eğitim	70,0%	2,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	87,5%	2,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	62,5%	1,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	100,0%	1,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	50,0%	0,5%
Genel Toplam	**77,3%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler "İmalat", "Toptan ve perakende ticaret" ve "İnşaat"dır. Bartın ilinde faaliyette bulunup, İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyeri bulunmamaktadır. Yukarıda bahsedildiği üzere "Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri" iş kolunda açık işyeri yoktur. "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. "Finans ve sigorta faaliyetleri" sektörlerinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranları oldukça düşüktür. "İmalat", "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" ile "Toptan ve perakende ticaret" sektörlerinde İŞKUR'un hizmet ağı oldukça geniştir.

Bartın İli'ndeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Türkiye genelinden yüksektir. Sektörel olarak bakıldığında; ortalamanın altında kalan işyerlerine, hizmet planlaması ile, yüzde 77,3 olan oranı, daha da yukarılara çıkarılabilir.

Bartın İli'nde işyerlerinin yüzde 14,5'i part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Bartın'da part-time çalışanı olan işyeri oranı daha yüksektir. Bu durumun sebeplerine bakacak olursak; Bartın işgücü piyasasına katılan üniversite öğrencileri bu çalışma şeklini tercih ettiğinden ötürü değerler yüksektir.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	50,0%	85	66	151
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25,0%	0	79	79
Eğitim	20,0%	103	95	198
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	16,0%	75	49	124
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	15,4%	11	11	22
Ulaştırma ve Depolama	11,5%	3	19	22
İnşaat	10,3%	16	211	227
İmalat	6,3%	20	143	163
Toptan ve Perakende Ticaret	5,3%	9	109	118
Genel Toplam	14,5%	668	847	1.515

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da araştırma kapsamına giren 12 sektörde işyeri bulunurken, part-time çalışanı olan 9 sektörde işyeri bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı "İnşaat sektörü"ndedir. Bu sektör işyeri sayısı en fazla olduğu için part-time çalışanı olan kuruluşlarda da ilk sırada yer almıştır. Ancak daha sağlıklı bir analiz için sektör içerisinde part-time çalışanı olan işyerlerine bakmak daha doğru

olacaktır. “İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri” sektöründe her iki işyerinden birinin part-time çalışanı bulunmaktadır. “Madencilik ve taş ocakçılığı”, “Finans ve sigorta faaliyetleri”, “İdari ve destek hizmet faaliyetleri” sektörlerinde part-time çalışan bulunmamaktadır. “Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri” sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 16’dır. Bartın’da en çok istihdamın sağlandığı ve en çok iş yerinin bulunduğu “İnşaat”, “İmalat”, “Toptan ve perakende ticaret” sektörlerinde en az part-time çalışan bulunmaktadır. Böylelikle bu üç sektörde çalışanların çoğu tam zamanlı çalışmaktadırlar. Türkiye genelinde en yüksek part time çalışan oran “İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri”nde, en düşük oran ise “Madencilik ve taş ocakçılığı” sektöründedir.

Bartın İli’nde çalışanların yüzde 8,2’si part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8’dir. Türkiye genelinde Bartın geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Bartın’da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 29,2’si kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bartın’da part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu anlaşılmaktadır. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 39,4’ü kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14’te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	Erkek	Toplam
Temizlik Görevlisi	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni
Aşçı Yardımcısı	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Temizlik Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü	Aşçı Yardımcısı
Hemşire	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Garson (Servis Elemanı)
Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Muhasebeci	Isı Yalıtımcısı	Büro Memuru (Genel)
Tıbbi Sekreter	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü
Bulaşıkçı (Stevard)	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	Muhasebeci
Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Meslek Elemanı	Soğuk Demirci	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Okul Öncesi Öğretmeni	Garson (Servis Elemanı)	Hemşire

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler “Elektrik tesisatı ve pano montörü teknisyeni”, “Temizlik görevlisi” ile “Aşçı yardımcısı” olmuştur.

Bartın İli'nde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 23,1'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Bartın ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Sektör	İşyeri Oranı	Çalışan Sayısı		
		Kadın	Erkek	Toplam
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	58,3%	190	530	720
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	48,0%	110	167	277
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	37,5%	90	80	170
Diğer Hizmet Faaliyetleri	37,5%	0	87	87
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	33,3%	22	478	500
İmalat	30,2%	453	2,235	2,688
Toptan Ve Perakende Ticaret	27,7%	178	954	1,132
Ulaştırma Ve Depolama	7,7%	5	140	145
İnşaat	5,1%	18	151	169
Genel Toplam	**23,1%**	**1,066**	**4,822**	**5,888**

Kaynak: İPA 2015

Bartın iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma en çok "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri"nde uygulanmaktadır. Türkiye genelinde ise yüzde 47,2 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörü birinci sırada, "Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü" ikinci sırada yer almaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Bartın ili'nde sektörel bazda en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 69,9'lar civarında iken, Türkiye'de bu oran daha düşüktür.

Bartın İli'nde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 18,1'i kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 28,8'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Bartın İli'nde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Madenci (Genel)	Madenci (Genel)
Kasiyer	Kauçuk Mamuller Montaj İşçisi	Kauçuk Mamuller Montaj İşçisi
Temizlik Görevlisi (Hastane)	Zımparacı (Tekstil)	Zımparacı (Tekstil)
Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili	Hadde İşçisi	Temizlik Görevlisi
Saya Dikici (Makine İle)	Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi (Hastane)
Zımparacı (Tekstil)	Temizlik Görevlisi	Hadde İşçisi
Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Satış Danışmanı	Otoklav Kazanı Operatörü-Kauçuk	Şoför-Yük Taşıma
Aşçı Yardımcısı	Doğrultma İşçisi-Metal	Otoklav Kazanı Operatörü-Kauçuk
Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi (Hastane)	Doğrultma İşçisi-Metal

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında sıralandığında; kadınlarda "Veri giriş kontrol işletmeni", "Kasiyer" ile "Temizlik görevlisi(hastane)" ilk üç sırayı almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama "Temizlik görevlisi", "Beden işçisi (genel)" ve "Makineci (dikiş)" olarak sıralanmaktadır. Bartın İli'nde erkeklerde "Madenci (genel)", "Kauçuk mamuller montaj işçisi" ve "Zımparacı (tekstil)" iken, Türkiye'de "Beden işçisi (genel)", "Güvenlik görevlisi" ve "Temizlik görevlisi" olarak sıralanmaktadır.

Bartın İli'nde hem part-time çalışanı olan işyerlerinde hem de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, ilk on sırada içerisine bakıldığında ortak meslek "Temizlik görevlisi" olduğu görülmektedir. İki çalışma grubunda da meslekler farklı şekillenmiştir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 7,7'si ihracat yapmaktadır. İlde 4 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 27,7'si ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranına bakıldığında Bartın'ın Türkiye genelinin gerisinde kaldığı görülmektedir. Bu konuda farklı sektörlerde de yatırım yapılıp ihracatın artırılması gerektiği gözlenmektedir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Sektör	İşyeri Oranı	Çalışan Sayısı		
		Kadın	Erkek	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	33,3%	0	53	53
İmalat	26,0%	1274	2007	3281
Ulaştırma ve depolama	3,8%	3	4	7
Toptan ve perakende ticaret	2,1%	12	366	378
Genel Toplam	**7,7%**	**1289**	**2430**	**3719**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk iki sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Bartın ilinde benzerlik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan sektör sıralamasında ilk iki sırayı "İmalat", "Madencilik ve taş ocakçılığı" alırken, Bartın İli için bakıldığında, yüzde 33,3 ile "Madencilik ve taş ocakçılığı" birinci sırada olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 26 ile "İmalat sektörü" yer almaktadır. Bartın İli'nde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda "Makineci (dikiş)", "Kauçuk mamuller montaj işçisi" meslekleri öne çıkmaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Toplam
Kauçuk Mamuller Montaj İşçisi	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Kauçuk Mamuller Montaj İşçisi
Zımparacı (Tekstil)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Zımparacı (Tekstil)
Hadde İşçisi	İplik Temizleme İşçisi	Hadde İşçisi
Otoklav Kazanı Operatörü-Kauçuk	Zımparacı (Tekstil)	Otoklav Kazanı Operatörü-Kauçuk
Doğrultma İşçisi-Metal	Saya Dikici (Makine İle)	Doğrultma İşçisi-Metal
Ütücü	Saya Hazırlayıcı	Ütücü
Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçi.	Paketleme İşçisi (El İle)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Tuğla İmal İşçisi	Reçmeci/Reçme Makinesi Op.	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Şoför-Yük Taşıma	Spreyci (Tekstil)	Diğer Kauçuk Mamuller İmalat İşçi.

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında, kadınlarda ilk üç sırayı: "Makineci (dikiş)", "Kalite kontrolcü-tekstil" ve "Ortacı/Ayakçı (tekstil)" alırken; erkeklerde ise "Kauçuk mamuller montaj işçisi", "Makineci (dikiş)" ve "Zımparacı (tekstil)" alır. En çok ihracat yapılan sektörlerde, çalışanların cinsiyete göre dağılımı tablosu ile bu tabloyu birleştirip fotoğrafa baktığımızda, "imalat" sektöründeki; "Kauçuk mamuller montaj işçisi", "Makineci (dikiş)", "Zımparacı (tekstil)", "Hadde işçisi" vb. mesleklerde çalışanların olduğunu görmekteyiz. Özel sektör "Madencilik ve taş ocakçılığı"nda çalışanlar ilk on sıralamasına girememiştir.

Bartın'daki işyerlerinin yüzde 77,3'ü, Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u, İŞKUR hizmetlerinden faydalandığı görülmüştür. Bartın İŞKUR'un işverenlere ulaşma durumu, Türkiye ortalamasının yaklaşık iki katıdır. İl Müdürlüğü personelinin özveriyle çalışması sonucu bu başarı elde edilmiştir. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

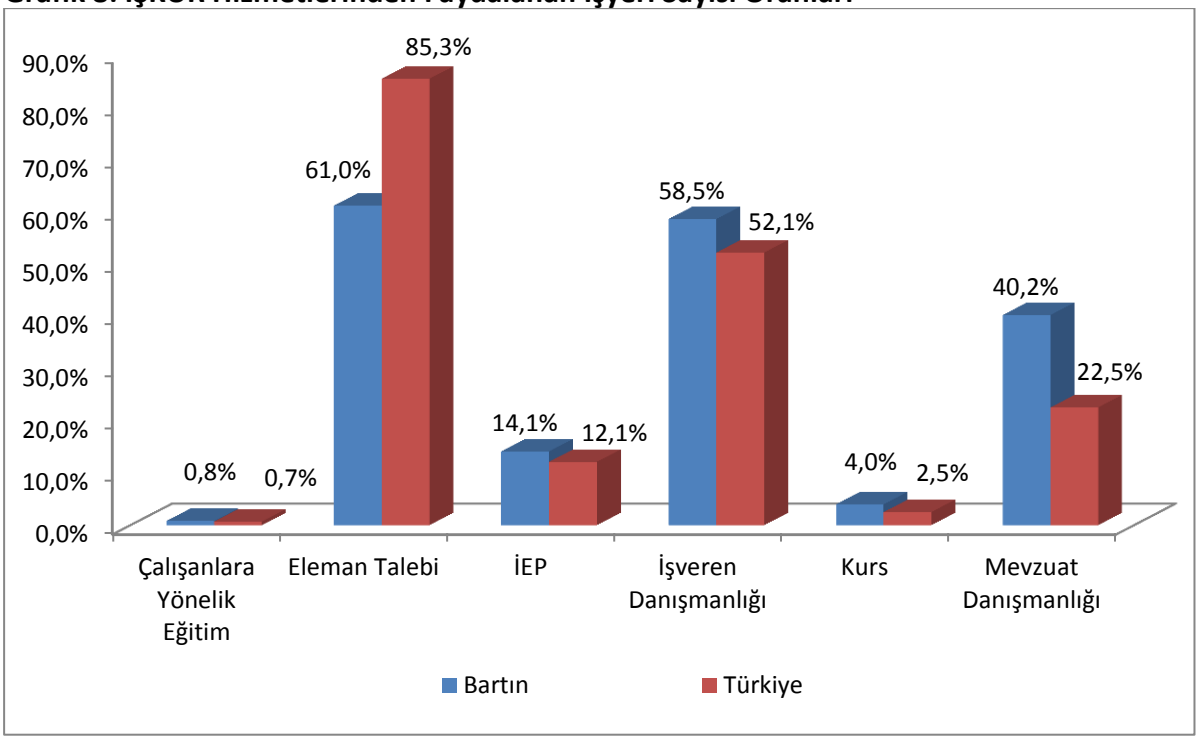

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da İŞKUR'un firmalara yönelik çeşitli hizmetleri bulunmaktadır. Yüzde 61 ile en fazla hizmet, Eleman Talebi yönünde gerçekleşmiştir. Bunu sırasıyla: yüzde 58,5 ile İşveren Danışmanlığı, yüzde 40,2 ile Mevzuat Danışmanlığı, yüzde 14,1 ile İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 4 ile Kurs Hizmetleri, binde 8 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim takip etmiştir. Kısa çalışma ödeneği talebi olmamıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile: Eleman Talebi, İşveren Danışmanlığı, Mevzuat Danışmanlığı, İşbaşı Eğitim Programı olarak görülmektedir. Bartın İli'nde İşbaşı Eğitim Programı, İşveren Danışmanlığı, Kurs, Çalışanlara Yönelik Eğitim ve Mevzuat Danışmanlığı hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, Eleman Talebi Türkiye genelinin altında kalmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri sayısı oranları grafiğine göre, Eleman Talebi haricinde ki tüm hizmetlerde Türkiye ortalamasının üzerindeyiz. Eleman Talebinin arttırılması hususunda İŞKUR'un doğrudan etkisi olamayacağı varsayılarak, genel itibariyle başarılı olduğumuz kanaati oluşmuştur.

Bartın İli'nde İŞKUR hizmetlerinden en fazla "5-9 yaş" arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. İkinci olarak "0-4 yaş" arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise, yüzde 10 ile yüzde 15,5 arasında değişkenlik göstermektedir. Bartın'da en fazla faaliyet gösteren işyerlerinin "25 yaş üstü" ve "0-4 yaş" grupları olmasına karşın, en fazla hizmeti alan grubun "5-9 yaş" olduğu görülmüştür.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

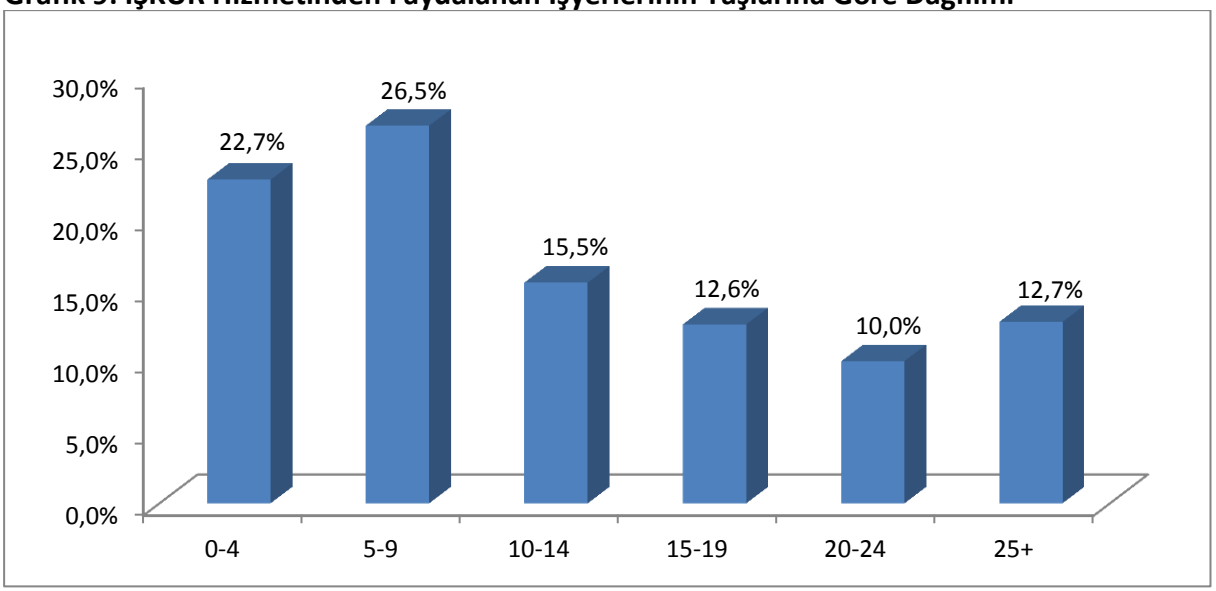

Kaynak: İPA 2015

Bartın ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla "5-9 yaş"a sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında, yaş grupları arasında farklılık görülmektedir. Tüm yaş gruplarındaki firmaların kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada mevzuat danışmanlığı, dördüncü sırada İşbaşı Eğitim Programı, beşinci sırada Kurslar ve son sırada Çalışanlara yönelik Eğitim yer almaktadır. Söz konusu hizmetlerin birbiri ile benzerlik göstermeleri dikkat çekmektedir. Bu durum "10-14 yaş" arası firmaların içinde de gözükmektedir. "10-14 yaş" grubu firmaların İŞKUR'dan aldıkları hizmetler oransal olarak sıralandığında; eleman talebi, işveren danışmanlığı ve mevzuat danışmanlığı ilk üçü oluşturur.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine, bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

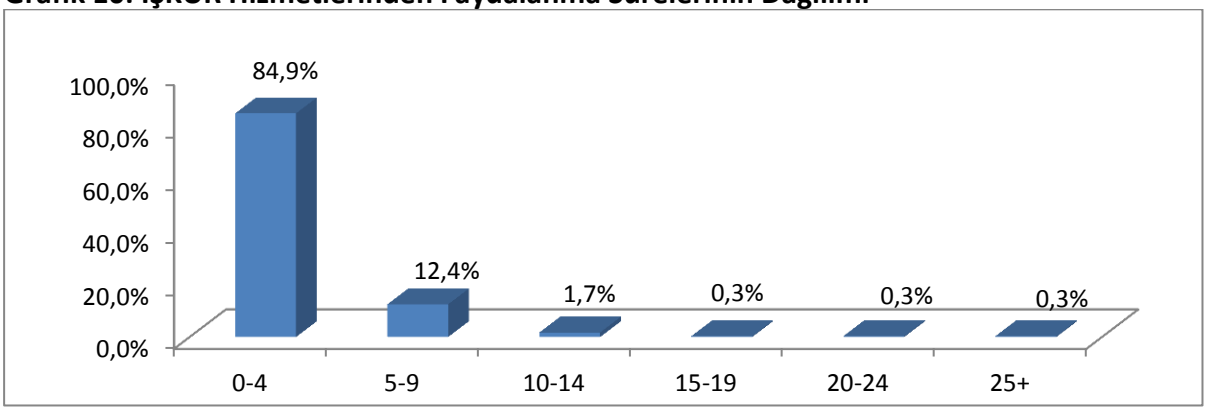

Kaynak: İPA 2015

Bartın ilinde ki işyerlerinin yüzde 84,9'unun, "0-4 yıl" arasında İŞKUR hizmetlerinden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise "15 yıl ve daha fazla yararlan" işyerleri grubundadır. Yukarıda da bahsedildiği gibi, Bartın ilinde firmaların, İŞKUR hizmetlerinden en çok faydalanma durumu, son dört yıl içinde olmuştur. Son yıllarda, kurumumuz büyük bir atılım içerisine girmesi, bu artışın temel sebebidir. İŞKUR'un; personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme, kurum imajındaki değişim ile birlikte değerlendirildiğinde, olağan üstü geliştiği görülür.

Sektörlere göre işyerlerinin, yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	66,7%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
İmalat	89,7%	23,0%	79,3%	14,9%	57,5%
İnşaat	70,0%	6,0%	80,0%	0,0%	56,0%
Toptan ve perakende ticaret	77,2%	20,3%	74,7%	1,3%	48,1%
Ulaştırma ve depolama	66,7%	5,6%	88,9%	0,0%	66,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	6,7%	60,0%	0,0%	53,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	80,0%	20,0%	80,0%	10,0%	50,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	87,5%	12,5%	50,0%	0,0%	12,5%
Eğitim	71,4%	14,3%	57,1%	0,0%	42,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	28,6%	71,4%	57,1%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	60,0%	60,0%	80,0%	0,0%	60,0%
Genel Toplam	**79,0%**	**18,2%**	**75,7%**	**5,2%**	**52,0%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da, hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti, yüzde 79 ile Eleman Talebi olmuştur. Sadece sağlık sektöründe işbaşı eğitim programı yüzde 71,4 ile ilk sırada yer almıştır. "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektöründeki işyerlerinin tamamına, İşveren danışmanlığı ve mevzuat danışmanlığı hizmeti verilmiştir. "İmalat", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" ile "Toptan ve perakende ticaret" sektörlerine kurs hizmeti verilirken, diğer sektörlerdeki kuruluşların böyle bir talebi olmamıştır. Kurs hizmeti ve işbaşı eğitim programı yapısı gereği, hem işverenlerin hem de işsizlerin faydalandığı bir hizmettir. "Finans Ve sigorta faaliyetleri" sektörünün sadece eleman talebi olmuştur. "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektöründeki işyerlerinin tamamı eleman talebinde bulunmuş, bir kısmı ise diğer hizmetlerimizden yararlanmıştır.

Bartın İli'nde; İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin tamamına yakını işveren ve mevzuat danışmanlığından yararlanıp, sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi almış olması, kurumun iş hayatında ki etkinliği açısından dikkat çekicidir.

Grafik 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Özellikleri

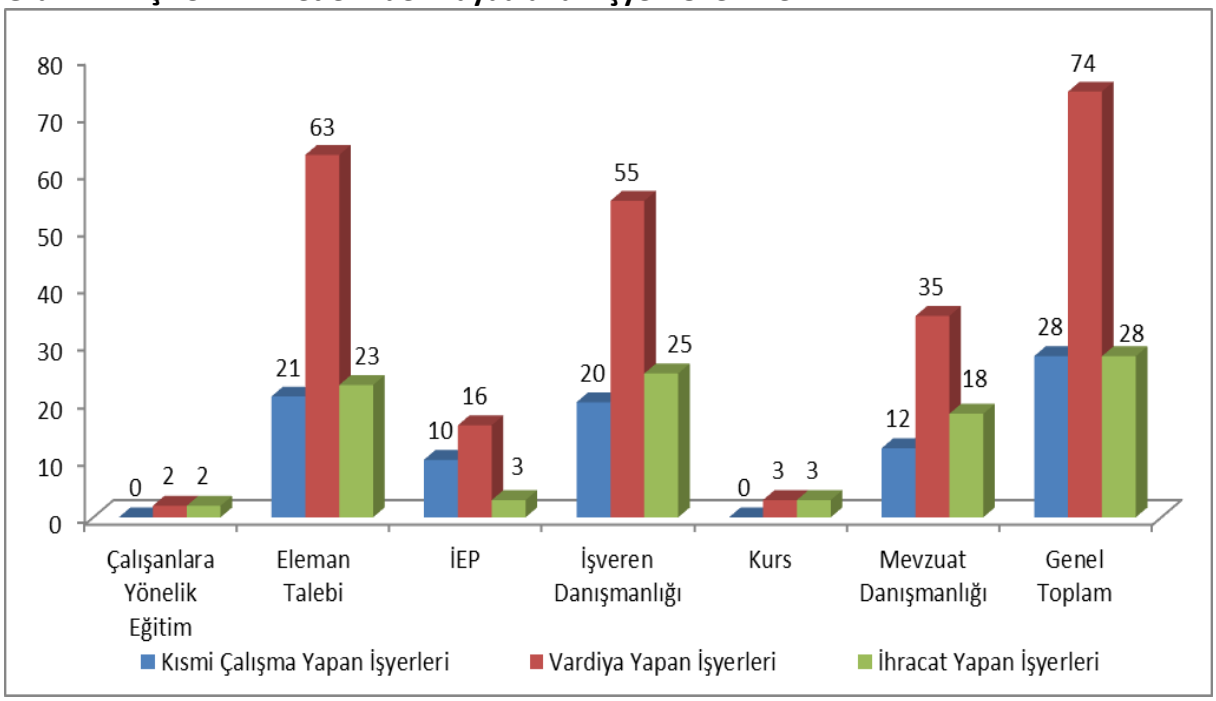

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde part-time çalışanı olan işyerleri; Kurs hizmetinden ve çalışanlara yönelik eğitimden faydalanmamışlardır. Part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları farklılık göstermektedir. Bartın ilinde işverenler, İŞKUR hizmetlerinden en fazla eleman talebi yönünde faydalanmışlardır. Part-time çalışanı olan işyerleri ile vardiyalı çalışma yapılan işyerleri eleman talebinde birinci sıradadır. İhracat yapan işyerlerinde ise işveren danışmanlığı hizmeti birinci sıradadır. Bu durum Türkiye genelinde ise farklılık göstermiştir. Türkiye genelinde üç farklı işyerinde de eleman talebi birinci sıradadır. Bartın'da eleman talebinin ardından işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı, kurs hizmeti ve çalışana yönelik eğitim hizmetleri yer almaktadır. Türkiye genelinde ki durum ise Bartın ile paralellik göstermektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler, işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında İşyerleri, 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında ziyaret edilmiş, açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda da ziyaret edilen tarihler arasında, işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması, çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine, açık iş bulunan mesleklerin yanında; cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Söz edilen kapsamda toplanan bilgilere, bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 12: Açık İşi Olan İşyerleri

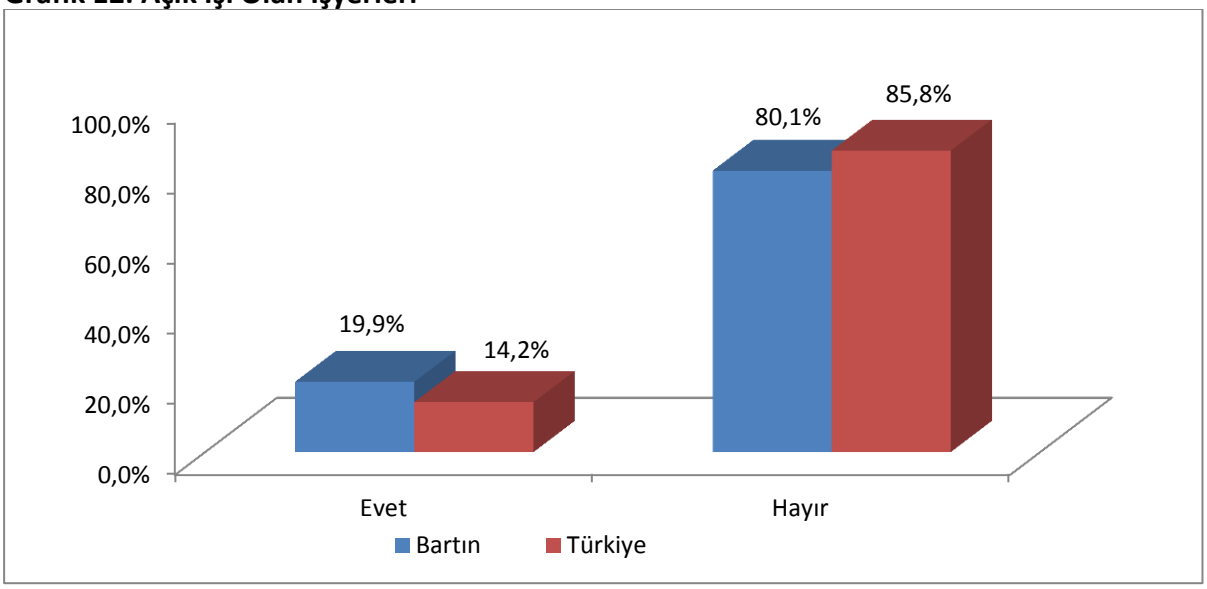

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'ndeki işyerlerinin yüzde 19,9'u, açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Bartın'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir. 2014 yılı Ocak-Haziran dönemi İşgücü Piyasası Araştırmasında, Bartın ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 2,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl işgücü talebinin, geçen seneye göre yaklaşık on kat arttığı gözlemlenmiştir.

Bartın İli'nde 75 işyerinde toplam 331 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Bunların sektörel dağılımı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektör	Bartın			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0	0,0%	0,0%	0,6%	1,0%
İmalat	223	67,4%	3,5%	44,6%	2,0%
İnşaat	30	9,1%	2,2%	7,8%	1,4%
Toptan Ve Perakende Ticaret	41	12,4%	1,6%	17,1%	1,8%
Ulaştırma Ve Depolama	6	1,8%	1,3%	3,7%	1,4%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	25	7,6%	5,2%	8,8%	2,1%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,8%	0,4%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	5	1,5%	4,5%	3,4%	2,1%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	6,1%	1,5%
Eğitim	0	0,0%	0,0%	1,1%	0,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	2,0%	1,1%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0,3%	0,7%	1,8%	2,7%
Genel Toplam	**331**	**100,0%**	**2,4%**	**100,0%**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde en fazla açık iş, yüzde 67,4 ile "İmalat" sektöründe yer almaktadır. İkinci yüzde 12,4 ile "Toptan ve perakende ticaret", üçüncü yüzde 9,1 ile "İnşaat" sektörüdür. Bu sıralamayı: "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", "Ulaştırma ve depolama", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler", "Diğer hizmet faaliyetleri" izlemiştir. Diğer sektörlerdeki işyerlerinin açık iş talebi olmamıştır. Bartın İli'nde "İmalat", "Toptan ve perakende ticaret" ile "İnşaat" sektörleri işyerlerinin yüzde 70'ini oluştururken, açık işlerin yüzde 88'inin üzerinde paya sahip olduğu görülmüştür. "İmalat" açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Bartın İli'nde araştırma kapsamındaki 17 sektörden, 12 tanesinde işyeri bulunmaktadır. "Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri", "Bilgi ve iletişim", "Elektrik, gaz, buhar, iklimlendirme üretimi ve dağıtımı", "Gayrimenkul faaliyetleri", "Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor" sektörlerinde işyeri bulunmadığından, açık iş talebi olmamıştır. Faaliyetteki sektörlerden: "Madencilik ve taş ocakçılığı", "Finans ve sigorta faaliyetleri", "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "Eğitim", "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri"nin ise açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk iki sektör Bartın İli ile benzerlik göstermiştir. İlk sırayı yüzde 44,6 ile "İmalat", ikinci sırayı 17,1 ile "Toptan ve perakende ticaret", üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörü almaktadır. Bartın İli'nde ise; "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", "İnşaat" sektörünün arkasından yüzde 7,6 ile dördüncü sırada gelmektedir.

Bartın İli'nde açık iş, yüzde 2,4 ile Türkiye genelinin binde 7 üzerindedir. Bartın'da en yüksek açık iş, yüzde 5,2 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektöründedir. Bunu yüzde 4,5 ile "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" ve yüzde 3,5 ile "İmalat" sektörü takip etmektedir. Bu üçlünün dışındaki sektörlerde işgücü talebi, il geneli açık iş ortalamasının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile "Diğer hizmet faaliyetleri", ikinci sırada yüzde 2,1 ile "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler", üçüncü sırada ise yüzde 2 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörü yer almaktadır. "İmalat" sektöründe ise açık iş, yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti" ile "İnşaat" sektörlerinde ki açık işin beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. "Finans ve sigorta faaliyetleri" sektöründe, özellikle bankaların işgücü taleplerini merkezden ilan etmeleri nedeniyle, yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bartın İli'nde "Madencilik" sektöründe kamu ve özel teşebbüsün faaliyetleri devam etmektedir. Bu araştırmada kamu şirketi olan Türkiye Taş Kömürleri Kurumu kapsam dışı tutulmuştur. Madencilik sektöründeki Özel teşebbüs firması ise açtığı 3 kuyuyu yer altından tünellerle bağlama çalışmalarına devam etmekte olup, hali hazırda kömür çıkartma işlemine başlamamış, bu nedenle açık iş talebi bulunmamaktadır. Yatırımlar bitirilip, kömür çıkarma ve işleme faaliyetleri başlayınca, işgücü talebi olacağı düşünülmektedir. Taş ocakçılığı sektöründe ise Bartın'da hammadde çıkartma ve işleme tesisi olan çimento firmasının, büyük modernizasyon ve kapasite artırım yatırımı yapmasına rağmen, işgücü açığı meydana gelmemiştir.

Özel Eğitim kurumlarında 2014-2015 sezonunda köklü değişiklikler yaşanmıştır. Dershanelerin ya faaliyetlerine son verilmiş, ya da lise veya özel okula dönüşmesi yoluna gidilmiştir. Bu süreçte öğretmen veya yardımcı personel açığı doğmamıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'de, açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 13: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

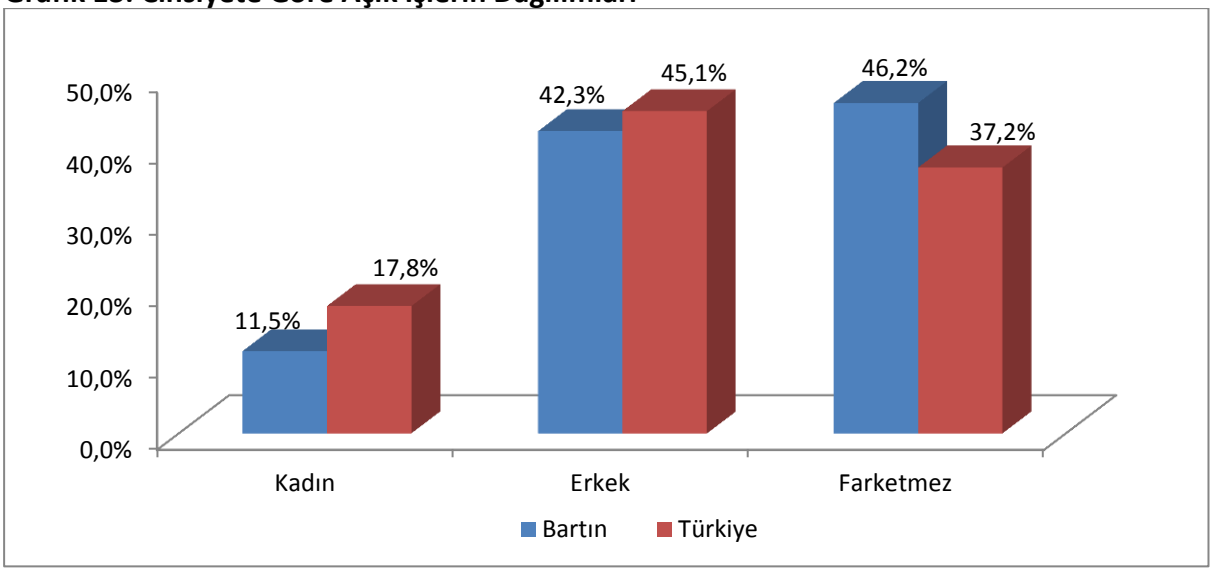

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da toplam açık işlerin yüzde 11,5'lik kısmı için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinden düşüktür. Erkeklerde ise açık iş talebi yüzde 42,3 ile Türkiye geneline yakın seyretmiştir. Firmaların talep ettikleri açık işteki, cinsiyet ayrımı gözetmeyen fark etmez seçeneği; yüzde 46,2 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 37,2'dir. Bartın'da olduğu gibi Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet ayrımı görülmekte ve çoğu talep için erkekler tercih edilmektedir. Ancak bu ayrım Bartın'da daha keskindir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Sektörler	2015 Yılı İşveren Sayısı	2015 Yılı Açık İş Veren İşyeri Sayısı	2015 Yılı Açık İş Verme Oranı	2014 Yılı Açık İş Verme Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	3	0	0,0%	0,0%
İmalat	96	28	29,2%	39,6%
İnşaat	78	13	16,7%	10,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	94	17	18,1%	26,8%
Ulaştırma Ve Depolama	26	4	15,4%	13,8%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	25	9	36,0%	22,2%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	0,0%	33,3%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	13	3	23,1%	7,7%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12	0	0,0%	8,3%
Eğitim	10	0	0,0%	10,0%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	8	0	0,0%	12,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8	1	12,5%	0,0%
Genel Toplam	**376**	**75**	**19,9%**	**22,6%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde toplamda açık işi olan işyeri sayısı yüzde 19,9 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Bartın'da en fazla işgücü talebi, yüzde 36 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektöründeyken; Türkiye'de yüzde 20 ile "İmalat" sektöründedir. Bartın'da ikinci sırada yüzde 29,2 ile "İmalat" sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 23,1 ile "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de ikinci sırada yüzde 19,7 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" sektörü yer almaktadır.

Bartın İli'nde 2014 yılında en fazla açık iş verme oranı yüzde 39,6 ile "İmalat" sektöründedir. 2015 yılında "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörü birinciliği eline almıştır. Ayrıca 2014 yılında açık iş talebi olan; "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "Eğitim", "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" sektörlerinde bu yıl talep olmamıştır. 2015 yılında bir önceki yıla göre "İnşaat", "Ulaştırma ve depolama", "Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyeti", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler", "Diğer hizmet faaliyetleri" sektörlerinde açık iş talebi artmıştır. Bu artış, "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" sektöründe üç katın üzerinde gerçekleşmiştir.

İldeki "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektöründe yatırımlar devam etmekte olup, hali hazırdaki durum yoğun işgücüne dayanmadığı için açık iş talebi olmamıştır. Yatırımın ileriki aşamalarında açık iş talebi olacağı kanısı oluşmaktadır.

Bartın İli'nde; "Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı", "Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri", "Bilgi ve iletişim", "Finans ve sigorta faaliyetleri", "Gayrimenkul faaliyetleri", "Eğitim" ve "Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor" "Madencilik ve taş ocakçılığı", "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" sektörlerinde açık iş talebi yoktur.

Grafik 14: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

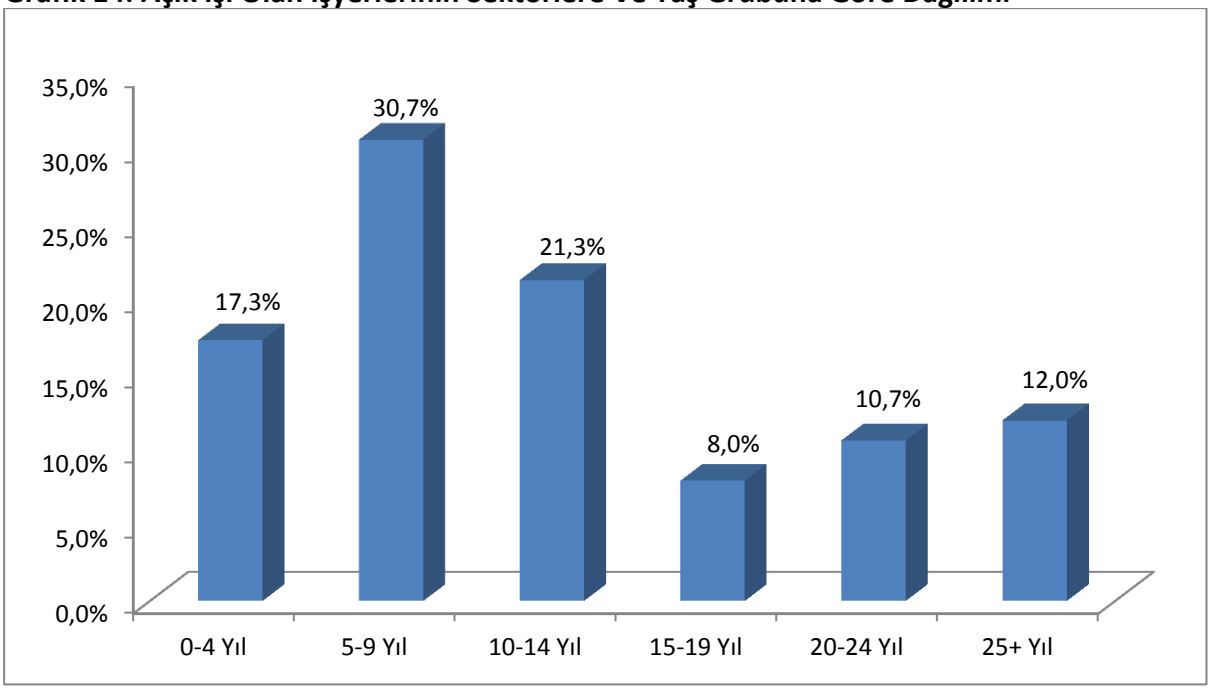

Kaynak: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla işyerinin "5-9 yaş" arası grupta olduğunu görmekteyiz. Daha sonra sırası ile "10-14 yaş" grubuna sahip işyerleri ile "0-4 yaş" arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımına bakıldığında, işverenlerin erkek işgücüne daha fazla ihtiyaç duyduğu görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
İmalat	10,8%	30,0%	59,2%
İnşaat	3,3%	96,7%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	22,0%	53,7%	24,4%
Ulaştırma ve depolama	33,3%	66,7%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,0%	60,0%	36,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	60,0%	40,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	11,5%	42,3%	46,2%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 22'ye genel olarak bakıldığında; yalnızca üç sektördeki işgücü taleplerinde cinsiyet ayrımına gidildiği görülmektedir. Bunlar: "Ulaştırma ve depolama", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" ile "Diğer hizmet faaliyetleri"dir. "Diğer hizmet faaliyetleri"ndeki açık işlerin tamamı kadınlardan oluşması dikkat çekicidir. Bu faaliyet dışındaki sektörlerde erkek işgücü talebi daha yoğundur. "İnşaat" sektörü yüzde 96,7 gibi büyük bir oranla, erkek işgücü talep etmektedir. Fizik gücünün önemli olduğu sektörlerde, erkek personel ihtiyacı daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Bartın İli'nde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı tablosu incelendiğinde, "Nitelik gerektirmeyen meslekler"in oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Bu sonuçta bize, Bartın'daki işgücü taleplerinin daha az beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluştuğunu, göstermektedir.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Bartın			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	7	2,1%	0,9%	7,5%	1,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	34	10,3%	2,1%	16,7%	2,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	93	28,1%	6,2%	14,9%	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%	0,0%	0,4%	1,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	5	1,5%	0,6%	7,8%	1,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	62	18,7%	1,9%	21,5%	2,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3	0,9%	0,4%	8,1%	1,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	127	38,4%	2,7%	22,4%	2,1%
Yöneticiler	0	0,0%	0,0%	0,6%	0,3%
Genel Toplam	**331**	**100,0%**	**2,4%**	**100,0%**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep "Tesis ve makine operatörleri, montajcılar" grubundadır. Bartın'daki Küçük sanayi sitelerinin ve organize sanayi bölgesindeki imalat ağırlıklı firmaların "Makine operatörü" talepleri; açık işlerde "Tesis ve makine operatörleri, montajcılar" meslek grubunu birinci sıraya taşımıştır. Bartın İli imalat sanayisinde vasıfsız

işgücü talebi çok olduğundan “Nitelik gerektirmeyen meslekler” İkinci sırada yer almıştır. Üçüncü sırada ise “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” yer almaktadır. Bartın İli’nde son dönemlerde kafe, restoran, lokanta ve mağaza türünde birçok işyeri açılmıştır. Dolayısıyla söz konusu piyasada, açık iş talepleri oluşmuştur. Bu sebeple “Hizmet ve satış elemanları” meslek grubunda ki açık işlerde artış olmuştur. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise “Yöneticiler” ve “Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları”dır. Bartın İli’nde ekilebilir tarım arazisi azdır. Profesyonel, su ürünleri yetiştirecek ve işleyebilecek tesis yoktur. Bu nedenle nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubu bulunmamaktadır. Yönetici, genellikle sermayedar olan işletme sahibiyle aynı kişi olduğundan, bu meslek grubunda da açık iş talebi olmamıştır.

Açık iş dağılımında Türkiye’deki durum Bartın’a paralellik göstererek, birinci sırada “Tesis ve makine operatörleri, montajcılar” meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” yer alır. Üçüncü sırada “Hizmet ve satış elemanları” bulunmaktadır.

“Açık iş oranı” sıralamasında “açık iş dağılımı”ndan farklı bir durum söz konusudur. Bartın’da “açık iş dağılımı”nda ikinci sırada yer alan “Nitelik gerektirmeyen meslekler” grubu, “açık iş oranı”nda yüzde 6,2 ile birinci sırada yer almaktadır. Açık iş dağılımında birinci sırada yer alan “Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar” meslek grubu ise, “açık iş oranı”nda ikinci sırada yer almaktadır.

Türkiye’de “açık iş dağılımı”ndaki ilk üç meslek grubu: “Tesis ve makine operatörleri, montajcılar”, “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” ile “Hizmet ve satış elemanları” olarak sıralanmaktadır. Bu durum “açık iş oranı”nda: “Hizmet ve satış elemanları”, “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” ile “Tesis ve makine operatörleri, montajcılar” olarak sıralanır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Bartın			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	42,9%	42,9%	14,3%	25,5%	25,0%	49,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	14,7%	32,4%	52,9%	21,3%	27,5%	51,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	8,6%	34,4%	57,0%	23,7%	41,7%	34,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	40,0%	20,0%	40,0%	17,6%	19,3%	63,2%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	87,1%	12,9%	11,0%	73,9%	15,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	33,3%	0,0%	66,7%	12,6%	51,1%	36,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	15,0%	30,7%	54,3%	17,0%	46,5%	36,4%
Genel Toplam	**11,5%**	**42,3%**	**46,2%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği gibi, Bartın İli açık işlerde, erkek işgücü talebi ön planda ve Türkiye ortalamasının altındadır. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Ayrıca, Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırılacakları, bu verilerle de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde, "Profesyonel meslek mensupları" grubunda kadın işgücünün daha fazla talep edildiği görülmektedir. "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" grubunda doğrudan erkek işgücü talebi olmamıştır. "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" grubunda erkek ve kadın işgücü talebi eşit orandadır. "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" grubunda doğrudan bayanlarla ilgili bir işgücü talebi olmamış, aksine yoğun olarak erkek personel talep edilmiştir. "Tesis ve makine operatörleri, montajcılar", "hizmet ve satış elemanları", "Nitelik gerektirmeyen meslekler", "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" gruplarında erkek "açık iş oranı"nın kadınlardan daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye geneline bakacak olursak, "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" meslek grubunda kadın ve erkek açık iş eşit orandadır. Türkiye'de hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları: "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar", "Profesyonel meslek mensupları", "Hizmet ve satış elemanları" ile "Yönetici"dir.

Türkiye'nin eleman talebinde, cinsiyet ayrımı gözetmeyen "fark etmez" bölümün en fazla olduğu meslek grupları: "Hizmet ve satış elemanları" ve "Profesyonel meslek mensupları"dır. Türkiye

genelinde “Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar” ve “Yönetici” gruplarında cinsiyet ayrımına gidilmemiştir. Bartın’da “Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları” grubu, büyük oranda “fark etmez” seçeneği ile, cinsiyet ayrımına gitmemiştir. Bu durum işgücü piyasasının; fiziksel güce dayanmayan mesleklerinde, kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25’te bu yıl ve geçen yıl açık işi olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Beden İşçisi (Genel)	21,5%	Makineci (Dikiş)	18,1%
2	Makineci (Dikiş)	19,6%	Beden İşçisi (Genel)	8,5%
3	Seramik İmal İşçisi	6,0%	Tuğla İmal İşçisi	6,7%
4	Satış Danışmanı	3,6%	Garson (Servis Elemanı)	4,6%
5	Beden İşçisi (İnşaat)	3,3%	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	4,4%
6	Garson (Servis Elemanı)	3,3%	Saya Dikici (Makine İle)	3,0%
7	Saya Dikici (Makine İle)	3,0%	Satış Danışmanı	2,9%
8	Ütücü	2,7%	Pazarlamacı	2,7%
9	Tuğla İmal İşçisi	1,5%	Seramik İmal İşçisi	2,4%
10	Isı Yalıtımcısı	1,5%	Ütücü	2,1%
11	Diğer	33,8%	Diğer	42,6%
	Toplam	100%	Toplam	100%

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre; 2015 yılında geçen seneye nazaran, açık işlerde ilk üç meslek kısmen değişmiştir. Bu üç meslek sırasıyla: “Beden işçisi (genel)”, “Makineci (dikiş)”, “Seramik imal işçisi”dir. 2014 yılına kıyasla 2015’te: “Beden işçisi (genel)”, “Seramik imal işçisi”, “Satış danışmanı” ve “Ütücü” açık iş talebi artmıştır. Yine aynı şekilde: “Makineci (dikiş)”, “Tuğla imal işçisi”, “Garson (servis elemanı)”, “Saya dikici (makine ile)” mesleklerinde 2015 yılında açık iş talebi azalmıştır. “Pazarlamacı” ve “ortacı/ayakçı (tekstil)” meslekleri 2014 yılında “açık iş oranı”nda ilk on içinde yer alırken, 2015 yılında sıralamaya girememişlerdir. Tablo 25’te görüldüğü üzere; 2014 yılında “diğer” meslekler içinde yer alan “Beden işçisi (inşaat)”, “Tuğla imal işçisi” ve “Isı yalıtımcısı” 2015’te ilk on meslek arasına girmiştir.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında; birinci sırada “Makineci (dikiş)”, ikinci sırada “Beden işçisi (genel)” ve üçüncü sırada “Garson (servis elemanı)” yer almaktadır. Türkiye’de açık iş sıralamasında Bartın’dan farklı olarak ilk yirmi meslek içerisinde on üç farklı meslek: “Temizlik görevlisi”, “Güvenlik görevlisi”, “Şoför-yük taşıma”, “Pazarlamacı”, “Ön muhasebeci”, “Çağrı merkezi

müşteri temsilcisi", "Kasiyer", "Plastik enjeksiyon üretim elemanı", "Paketleme işçisi (el ile)", "Muhasebeci", "Ortacı/Ayakçı (tekstil)", "İnşaat mühendisi", "Elektrikçi (genel)" yer almıştır. Bartın'ın işgücü talebinin ilk 20 sıralamasında Türkiye'den farklı olarak: "Seramik imal işçisi", "Beden işçisi(inşaat)", "Saya dikici (makine ile)", "Ütücü", "Isı yalıtımcısı", "Tuğla imal işçisi", "Tarım işçisi(tarla ürünleri)", "Mobilya montaj işçisi", "Aşçı yardımcısı", "Alçı sıva uygulayıcısı", "Torna tezgâhı ayarcı-operatörü(ağaç)", "Ağaç mobilya imalat ustası", "Ayakkabı imalatçısı" yer almaktadır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Makineci (Dikiş)	Seramik İmal İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Satış Danışmanı	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	Beden İşçisi (İnşaat)	Saya Dikici (Makine İle)
Ayakkabı Taban Basma Makinesi Opera.	Gaz Altı Kaynakçısı	Ütücü
Bulaşıkçı (Stevard)	Isı Yalıtımcısı	Satış Danışmanı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Büro Memuru (Genel)	Tuğla İmal İşçisi	Aşçı Yardımcısı
Çocuk Animatörü-Eğlence Hizmetleri	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Ayakkabı İmalatçısı
Ön Muhasebeci	Mobilya Montaj İşçisi	İnşaat Teknolojisi Teknikeri
Sekreter	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	Kalite Kontrolcü-Tekstil

Kaynak: İPA 2015

Tablo 26 da kadınların açık iş sıralamasında ilk üç meslek: "Makineci (dikiş)", "Satış danışmanı", "Tarım işçisi (tarla ürünleri)" iken, erkeklerde: "Seramik imal işçisi", "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi (inşaat)" yer almaktadır. Açık işlerin "fark etmez" seçeneğinde ise ilk üç meslek: "Beden işçisi (genel)", "Makineci (dikiş)" ve "Saya dikici (makine ile)"dir.

Türkiye geneline baktığımızda, nispeten farklı bir tablo karşımıza çıkıyor. Kadınların açık iş talebinin ilk üç sırasında: "Makineci (dikiş)", "Satış danışmanı" ve "Beden işçisi (genel)" yer almaktadır. Erkeklerde ise: "Beden işçisi (genel)", "Gaz altı kaynakçısı" ve "Şoför-yük taşıma" yer alır. Açık işlerin "fark etmez" seçeneğinde ilk üç meslek: Makineci (dikiş), Garson (servis elemanı) ve Satış danışmanı şeklinde sıralanmıştır.

Grafik 15: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

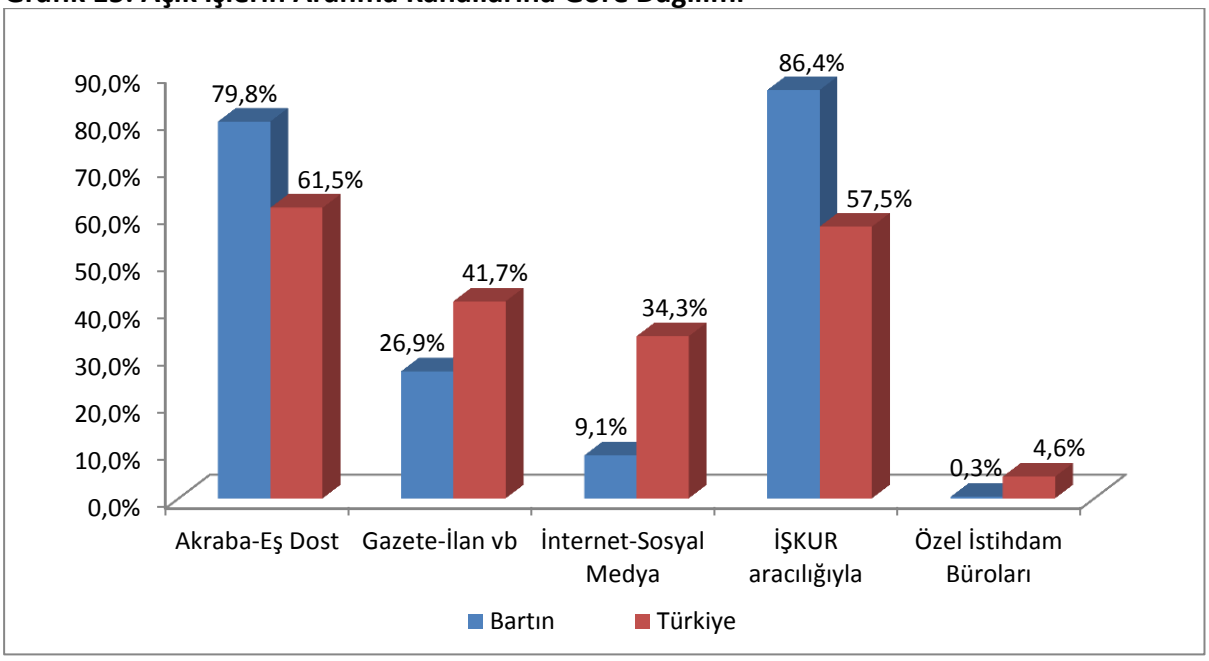

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımına bakılacak olursa, Türkiye ve Bartın'da genel olarak benzerlik söz konusudur. Bartın İli Arama kanalı birinci sırasında İŞKUR yer alırken, bunu sırasıyla: Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Bartın'da Akraba-Eş Dost arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır. Bartın'da 2014 yılında İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı; yüzde 65,8 iken, bu sene 10 puandan fazla artarak yüzde 86,4'e çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona geldiğinin göstergesidir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba Eş Dost	Gazete İlan Vb.	İnternet Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığı	Özel İstihdam Büroları
İmalat	78,5%	30,9%	7,2%	88,3%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	75,6%	34,1%	26,8%	90,2%	0,0%
İnşaat	86,7%	16,7%	3,3%	73,3%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	92,0%	0,0%	0,0%	92,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%	66,7%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	60,0%	0,0%	40,0%	60,0%	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**79,8%**	**26,9%**	**9,1%**	**86,4%**	**0,3%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da "Ulaştırma ve depolama" sektöründe en çok kullanılan eleman arama yöntemleri: Akraba-Eş Dost ve İŞKUR'dur. Ayrıca bu iki arama kanalı, "Diğer hizmet faaliyetleri" haricindeki bütün sektörlerde kullanılmıştır. İŞKUR'u, en çok arama kanalı olarak kullanan sektör: "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri"dir. Arkasından "Toptan ve perakende ticaret" ile "İmalat" gelmektedir. "Diğer hizmet faaliyetleri" sektöründeki firmalar açık işlerini, sadece Gazete İlan vb. vasıtası ile aramaktadırlar. "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" sektöründeki firmaların yüzde 20'si işgücü taleplerini Özel İstihdam Büroları vasıtasıyla aramaktadırlar. "Diğer hizmet faaliyetleri" sektöründeki firmaların tümü, işgücü isteklerini İŞKUR'dan talep etmemektedirler. Türkiye genelinde ise "Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretim ve dağıtımı" ile "İdari ve destek hizmet faaliyetleri" sektöründe firmalar personel arama kanalı olarak en fazla İŞKUR'u kullanmaktadırlar. Türkiye genelinde en çok arama kanalı: yüzde 61 ile Akraba-Eş Dost, yüzde 57 ile İŞKUR ve yüzde 42 ile Gazete-İlan vb. kullanılmaktadır.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba Eş Dost	Gazete İlan Vb.	İnternet Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	71,7%	7,9%	1,6%	82,7%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	89,2%	64,5%	10,8%	94,6%	0,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	87,1%	21,0%	14,5%	82,3%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	73,5%	14,7%	26,5%	94,1%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%	71,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	40,0%	0,0%	0,0%	80,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	66,7%	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
Genel Toplam	79,8%	26,9%	9,1%	86,4%	0,3%

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da arama kanallarına genel olarak bakıldığında; en çok İŞKUR, ikinci Akraba Eş Dost, üçüncü Gazete İlan vb. kullanıldığı görülmektedir. Bu durum, İŞKUR'un tanınırlığının ve popülaritesinin arttığını göstermektedir. İlde "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" meslek grubunun tamamı, Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır. İŞKUR'a en fazla: yüzde 94,6 ile "Nitelik gerektirmeyen meslekler", daha sonra yüzde 94,1 ile "Hizmet ve satış elemanları", yüzde 82,7 ile "Tesis ve makine operatörleri, montajcılar", yüzde 82,3 "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar",

yüzde 80 ile "Profesyonel meslek mensupları", yüzde 71,4 ile "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar", yüzde 33,3 "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" personel talebi verilmektedir. "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" ile "Profesyonel meslek mensupları" açık işlerinde, gazete-ilan vb. ile İnternet Sosyal Medya arama kanalı kullanılmamıştır. Özel İstihdam Bürolarını sadece "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" grubundan personel aramak kullanılmıştır. Bu durum gösteriyor ki, Özel İstihdam Büroları daha çok nitelik gerektiren mesleklerde çalışanları aramak için kullanılmaktadır.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslekler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Beden İşçisi (Genel)	85,9%	84,5%	14,1%	100,0%	0,0%
Makineci (Dikiş)	84,6%	15,4%	0,0%	69,2%	0,0%
Seramik İmal İşçisi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Satış Danışmanı	50,0%	41,7%	58,3%	91,7%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	81,8%	0,0%	18,2%	100,0%	0,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Saya Dikici (Makine İle)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Ütücü	55,6%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Isı Yalıtımcısı	100,0%	80,0%	20,0%	80,0%	0,0%
Tuğla İmal İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer Meslekler	86,6%	8,9%	8,9%	79,5%	0,9%
Genel Toplam	79,8%	26,9%	9,1%	86,4%	0,3%

Kaynak: İPA 2015

"Satış Danışmanı" mesleğinde eleman aranırken, en fazla İŞKUR kullanılmıştır. "Beden işçisi (genel)", "seramik imal işçisi", "Garson (servis elemanı)", "Beden işçisi (inşaat)", "Saya dikici (makine ile)", "Ütücü", "Tuğla imal işçisi" mesleklerinde eleman aranırken yine en fazla İŞKUR tercih edilmiştir. "Beden işçisi (inşaat)", "Saya dikici (makine ile)", "Isı yalıtımcısı", "Tuğla imal işçisi" mesleklerinde daha çok Akraba-Eş Dost yardımı ile eleman aranmıştır. İşgücü piyasasında Özel İstihdam Büroları fazla tercih edilmemektedir.

Türkiye çapında İŞKUR' en fazla: "Beden işçisi (genel)", "Temizlik görevlisi", "plastik enjeksiyon üretim elemanı" mesleklerindeki taleplerde kullanılmıştır. En çok kullanılan arama kanalı, yüzde 61 ile Akraba-Eş Dosttur. Bunu sırasıyla: yüzde 57 ile İŞKUR, yüzde 42 ile Gazete-İlan vb., yüzde 34 ile İnternet-Sosyal Medya, yüzde 5 ile Özel İstihdam Büroları takip etmektedir.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	16,3%	36,7%	11,0%	4,9%	4,9%	26,1%
Gazete-İlan vb.	11,2%	11,2%	15,7%	0,0%	5,6%	56,2%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	30,0%	53,3%	0,0%	10,0%	6,7%
İŞKUR aracılığıyla	20,6%	28,7%	11,9%	3,8%	12,2%	22,7%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**18,7%**	**32,0%**	**12,7%**	**3,9%**	**11,5%**	**21,1%**

Kaynak: İPA 2015

İlde personel ihtiyacını karşılamak için İŞKUR'u tercih eden işyerlerinin yaş gruplarına baktığımızda: ilk sırada "5-9 yaş", ikinci sırada "25+ yaş", üçüncü sırada ise "0-4 yaş" olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise, en fazla "5-9 yaş", ikinci sırada "0-4 yaş" ve üçüncü sırada ise "25+ yaş" firmaları yer almaktadır.

Çalışacak personeli Akraba-Eş Dost ile arayan işyerleri, daha çok "25+ yaş" tır. İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek değer, "0-4 yaş"tadır. Özel İstihdam Bürolarını en çok tercih eden firmalar "5-9 yaş"tadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Bartın			Türkiye		
	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	61,7%	13,6%	24,6%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	76,4%	19,1%	4,5%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	80,0%	0,0%	20,0%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	67,1%	12,2%	20,6%	70,4%	12,3%	17,3%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	100,0%	56,7%	21,6%	21,7%
Genel Toplam	**67,7%**	**11,5%**	**20,8%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

Kaynak: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde, Türkiye ve Bartın İli benzerlik göstermektedir.

Hem Türkiye genelinde hem de Bartın'da 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde İŞKUR'un 30 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Bartın İli'nde 0-30 gün arası sürede en çok kullanılan arama kanalı İnternet-Sosyal Medya, 31-89 gün arası sürede en çok kullanılan arama kanalı Gazete-İlan vb. iken, 90 gün ve daha uzun süredir en çok kullanılan arama kanalı ise Özel İstihdam Bürolarıdır.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Bartın			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	13,3%	37,5%	49,2%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	1,1%	31,5%	67,4%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	6,7%	70,0%	23,3%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	10,5%	43,7%	45,8%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	100,0%	13,4%	28,2%	58,4%
Genel Toplam	**11,5%**	**42,3%**	**46,2%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Akraba-Eş Dost ve Gazete-İlan vb. arama kanalları ile hem Bartın'da hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile Bartın'da en fazla erkekler aranırken, Türkiye'de ise cinsiyet ayrımı gözetilmemiştir. İŞKUR arama kanalı ile Bartın ve Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları kullanılarak hem Bartın'da hem de Türkiye'de aranan personellerde cinsiyet ayrımına gidilmemiştir.

Bartın'daki açık işlerin yüzde 35,9'u, vardiyalı çalışma yapılan işyerleridir. İşyerlerinin yüzde 23,1'inde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Bu işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Bartın genelinden farklı olarak, en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmüştür. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri Özel İstihdam Büroları vasıtasıyla eleman aramamaktadır.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	87,5%	45,5%	87,5%	68,1%
Gazete-İlan vb.	0,0%	18,2%	89,3%	50,4%
İnternet-Sosyal Medya	25,0%	21,8%	8,9%	16,0%
İŞKUR aracılığıyla	75,0%	96,4%	100,0%	96,6%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, açık işlerinin yüzde 96,6'lık kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 68,1'le Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; açık işlerin yüzde 46,2'si erkek, yüzde 6,7'si kadın talep edilmektedir. Yüzde 47,1'inde ise cinsiyet ayrımı gözetilmediği görülmektedir. Aynı zamanda açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 96,4'ü İŞKUR vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen

arama kanalı ise: yüzde 87,5 ile Akraba-Eş Dost'tur. Ayrıca İnternet-Sosyal Medya ve İŞKUR kanalıyla da kadın eleman aranmaktadır. Kadın personel aramada, Özel İstihdam Büroları ve Gazete-İlan vb. kullanılmazken, erkeklerde Özel İstihdam Büroları hariç diğerlerinin hepsi kullanılmaktadır. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine bakarsak, fark etmez seçeneği işaretleyenler ile sadece kadın veya sadece erkek talep eden açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Bartın'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin aranma kanalları, Türkiye geneli ile farklılık göstermektedir.

Bartın'daki açık işlerin yüzde 7,5'i part-time çalışanı olan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 9,5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; il genelinde en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmektedir. Bu işyerleri Özel İstihdam Bürosu ve İnternet-Sosyal Medya vasıtasıyla eleman aramamaktadır.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	85,7%	100,0%	88,0%
Gazete-İlan vb.	0,0%	42,9%	0,0%	36,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	90,5%	100,0%	92,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde işgücü taleplerinin yüzde 92'si İŞKUR aracılığıyladır. Bunu yüzde 88 ile Akraba-Eş Dost takip etmektedir. Bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 84'ünde cinsiyet tercihi erkek, yüzde 12'sinde kadın, yüzde 4'ünde ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerin tamamını Akraba-Eş Dost ve İŞKUR vasıtasıyla bulmaktadır. Erkek eleman aramayan işyerleri ise yüzde 90,5 ile İŞKUR, yüzde 85,7 ile Akraba-Eş Dost, yüzde 42,9 ile Gazete-İlan vb. tercih etmektedir. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri, açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

Bartın'daki açık işlerin yüzde 43,8'i İhracat yapan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 7,7'si ihracat yapmaktadır. Bu işyerlerinin açık işlerini, en fazla İŞKUR ile aradıkları görülmektedir. İkinci sırada ise Akraba-Eş Dost gelmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ile part-time çalışanı olmayan işyerlerinde olduğu gibi ihracat yapan işyerlerinde de Özel İstihdam Büroları kullanılmamıştır.

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	34,8%	80,2%	68,3%
Gazete-İlan vb.	0,0%	21,7%	55,6%	37,9%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	34,8%	0,0%	11,0%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%	75,3%	86,2%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde, açık işlerin yüzde 86,2'lik kısmı İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Bunu sırasıyla; yüzde 68,3 ile Akraba-Eş Dost, yüzde 37,9 ile Gazete-İlan vb., yüzde 11 ile İnternet-Sosyal Medya takip etmektedir. İhracat yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 31,7'sinde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 12,4'ünde kadın eleman aranmakta iken, yüzde 55,9'u için ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerin tamamında İŞKUR ve Akraba-Eş Dost arama kanallarını kullanılmaktadır. Erkek eleman arayan açık işlerin tamamında İŞKUR tercih edilmektedir. Bunu sırasıyla; yüzde 34,8 ile Akraba-Eş Dost, yüzde 34,8 ile İnternet-Sosyal Medya ve yüzde 21,7 ile Gazete-İlan vb. takip etmektedir. Cinsiyette, fark etmez tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 80,2'lik bir oranı Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye'de ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Bartın'daki açık işlerin yüzde 95,4'ü daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. Bu işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
Akraba-Eş Dost	91,9%	67,5%	85,0%	78,8%	100,00%	100,0%	100%
Gazete-İlan Vb.	2,7%	19,0%	39,2%	26,9%	0,0%	28,6%	27%
İnternet-Sosyal Medya	5,4%	16,7%	4,6%	9,5%	0,0%	0,0%	0,0%
İŞKUR Aracılığıyla	81,1%	89,7%	85,6%	86,7%	0,0%	85,7%	80%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,7%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 36'da İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırılmıştır. Hizmetlerden yararlanan işyerlerinin işgücü talepleri yüzde 86,7 ile İŞKUR aracılığı ile ve yüzde 78,8 ile Akraba-Eş Dost aracılığı ile olmuştur. Üçüncü sırada ise: yüzde 26,9 ile gazete-ilan vb. arama kanalı gelir. Hizmetlerden yararlanmayan grubun işgücü taleplerinde ise, yüzde 100 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı etkili olmuştur. Her ne kadar hizmetlerden yararlanmasa da yüzde 80'lik bir grupta, İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Yüzde 27 ile Gazete-İlan vb. arama kanalı 3'üncü sırada yer alır. Bu grup; akraba eş dost, İŞKUR ve gazete-ilan vb. aracılığını kullanıp diğer aracılık hizmetlerini kullanmamıştır. Açık işlerin yüzde 95,5'lik kısmı İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine aittir. İŞKUR hizmetlerinden faydalananlar ile faydalanmayanlar arasında yüzde 6,7'lik bir fark vardır. Kurumun internet sitesinden kayıt yaptırıp, açık işlere bakan vatandaşlarımız; hizmetlerden faydalananlar içerisinde, İŞKUR'u kullanan grubunda bulunmaktadır. Açık işlerin yüzde 95,5'lik oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması, kurumumuzun sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. Bartın'da özel istihdam kurumu bulunmamaktadır. Yukarıda ki tabloda ise binde 3 oranında özel istihdam kuruluşlarından yararlanılmıştır. Buda gösteriyor ki; ilimizdeki işyerlerinin küçük bir kısmı il dışındaki istihdam bürolarından faydalanmıştır. Hizmetlerden yararlanan gruptan Fark etmez seçeneğini tercih edenler, hizmetlerden yararlanmayanlardan daha yüksektir. Bu durum işgücü isteminin, İŞKUR hizmetlerinden yararlanarak daha iyi sonuçlandırıldığının kanıtıdır. Sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında; hizmetlerin tümünden veya birkaçından yararlananların, yararlanmayanlara göre İŞKUR'u tercih oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Buradan, İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada, dikkate değer bir başarısının olduğu kanısına varılmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri, işgücü piyasa anketi veya iş ve meslek danışmanlarının işyerlerini ziyaretleri sırasında işgücü taleplerini kurum vasıtası ile aramaya başlayabilir. Ankete başlarken İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı veren bu işyerleri, açık işlerinin olduğu tespit ettiklerinde, Kurum ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmadığını beyan eden ancak, mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işverenler, yukarıdaki yüzde 80 ile temsil edilen grubu oluşturur.

Açık İşlerde Aranan Beceriler, çalışma kapsamında işgücü talep eden işverenlerden; her meslek için önem sırasına göre, en fazla üç tane beceri seçmeleri istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Bunların yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Bartın'da 331 kişilik açık iş için, istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada yüzde 80,4 ile "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" becerisi, sonrasında ise yüzde 71 ile "Takım Çalışmasına Uyum" ve yüzde 70,1 ile "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" gelmektedir. Daha sonra sırası ile "Hesap Yapabilme", "İletişim ve İfade Yeteneği", "Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme", "Bilgisayar Kullanımı", "Satış ve Pazarlama", "Proje Tabanlı Çalışma" gelmektedir. Ankette bulunan "Yabancı Dil Becerisi"

kısmı, Bartın İli'ndeki hiçbir açık işte tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik", "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe", "Takım Çalışmasına Uyum" ile "İletişim ve İfade Yeteneği" şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise "Yabancı Dil becerisi"dir. Türkiye ile Bartın verilerini Genel itibari ile karşılaştırdığımızda; işi yapabilirlik durumu, olmazsa olmaz bir koşul olarak karşımıza çıkmaktadır.

İşgücü taleplerinde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; kadınlarda ilk 3 sırayı: yüzde 81 ile "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", yüzde 68 ile "takım çalışması", yüzde 44 ile "iletişim ve ifade yeteneği" yer alır. Erkeklerde ilk üçü ise: yüzde 72 ile "fiziki ve bedensel yeterlilik", yüzde 69 ile "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", yüzde 56 ile "takım çalışması" oluşturur. Cinsiyet ayrımı gözetmeyen iş taleplerinde ise: yüzde 90 ile "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", yüzde 85 ile "takım çalışması", yüzde 81 ile "fiziki ve bedensel yeterlilik" ilk üç beceriyi oluşturur. Yine Bartın genelindeki beceriye baktığımızda: birinci sırada "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", ikinci sırada "takım çalışması" ve üçüncü sırada "fiziki ve bedensel yeterlilik" gelmektedir. Bartın'ın genel eleman istemlerine bakıldığında, en çok istenen beceri "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe"dir. İkincisi ise "takım çalışması"dır. üçüncü "fiziki ve bedensel yeterlilik"tir. "Garson", "Satış Elemanı" vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de "fiziki ve bedensel yeterlilik"tir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda "iletişim ve ifade yeteneği", erkeklerden daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise "fiziki ve bedensel yeterlilik" ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen mesleklerde, en önemli üç beceriye baktığımızda, "İmalat"ta: "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "takım çalışması" ve "fiziki ve bedensel yeterlilik" gelmektedir. "Toptan ve perakende ticaret", "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" ile "Ulaştırma ve depolama" sektörlerinde: "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "fiziki ve bedensel yeterlilik" ve üçüncü sırada "takım çalışması" gelmektedir. "İnşaat" sektöründe ise: "fiziki ve bedensel yeterlilik", "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" ve "takım çalışması" ilk üç beceriyi oluşturur. "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" sektöründe ise: "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" ve "takım çalışması" ilk iki sırayı alırken üçüncü sırayı: "sorun çözme ve inisiyatif alabilme", "iletişim ve ifade yeteneği", "hesap yapabilme (analitik beceri)" ve "bilgisayar kullanımı becerileri" paylaşır. "Diğer hizmet faaliyetleri" sektöründe ise "iletişim ve ifade yeteneği", "takım çalışması" ve "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" 1 puanı alıp aynı sırayı paylaşıyorlar. "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "eğitim", "bilgi ve iletişim", "insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri", "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektörlerinde Bartın'da faaliyet gösteren işyerleri olmasına rağmen halihazırda işgücü talebi olmadığından istenilen beceriler oluşturulmamıştır. "Gayrimenkul faaliyetleri", "kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor", "su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri",

“elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı”, “finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde ise Bartın’da faaliyet gösteren işveren yoktur.

Meslek gruplarına göre işgücü taleplerinde istenen beceriler incelendiğinde; “Tesis, makine operatörleri ve montajcılar”, “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar”, “Hizmet ve satış elemanları”, “Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar”, “Profesyonel meslek mensupları”, “Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları”nda “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe” becerisi birinci sıradadır. Meslek gruplarına göre ilk üç beceriyi sıralayacak olur isek: “Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar” meslek grubunda “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”, “takım çalışması”, “fiziki ve bedensel yeterlilik” gelmektedir. “Hizmet ve satış elemanları” ile “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” ise: “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”, “fiziki ve bedensel yeterlilik”, “takım çalışması” ilk üç beceriyi oluşturur. “Nitelik gerektirmeyen meslekler” grubunda: “fiziki ve bedensel yeterlilik”, “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”, “takım çalışması” becerileri ilk üçtedir. “Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar” grubunda ise “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”, “takım çalışması”, “bilgisayar kullanımı” 3’er puanla aynı sıradadır. “Profesyonel meslek mensupları” grubunda tek bir beceri istenmiştir. O beceri de “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”dir. “Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları”, “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe” ilk iki sırayı alırken “bilgisayar kullanımı, “hesap yapabilme (analitik beceri)”, “sorun çözme ve inisiyatif alabilme”, “takım çalışması” eşit puanla üçüncü sırayı alırlar. Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları” ile “yöneticiler” meslek grubunda Bartın’ da açık iş bulunmamaktadır.

Beceriler ile en fazla eleman açığı olan 15 meslek incelendiğinde, ilk üç: “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”, “takım çalışması”, “fiziki ve bedensel yeterlilik” olmuştur. “Bilgisayar kullanımı” becerisini en çok “Satış danışmanı”, “Cnc torna tezgahı operatörü” “Ön muhasebeci” meslekleri talep etmiştir. “Fiziki ve bedensel yeterlilik” becerisini “Beden işçisi (genel)”, “Makineci (dikiş)”, “Seramik imal işçisi” meslekleri talep etmiştir. “Hesap yapabilme (analitik beceri)” kabiliyetini “Saya dikici (makine ile)”, “Satış danışmanı”, “Beden işçisi (genel)” meslekleri tercih etmiştir. “İletişim ve ifade yeteneği” becerisini “Makineci (dikiş)”, “Garson (servis elemanı)”, “Beden işçisi (genel)” meslekleri tercih eder. “Proje tabanlı çalışma”yı “Gaz altı kaynakçısı” ve “Vinç operatörü” meslekleri tercih etmiştir. “Pazarlama” becerisi “Satış danışmanı”, “Motorsikletli kurye”, “Büro memuru (genel)” tercih eder. “Sorun çözme ve inisiyatif alabilme”yi “Beden işçisi (genel)”, “Garson (servis elemanı)”, “Tarım işçisi (tarla ürünleri)” tercih eder. “Takım çalışması” becerisini “Makineci (dikiş)”, “Beden işçisi (genel)”, “Seramik imal işçisi” tercih eder. “Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe” becerisi “Makineci (dikiş)”, “Beden işçisi (genel)”, “Seramik imal işçisi” meslekleri talep etmektedir.

En fazla açık iş olan “Beden işçisi (genel)” mesleğinde sırasıyla: “Fiziki ve bedensel yeterlilik”, “takım çalışması”, “yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe”; “Makineci (dikiş)” mesleğinde: “yeterli

mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "takım çalışması", "fiziki ve bedensel yeterlilik" gelmektedir. "Satış ve pazarlama" becerisinde "Satış danışmanı" ile "Motosikletli kurye" dikkat çekici mesleklerdir. İşverenlerce mesleklerinde en fazla tercih edilen beceri, "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" olmuştur. Yapılan çalışma kapsamında, açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından, ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

İŞKUR aracılığıyla arama kanalında istenen ilk üç beceri içinde: "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "fiziki ve bedensel yeterlilik", "takım çalışması" bulunur. Akraba-eş dost arama kanalında "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "takım çalışması", "fiziki ve bedensel yeterlilik" gelir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalında: "fiziki ve bedensel yeterlilik", "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "takım çalışması" gelir. Gazete-ilan vb. arama kanalında "fiziki ve bedensel yeterlilik", "takım çalışması", "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" gelir. Özel İstihdam Bürolarında ise "sorun çözme ve insiyatif alabilme becerisi" ile "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" 1'er puanla ilk sırayı paylaşırlar. Türkiye genelinde arama kanallarında ilk üç beceri: "fiziki ve bedensel yeterlilik", "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "takım çalışması" ilk üç sırayı oluşturur. Bartın geneli ise Türkiye çapından farklı olarak açık işlerde en fazla talep edilen beceri "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", ikinci sırada "takım çalışması", üçüncü sırada "fiziki ve bedensel yeterlilik" tir. Yurt çapındaki bu durum ile Bartın İli'ndeki İnternet-Sosyal Medya arama kanalındaki ilk üç beceri sıralaması ile aynıdır.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 67,7'sinin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. "Proje tabanlı çalışma" ile "satış ve pazarlama" becerilerinin tamamının, 0-30 gün aralığında araması bitirilmiştir. "Hesap yapabilme (analitik beceri)" dışında tüm becerilerin büyük çoğunluğu 0-30 gün içinde aranması bitirilmiştir. Bartın ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki ilk beceri talebi "proje tabanlı çalışma" ve "satış ve pazarlama", 31-89 günde ise "takım çalışması" ve 90+ gündür aranan elemanlarda "hesap yapabilme (analitik beceri)"olmuştur.

Açık işlerde; istenen meslekler, çalışma koşulları ve beceriler yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Bartın'da açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi "fark etmez" olmuştur. Bartın'da açık işlerin yarısından fazlası için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir. Bartın İli açık işler eğitim durumu talebinde ilk üç sırayı: farketmez, lise altı, genel lise oluşturmuştur. Kadınlarda ve erkeklerde ve cinsiyet ayrımı gözetmeyen fark etmez seçeneğini talep eden işverenlerde eğitim durumunu talebi değişmemiştir.

Grafik 16: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

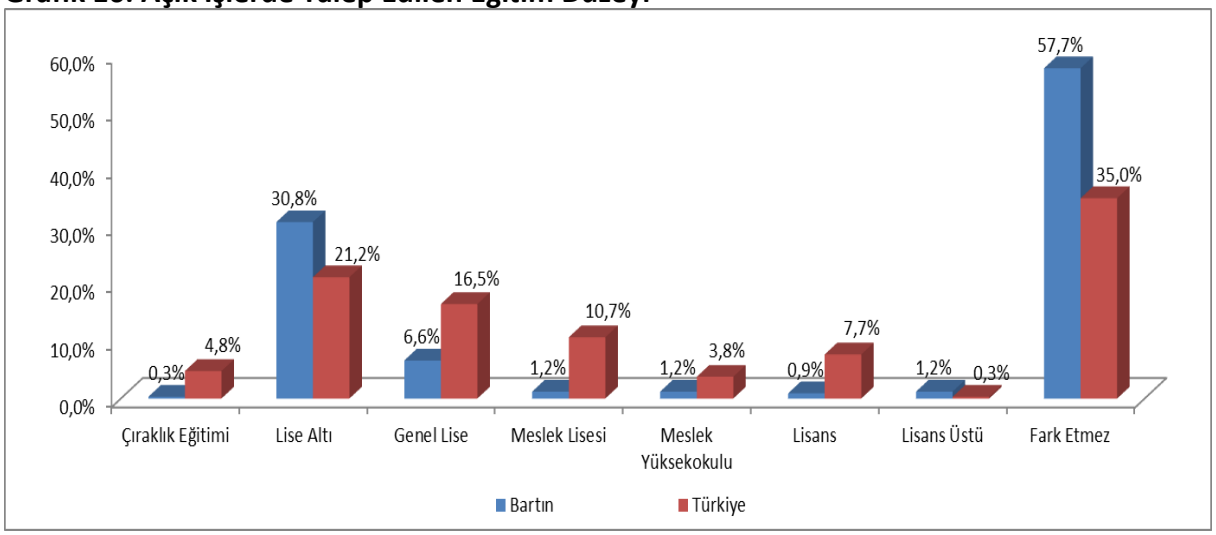

Kaynak: İPA 2015

Bartın ile Türkiye genelinin açık işlerde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, lise altı ve genel lise şeklinde sıralanır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye geneli: Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO(meslek yüksekokulu) şeklinde devam ederken; Bartın'da ise: Meslek Lisesi, lisans üstü, MYO(meslek yüksekokulu) aynı puanda iken, Lisans, Çıraklık Eğitim azalan şekilde gerçekleşmiştir. İldeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre lisansüstü haricinde düşüktür. Lisansüstünde ise Bartın yüzde 1,2, Türkiye ise binde 3 tür.

Hem Türkiye genelinde hem de Bartın'da en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması; işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıklarını ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "biz işyerinde eğitiriz" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin "öğretmen", "Mühendis", "Uzman" gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde eğitime ihtiyaç vardır. Ancak "Satış danışmanı", "Garson", "Beden işçisi" gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark Etmez	Toplam
Fark Etmez	42,1%	53,6%	65,4%	57,7%
Lise Altı	26,3%	40,7%	22,9%	30,8%
Genel Lise	23,7%	2,1%	6,5%	6,6%
Meslek Lisesi	2,6%	2,1%	0,0%	1,2%
Meslek Yüksekokulu	2,6%	0,7%	1,3%	1,2%
Lisans Üstü	0,0%	0,0%	2,6%	1,2%
Lisans	0,0%	0,7%	1,3%	0,9%
Çıraklık Eğitimi	2,6%	0,0%	0,0%	0,3%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş, cinsiyet ayrımı gözetmeyen grupta iken; eğitim düzeyi de fark etmez seçeneğidir. Bu talep tüm taleplerin yüzde 65,4'ünü temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 42,1 ile fark etmez, bunu takiben yüzde 26,3 ile lise altı olmuştur. Genel lise seçeneği ise 3'üncü sırada gelmektedir. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez seçeneği yüzde 53,6 ile birinci sırada, bunu takiben yüzde 40,7 ile lise altı ikinci sırada yer alır. üçüncü sırayı genel lise ve meslek lisesi paylaşmaktadır. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Bu durumu tablo 37'deki meslek yüksekokulu tercihinde daha belirgin şekilde görüyoruz. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 68 lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 94'3'tür. Bartın'da Lisansüstü grubunda cinsiyet ayrımına gidilmemiştir. Çıraklık eğitim talebinde de sadece kadınların talep edilmesi dikkat çekicidir. Meslek lisesi kısmında ise ya erkek ya kadın açık işin olduğu fark etmez seçeneğinin olmadığı görülmektedir. Lise altı işgücü taleplerinde daha çok erkeklerin, genel lise, meslek lisesi, meslek yüksekokulu ve çıraklık eğitimde işe daha çok kadınların tercih edildiği görülmüştür. Eğitim durumunun fark etmediği durumlarda da daha çok cinsiyet ayrımına gitmeden işgücü talep ettikleri görülmektedir.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksekokulu	Lisans	Lisans Üstü	Fark Etmez
İmalat	0,0%	32,3%	0,4%	0,0%	0,4%	0,9%	1,8%	64,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	0,0%	14,6%	41,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	43,9%
İnşaat	0,0%	20,0%	0,0%	10,0%	3,3%	3,3%	0,0%	63,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	4,0%	44,0%	12,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	40,0%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	66,7%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	60,0%	0,0%	0,0%	40,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	0,3%	30,8%	6,6%	1,2%	1,2%	0,9%	1,2%	57,7%

Kaynak: İPA 2015

"İmalat" "Toptan ve perakende ticaret", "İnşaat" sektörlerinin en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken; "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", "Ulaştırma ve depolama", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler"de lise altı, "Diğer hizmet faaliyetleri"nde meslek lisesi'dir. Tablo 38 deki 7 sektörden başka faaliyette işyeri yoktur.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksekokulu	Lisans	Lisans Üstü	Fark Etmez
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	38,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,1%	58,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,1%	22,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	76,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	35,5%	0,0%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	59,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	23,5%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	26,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	28,6%	57,1%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	20,0%	60,0%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	0,3%	30,8%	6,6%	1,2%	1,2%	0,9%	1,2%	57,7%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 39'da Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırılmıştır." Tesis, makine operatörleri ve montajcılar", "Nitelik gerektirmeyen meslekler", "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez; "Hizmet ve satış elemanları" ile "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" gruplarında genel lise; "Profesyonel meslek mensupları" grubunda lisans; "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları gruplarında", meslek yüksekokulu en çok talep edilen eğitim düzeyidir. Lisans eğitim düzeyi sadece "Profesyonel meslek mensuplarında"; Lisansüstü eğitim düzeyi sadece "Tesis, makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubunda; meslek lisesi ise "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" ile "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları"; Çıraklık eğitim düzeyini "Nitelik gerektirmeyen meslekler" tercih etmiştir.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba Eş Dost	Gazete İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Fark Etmez	84,3%	36,1%	2,6%	96,9%	0,0%
Lise Altı	82,4%	13,7%	15,7%	68,6%	0,0%
Genel Lise	59,1%	22,7%	40,9%	90,9%	0,0%
Lisans Üstü	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Meslek Yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%	50,0%	25,0%
Meslek Lisesi	0,0%	25,0%	0,0%	75,0%	0,0%
Lisans	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	79,8%	26,9%	9,1%	86,4%	0,3%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 40'da açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde, eğitim düzeyinin fark etmediğini belirten açık işlerde, işverenlerin ağırlıklı olarak Akraba-eş dost, İŞKUR ve gazete İlan vb. arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak Akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Genel lise eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost, İŞKUR aracılığıyla veya İnternet-Sosyal Medya ile aramaktadır. Lisans üstü eğitim düzeyi, tamamen İŞKUR aracılığı ile; Meslek yüksekokulu eğitim düzeyi akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığı ile; Meslek lisesi büyük çoğunlukla İŞKUR, daha az oranla ise Gazete İlan vb.; Lisans mezunları ise büyük çoğunlukla

İŞKUR daha az oranla Akraba Eş-Dost, çıraklık eğitimin tamamı akraba eş-dost aracılığı ile iş bulur. Türkiye genelinde eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Bartın genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (İŞKUR ve akraba-eş-dost) benzeşmektedir.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Fark etmez	69,6%	17,8%	12,6%
Lise altı	55,9%	2,9%	41,2%
Genel lise	100,0%	0,0%	0,0%
Lisansüstü	100,0%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	50,0%	0,0%	50,0%
Meslek lisesi	75,0%	25,0%	0,0%
Lisans	66,7%	0,0%	33,3%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**67,7%**	**11,5%**	**20,8%**

Kaynak: İPA 2015

Yukarıda Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Bartın'da genel lise, lisansüstü, çıraklık eğitimi düzeylerinde personel ihtiyacının tamamı genel olarak "0-30 gün" içinde aranmıştır. Diğer taleplerin ise çoğunluğu yine "0-30 gün" içerisinde kapatılmıştır. Lisans eğitim düzeyinde aranan personeller ya "0-30 gün" ya da "90'dan fazla gün" aranmıştır.

Tablo 41 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamaz.

Bartın ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
İmalat	65,5%	12,6%	22,0%
İnşaat	66,7%	6,7%	26,7%
Toptan ve perakende ticaret	73,2%	17,1%	9,8%
Ulaştırma ve depolama	33,3%	0,0%	66,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20,0%	0,0%	80,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**67,7%**	**11,5%**	**20,8%**

Kaynak: İPA 2015

"Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörünün açık işlerinin tamamı "0-30 gün" içinde kapatılmıştır. Aynı şekilde "Diğer hizmet faaliyetleri" sektörü de açık işlerini "31-89 gün" aralığında tamamını kapatmıştır. "İmalat", "İnşaat", "Toptan ve perakende ticaret", "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörleri, açık işlerinin büyük çoğunluğunu "0-30 gün" periyodunda kapatmıştır. "Ulaştırma ve depolama" açık işlerinin büyük çoğunu "90 günden fazla" zamanda kapatmıştır. Genel itibariyle açık işlerin büyük bir bölümü "0-30 gün"de kapatılmaya çalışılmıştır.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	48,4%	43,5%	8,1%
5-9	67,9%	4,7%	27,4%
10-14	57,1%	9,5%	33,3%
15-19	69,2%	7,7%	23,1%
20-24	86,8%	2,6%	10,5%
25+	80,0%	0,0%	20,0%
Genel Toplam	67,7%	11,5%	20,8%

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun "5-9 yaş" işyerlerine ait olduğu görülmüştür. Bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 67,7'sini; "0-30 gün"; yüzde 11,5'ini, "31-89 gün"; yüzde 20,8'ini, "90+ gün"de aradığı gözlemlenmiştir. 20-24 yaş ve 25+ yaş işyerlerinde ki işgücü taleplerinin büyük çoğunluğunu "0-30 gün" aralığında kapattığı gözlemlenmiştir. 10-14 yaş grubu açık işlerinin üçte birini kapatamamış ve "90+ süre" grubuna kalmıştır. Genel itibari ile tüm yaş grubundaki işyerlerinin personel açıkları "0-30 gün" periyodunda kapatılmaya çalışılmıştır.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	85,7%	0,0%	14,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	100,0%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	80,6%	0,0%	19,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	80,0%	0,0%	20,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	45,2%	14,5%	40,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	33,3%	33,3%	33,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	59,8%	22,0%	18,1%
Genel Toplam	**67,7%**	**11,5%**	**20,8%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde, açık işlerin çoğunluğunun "0-30 gün"lük bir arama süresi içinde olduğu izlenmiştir. "Hizmet ve satış elemanları" meslek grubunun işgücü taleplerinin hepsi "0-30 gün"de karşılanmıştır. "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" dışındaki gruplarının açık işlerinin büyük çoğunluğu "0-30 gün"de kapatılmıştır. "Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" grubunda açık işlerin kapatılma zamanları birbirine eşittir. Açık işlerin temininde en çok zorlanılan meslek grubu, "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" olmuştur. Temininde en az zorluk çekilen meslek grubu ise "Hizmet ve satış elemanları"dır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Bartın İli'ndeki işyerlerinin yüzde 28,6'sı eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur.

Grafik 17: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

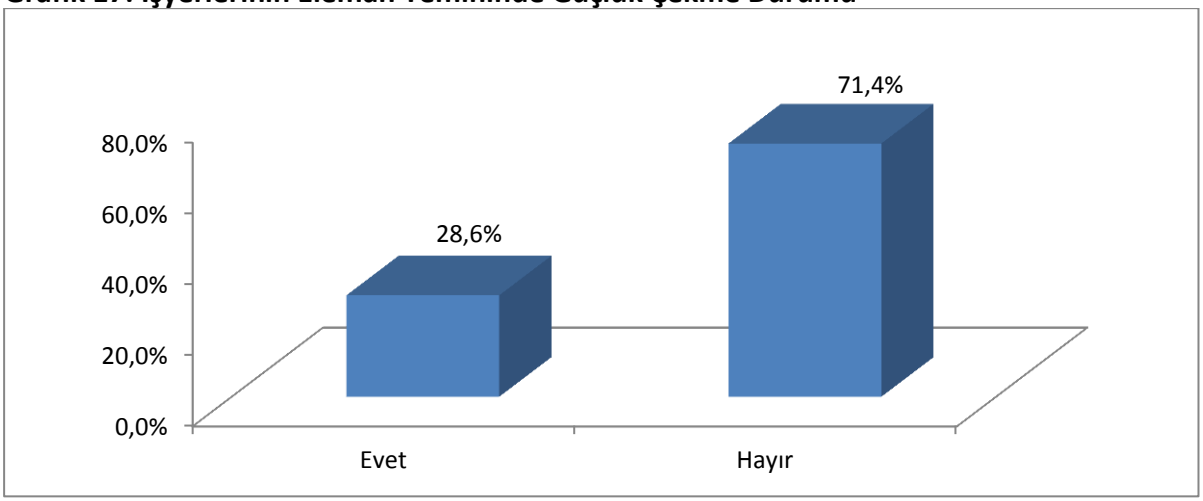

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 28,6'sı aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Bartın İli işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Bartın İli incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri "İmalat" sektöründedir. Bu sektörü sırası ile "Toptan ve perakende ticaret" ve "İnşaat" izlemektedir. Bunlar ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. "Finans ve sigorta faaliyetleri", "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" ile "İmalat" sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 40'ından fazlası eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	5	2	33,3%	3	2	50,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	13	1	7,7%	13	6	46,2%
İmalat	106	54	51,0%	96	39	40,6%
Eğitim	10	3	30,0%	10	4	40,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11	1	9,1%	8	3	37,5%
Ulaştırma Ve Depolama	29	7	24,1%	26	7	26,9%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	9	5	50,0%	8	2	25,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	27	7	25,9%	25	6	24,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	98	34	35,1%	94	22	23,4%
İnşaat	84	14	16,2%	78	16	20,5%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12	1	8,3%	12	1	8,3%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	5	2	40,0%	3	*	*
Genel Toplam	**409**	**130**	**31,8%**	**376**	**108**	**28,6%**

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanlı işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 33 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yaklaşık yüzde 17 olan 22 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumu ortadan kalktığını belirtmiştir. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 6 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Bartın'daki işyerlerinin yüzde 31,8'inin eleman temininde güçlük çeltiği görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük çeltiği belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 3,2 puanlık bir azalışla yüzde 28,6 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014

yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 17 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber işyeri sayısında yüzde 8 artış olmasına karşılık 33 işyerinin sayısında azalma gerçekleşmiştir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektöründe olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde oransal olarak 40 puanlık bir azalış gerçekleşmiştir.

2014 yılında işyeri sayısında ilk sırada yüzde 51 ile "İmalat" sektörü gelmektedir. "İmalat" sektöründeki işyerlerinin yarısı işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır. Bu sektörünü sırasıyla yüzde 50 ile "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" ve yüzde 40 ile "Madencilik ve taş ocakçılığı" takip etmektedir.

Bartın'da geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da Türkiye geneli oranının üzerindedir.

İlde 2015 yılı İPA çalışmasında, son bir yıl içerisinde 380 kişilik işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	172	127
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	127	62
Hizmet ve Satış Elemanları	26	34
Profesyonel Meslek Mensupları	20	5
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	18	3
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	9	93
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	7
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	4	0
Genel Toplam	**380**	**331**

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde; yüzde 45,3'lik pay ve 172 kişi ile "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubu ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırasıyla yüzde 33,5'lik pay ve 127 kişi ile "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar", yüzde 6,9'luk pay ve 26 kişi ile "Hizmet ve satış elemanları" meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise; "Nitelik gerektirmeyen meslekler" ile "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" hariç temininde güçlük çekilen meslek grupları ile paralellik göstermektedir. "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubu yüzde 38,4'lik pay ve 127

kişi ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. “Nitelik gerektirmeyen meslekler” grubu; açık işlerde yüzde 28,1’lık pay ve 93 kişi ile ikinci sırada yer alırken, temininde güçlük çekilen kişilerde yüzde 2,4’lük pay ve 9 kişi ile altıncı sırada yer almaktadır.

“Nitelik gerektirmeyen meslekler”de elemen temininde güçlük çekilme durumunun, açık işlere göre yüksek olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Türkiye geneli temininde güçlük çekilen meslek grubu sıralaması ise; “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar”, “Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar”, “Hizmet ve satış elemanları”, “Nitelik gerektirmeyen meslekler”, “Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları”, “Profesyonel meslek mensupları”, “Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar”, “Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları”, “Yöneticiler” olduğu görülmektedir.

Bartın İli’nde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile temininde güçlük çekilme oranı Grafik 18’de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

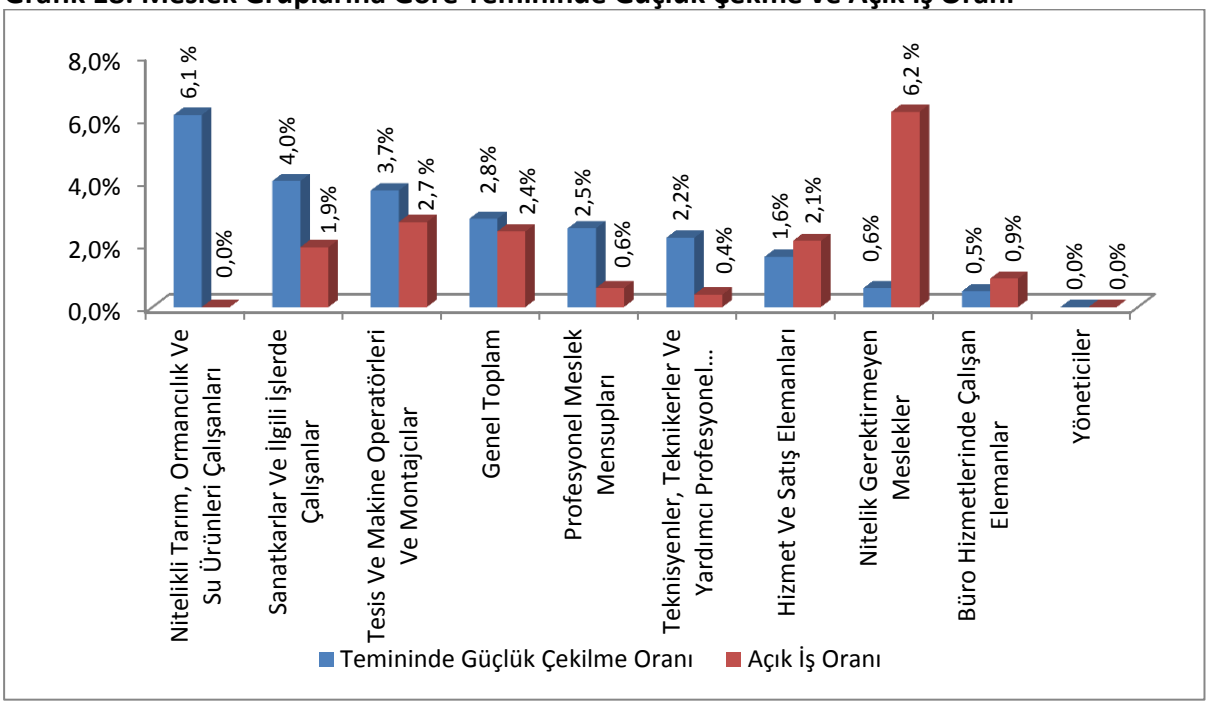

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre, Bartın’da temininde güçlük çekilme oranlarını incelediğimizde; “nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları” meslek grubu yüzde 6,1 ile ilk sırada yer almaktadır. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubu yüzde 14,1 oranında ilk sırada yer almıştır. 2015 İPA’da sırasıyla; yüzde 4 ile “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar”, yüzde 3,7 ile “Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar”, yüzde 2,5 ile “Profesyonel meslek mensupları”, yüzde 2,2 ile “Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları”, yüzde 1,6 ile

“Hizmet ve satış elemanları”, binde 6 ile “Nitelik gerektirmeyen meslekler”, binde 5 ile “Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar” meslek grupları sıralanmaktadır.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında, Bartın’da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Makineci (Dikiş)	17,4%
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	6,6%
Ütücü	5,5%
Seramik İmal İşçisi	5,3%
Kadın Giysileri Artistik Çizim Elemanı	2,6%
Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	2,1%
Reklam Tabelacı	1,6%
Pazarlamacı	1,3%
Mobilya Montaj İşçisi	1,3%
Diğer	53,9%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Makineci (dikiş) mesleği, yüzde 17,4’lük payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan ikinci meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 4 tanesi ortaktır. Bunlar “Makineci (dikiş)”, “Seramik imal işçisi”, “Garson (servis elemanı)”, “Ütücü”dür. Bu meslekler Bartın işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Bartın İli’nde tekstille uğraşan firmalar il ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Eleman temininde güçlük çekilen meslekler arasındaki, ilk on içinde tekstile ait meslekler ağırlık kazandığı görülmektedir. Bu da gösteriyor ki; tekstil firmalarının ihtiyacı olan bu mesleklerde, kalifiye eleman temininde güçlük çekilmektedir.

Temininde güçlük çekilme nedenleri, teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

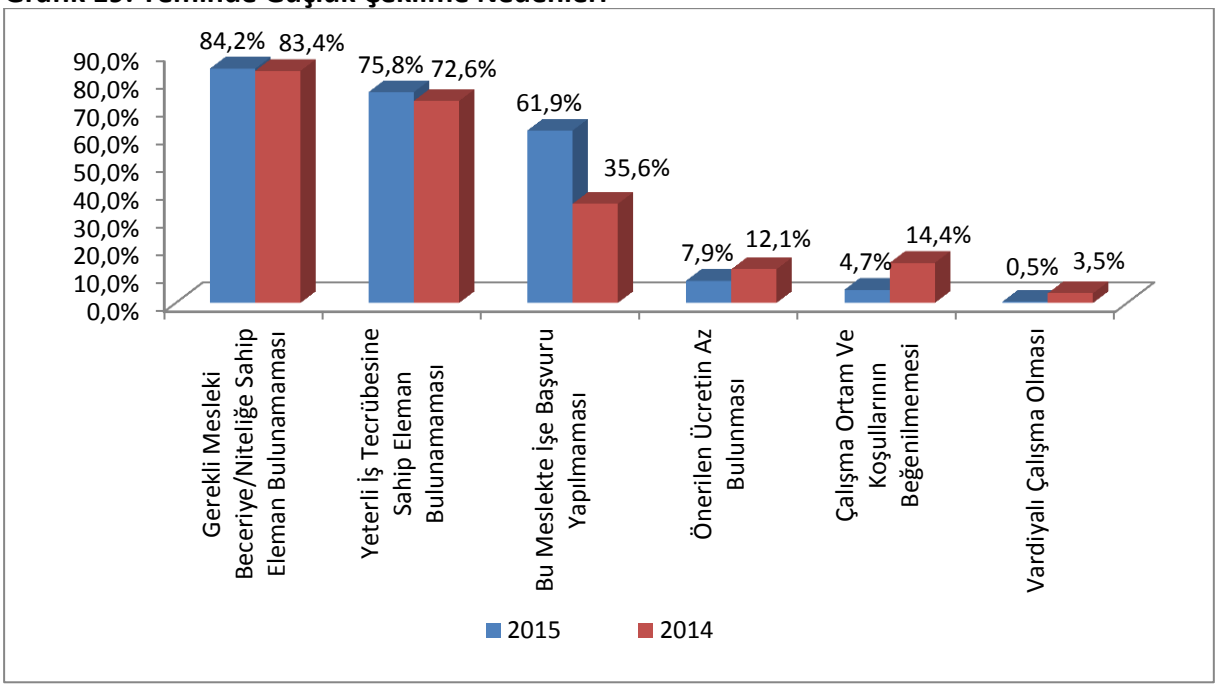

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

Nedenlerinden uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasında işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 19'da karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu Teminde Güçlük Çekilme Nedeni, "bu meslekte iş başvuru yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 35,6'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 26,3 puanlık bir artışla yüzde 61,9 oranla işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından en fazla işaretlenen Teminde Güçlük Çekilme Nedeni, geçtiğimiz yıla göre, 0,8 puanlık artışla yüzde 84,2 "gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması"dır. Bunu geçtiğimiz yıla göre sırasıyla; 3,2 puanlık artışla yüzde 75,8 ile "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması", 26,3 puanlık artışla yüzde 61,9 ile "bu meslekte işe başvuru yapılmaması", 4,2 puanlık azalışla yüzde 7,9 ile "önerilen ücretin az bulunması", 9,7 puanlık azalışla yüzde 4,7 ile "çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi", 3 puanlık azalışla yüzde

0,5 ile "vardiyalı çalışma olması" izlemektedir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde, bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

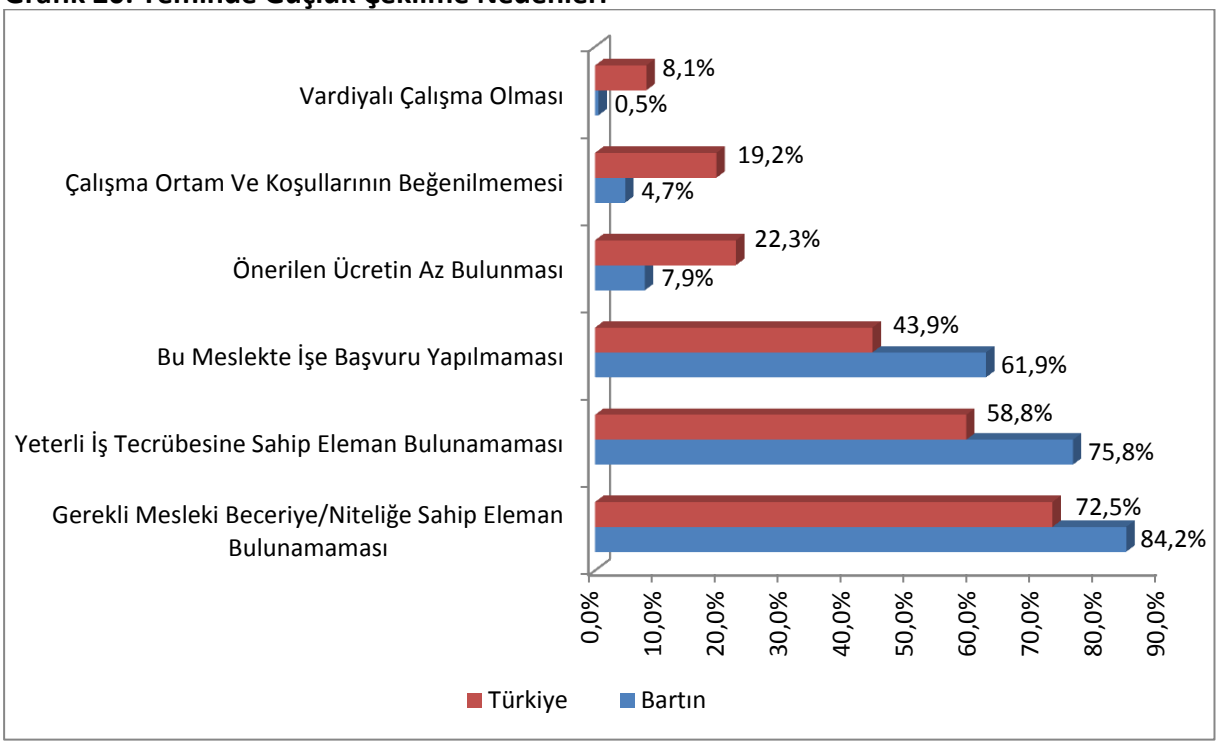

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ve Bartın İli İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri sıralamasına bakıldığında birbirine paralellik göstermektedir. Bununla beraber Bartın'da işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla: "gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması", "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" ve "bu meslekte işe başvuru yapılmaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Türkiye geneli işverenlerin Bartın İli'ndeki işverenlere göre daha yüksek oranda; "çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi", "önerilen ücretin az bulunması", "vardiyalı çalışma olması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Türkiye geneli ile Bartın İli arasındaki temininde güçlük çekme nedeni olarak en büyük fark "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" görülmektedir.

Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır. İşgücü piyasasında işveren bakış açısını ana hatlarıyla yansıtan bu çalışmada da görülebileceği gibi bazı mesleklerin temininde güçlük çekilmesi; meslek, tecrübe ve yeterlilikler ile ilgili iken bazı mesleklerde ise bunlara ek olarak ücret ve çalışma koşullarının işgücü arzı beklentilerini karşılayamaması nedeniyle açık işlerin karşılanmasında güçlük çekilmektedir. Özellikle düşük ücretli ve çalışma koşulları ağır olan işlerde,

sürekli “eleman aranıyor” durumunun yaşandığı ifade edilebilir. Ancak bu durum, gelişen piyasada işgücü açığının mesleki yeterlilikte ve tecrübede ki elemanların ücret ve çalışma koşulları karşılanamadığı için oluşuyor şeklinde yorumlanamaz. Birçok yeni meslekte eleman bulunmadığı veya eleman bulunan durumlarda ise bu kişilerin özellikle bilgisayar/bilişim destekli yeterliliklere veya ilgili tecrübeye sahip olmadığı işverenlerce ifade edilmektedir. Bu veriler mesleksizlik, işgücü piyasasının gerektirdiği nitelik ve beceriye sahip olmama ve tecrübesizlik durumunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

Grafik 21: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

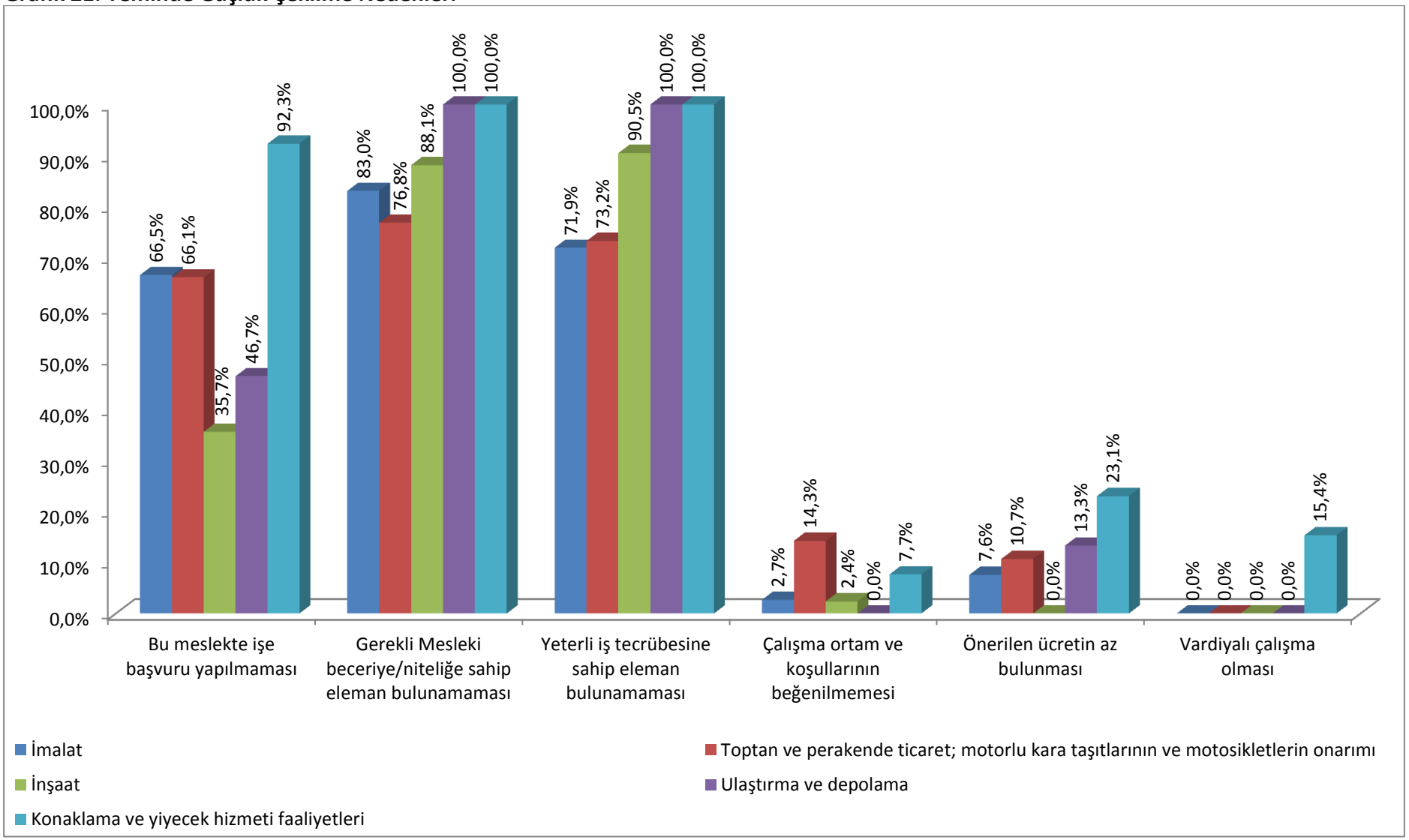

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

İşyerlerinin eleman temininde güçlük çekme nedenleri incelendiğinde; “Toptan ve perakende ticaret” ile “İmalat” sektörlerinde “gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması” nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her iki sektörde de sırayı “yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması” ve “bu meslekte işe başvuru yapılmaması” nedenleri takip etmektedir. Ayrıca “Ulaştırma ve depolama” ile “Konaklama yiyecek hizmet faaliyetleri” sektörleri, hem “gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması” hem de “yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması” nedenlerinde yüzde 100 oranla ilk sırada yer almaktadır. “İnşaat” sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada “yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması” yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla: “bu meslekte işe başvuru yapılmaması” ve “gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması” nedenleri gelmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; “önerilen ücretin az bulunması” ve “vardiyalı çalışma olması” nedenlerinin, özellikle “İnşaat” sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine “vardiyalı çalışma olması” nedeni “Konaklama ve yiyecek hizmeti” sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir. “Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi” nedeni ise “Ulaştırma ve depolama” sektöründe işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca “gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması” nedeni; tüm sektörlerde işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	37,9%	100,0%	69,7%	0,0%	15,2%	0,0%
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ütücü	76,2%	52,4%	100,0%	9,5%	0,0%	0,0%
Seramik İmal İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kadın Giysileri Artistik Çizim Elemanı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	77,8%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Reklam Tabelacı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	20,0%	100,0%	80,0%	0,0%	40,0%	0,0%
Mobilya Montaj İşçisi	20,0%	60,0%	80,0%	40,0%	0,0%	0,0%
Isıcam İmal İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ayakkabı İmalatçısı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kasiyer	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	100,0%	100,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0,0%	100,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	20,0%	60,0%	60,0%	0,0%	60,0%	0,0%
Isı Yalıtımcısı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sıvacı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ağaç Değerlendiricisi	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi, “Makineci (dikiş)” mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi “gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması” olarak yansımıştır. Bununla beraber “Ayakkabı imalatçısı (sayacı)”, “Ütücü”, “Kadın giysileri artistik çizim elemanı”, “Garson (servis elemanı)”, “Plastik doğramacı/pvc doğrama-imalat ve montajcısı” ile “Reklam tabelacı” mesleklerinde eleman bulunamaması, arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani tecrübeli eleman bulunamamıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi, karşılanamama sorununu hafifletecektir.

“Isı Yalıtımcısı”, “Sıvacı”, “Ağaç değerlendiricisi”, “Ayakkabı imalatçısı”, “Ayakkabı taban basma makinesi operatörü”, “Plastik doğramacı/pvc doğrama-imalat ve montajcısı”, “Reklam tabelacı” gibi mesleklerde iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Bu mesleklerde Tecrübe kazandırmak amacıyla İŞKUR’un düzenlemiş olduğu işbaşı eğitim programları uygulanabilir.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Çalışanlara Yönelik Eğitim	2,1%	0,5%
Eleman Talebi	95,8%	70,8%
İşbaşı Eğitim Programları	23,0%	15,9%
İşveren Danışmanlığı	70,2%	78,5%
Kurs	9,4%	3,1%
Mevzuat Danışmanlığı	47,1%	54,4%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu bölümünde; İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri, temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre; çalışanlara yönelik eğitim, eleman talebi, işbaşı eğitim programları ve işbirliği ile mesleki eğitim (Kurs) hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Ayrıca Temininde Güçlük Çekmeyen İşyerleri, Temininde Güçlük Çeken İşyerine göre; işveren danışmanlığı ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet Eleman Talebidir.

İşbaşı Eğitim Programları; işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün; İŞKUR tarafından temin edilen, iş başında öğrenme imkânı sunan bir hizmettir. Bu programı temininde güçlük çeken ya da çekmeyen işyerlerinin yüksek oranlarda kullanması, işverenler açısından da önemli bir noktaya geldiğini göstermektedir.

Bartın İli'nde işyerlerinin yüzde 28,6'sı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 23,1'inde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 31'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	10	19	29
Toptan Ve Perakende Ticaret	9	17	26
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	5	7	12
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	6	7
İnşaat	1	3	4
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0	3	3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	3	3
Ulaştırma Ve Depolama	1	1	2
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0	1	1
Genel Toplam	**27**	**60**	**87**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan yaklaşık her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri", "Diğer hizmet faaliyetleri", "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir. "Ulaştırma ve depolama" sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin yarısı eleman temininde güçlük çekmektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde en fazla işyeri "İmalat" sektöründedir. Bunu daha sonra sırasıyla; "Toptan ve perakende ticaret" ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektörleri takip etmektedir. Temininde güçlük çekilmeyen mesleklerde, çekilen mesleklerle aynı sıralama geçerli olduğu görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

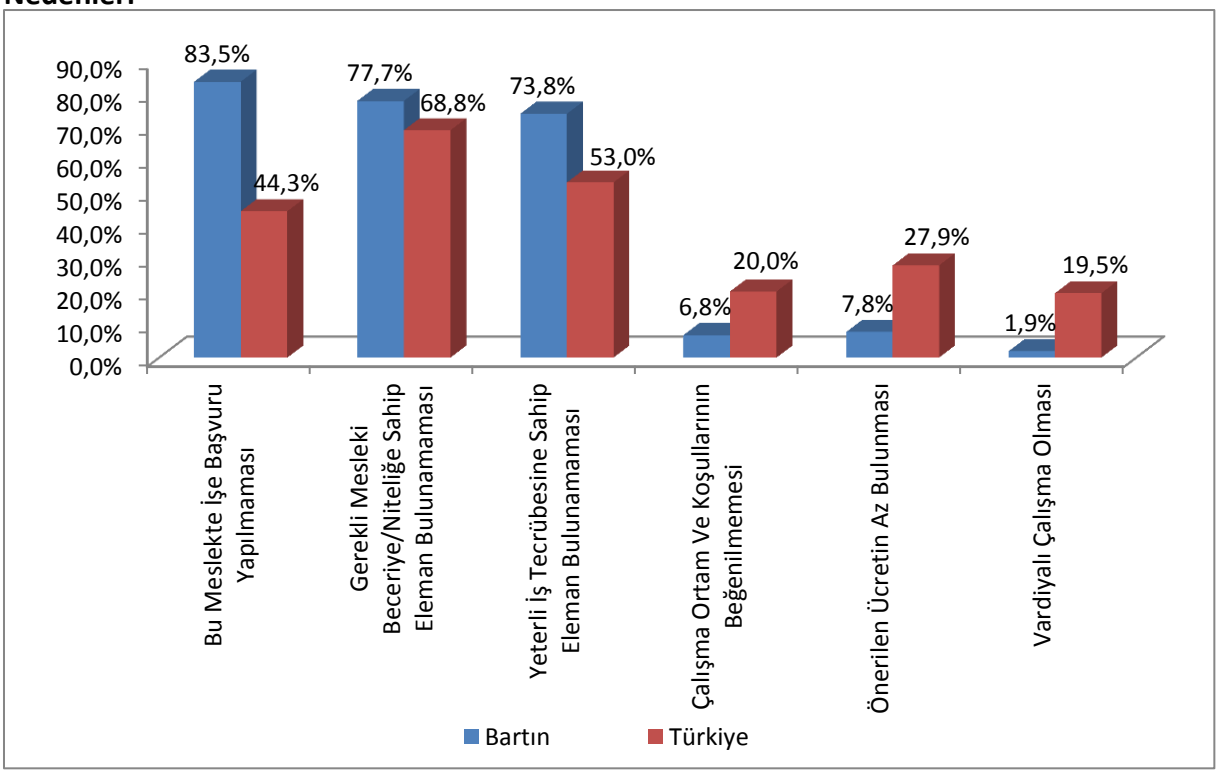

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde vardiyalı çalışma yapılan işyerleri, ağırlıklı olarak ilgili "meslekte iş başvurusu yapılmaması" noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile: "gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması" ile "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" nedenleri gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük nedenlerinden biri Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Bunun sebebi çalışacak kişilerin vardiyalı çalışılacağını önceden bilmelerinden kaynaklanır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak vardiyalı çalışma belirtilmesi yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme hususunda, ön planda bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde, "bu meslekte iş başvurusu yapılmaması" en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Bartın ile Türkiye geneli paralellik göstermektedir. Türkiye genelinde de Bartın İli'nde olduğu gibi vardiyalı çalışma en düşük orana sahiptir.

Bartın İli'nde işyerlerinin yüzde 28,6'sı eleman temininde güçlük çekerken, yine işyerlerinin yüzde 7,7'si ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 41,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 34,9'dur.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0	1	1
İmalat	11	14	25
Toptan Ve Perakende Ticaret	0	2	2
Ulaştırma Ve Depolama	1	0	1
Genel Toplam	**12**	**17**	**29**

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde İhracat yapan yaklaşık her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Bartın'da ihracat yapan işyerlerinden "Madencilik ve taş ocakçılığı" ile "Toptan ve perakende ticaret" sektörlerinde eleman temininde güçlük çekilmez iken, ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekme oranı, ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'de sunulmuştur.

Grafik 23: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

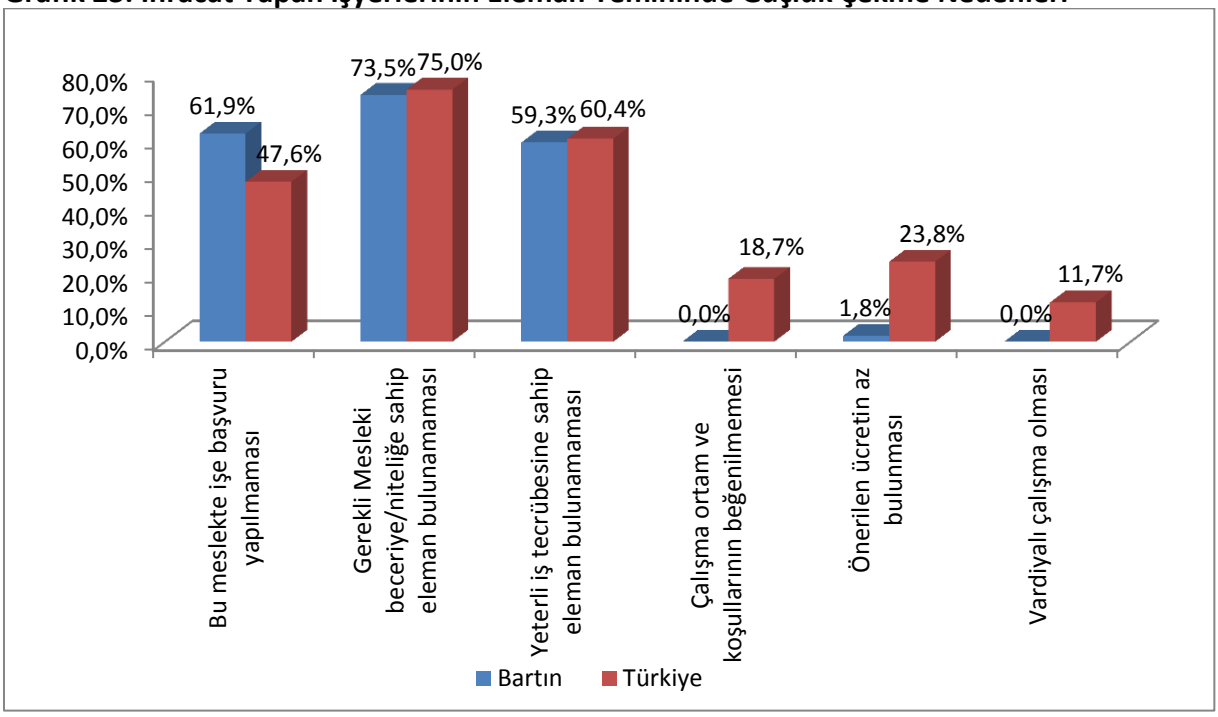

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde İhracat yapan işyerleri en çok "gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman" bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırasıyla; "ilgili meslekte başvuru yapılmaması" ile "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" gelmiştir. İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Bartın İli sıralaması birbirinden farklıdır.

İhracat yapan işyerleri eleman temininde güçlük çekme nedenleri arasında; "çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" ile "vardiyalı çalışma olması" durumlarını görülmemektedir.

Bartın'da işyerlerinin yüzde 28,6'sı eleman temininde güçlük çekerken, yüzde 9,6'sı part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 44,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	4	2	6
İnşaat	4	4	8
Toptan ve Perakende Ticaret	4	1	5
Ulaştırma ve Depolama	0	3	3
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0	4	4
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1	1	2
Eğitim	2	0	2
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	3	4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	2	2
Genel Toplam	**16**	**20**	**36**

Kaynak: İPA 2015

Bartın İli'nde Part-time çalışanı olan yaklaşık her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Bartın'da; "Ulaştırma ve depolama", "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" ile "Diğer hizmet faaliyetleri" sektörleri dışında kalan, part-time çalışanı olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 24'te sunulmuştur.

Grafik 24: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

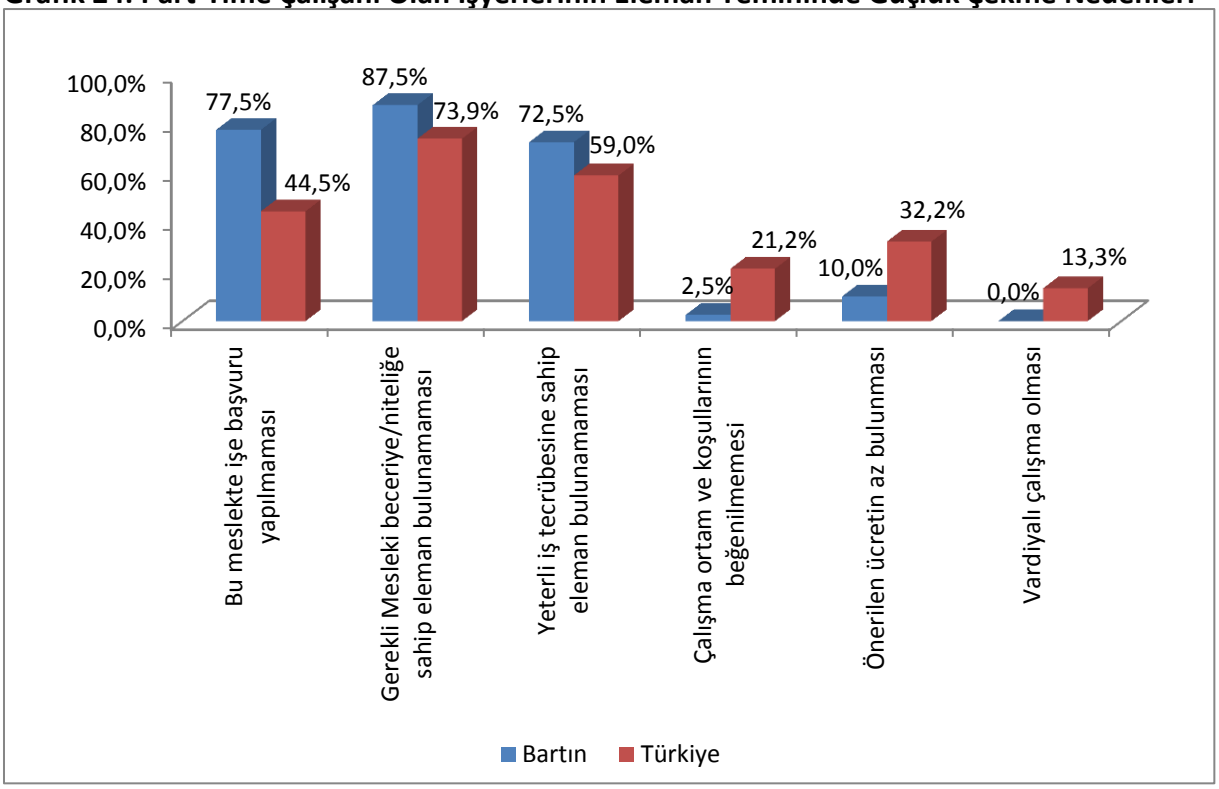

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak "gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması" noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile "ilgili meslekte eleman bulunamaması" ile "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" nedenleri gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Bartın ile Türkiye geneli sıralaması birbirinden farklılık göstermektedir. Bartın İli part-time çalışanı olan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde "önerilen ücretin düşük bulunması" Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Bu sonuç Bartın'daki işverenlerin yeterli ücreti verdikleri izlenimi yaratır veya Part-time işyerlerinde ücretler, çalışmak isteyenler için fazla problem teşkil etmemektedir.

Bartın İli'nde "vardiyalı çalışma olması", "çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" ve "Önerilen ücretin az bulunması"; Part-Time çalışanı olan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekme nedenleri arasında düşük bir orana sahiptir.

İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında işverenlerin, işyerlerindeki istihdamı ileride ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlerden, 2016 yılı Mart-Nisan dönemini öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. Mevcut istihdamlar esas alınarak işverenlere, cevabı dört seçenekli sorulara yanıt vermeleri talep edilmiştir. Cevaplayanın öngörüsüne göre: artış gösterebilir, azalış gösterebilir, değişmeyebilir veya fikrim yok seçeneği işaretlenebilir.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine, diğer bir anlamda özelliklerine göre, net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	3,5%
İhracat Yapan İşyerleri	4,1%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	4,3%
Genel Toplam	**4,0%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 3,5 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 4,1, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 4,3'tür. İl genelinde ise istihdam artış beklentisi yüzde 4'tür. Bu sonuçlara göre Part-time Çalışanı Olan İşyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6 İstihdam artış beklentisi mevcuttur. Genel toplam da ise, yüzde 3,4 istihdam artışı beklenmektedir. Yukarıdaki tabloya göre on ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinin tamamının beklentilerinde, Bartın Türkiye ortalamasının üzerindedir. Bu durum Bartın ekonomisine olan güveni göstermektedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında, çalışmanın yapıldığı döneme göre Bartın'da, yüksek oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Bartın, işverenlerin aradıkları nitelikli elemanı bulmada zorlandığı iller arasındadır. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye başlanmalı, ayrıca gerekli tedbirler alınmalıdır.

Eğitim sektörüne sorularak yapılan ankette, işverenler İstihdam azalışı yönünde görüş beyan etmişlerdir. Aynı zamanda eğitim, ilerideki dönemde Bartın'ın ve Türkiye'nin istihdam azalışı beklenen tek sektörüdür. Kanun uyarınca dershaneler, açık liseye dönüşmüş veya kapanmıştır. Yerine kurulan kurumların yeteri derecede personel istihdam edemeyecekleri düşüncesi, bu öngörülen azalışın sebebidir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İmalat	330	5,3%
Toptan Ve Perakende Ticaret	91	3,6%
İnşaat	48	3,6%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2	0,2%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0	0,0%
Ulaştırma Ve Depolama	34	7,2%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	26	5,7%
Eğitim	-7	-1,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3	1,2%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0,7%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	4	3,8%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2	8,3%
Genel Toplam	**534**	**4,0%**

Kaynak: İPA 2015

Yukarıda ki tabloda İmalat sanayi, en yakın sektörden üç kat daha fazla istihdam artış beklentisi içinde olduğu görülmektedir. İmalat sanayisini sırasıyla: "Toptan ve perakende ticaret" ile "İnşaat" sektörleri izlemektedir. Genel olarak eğitim sektöründe küçük bir azalış beklentisi dışında, verilerin tamamı istihdam artışı yönündedir. "Madencilik ve taş ocakçılığı" sektöründe ise kısa vadede bir değişiklik öngörülmeyip, orta ve uzun vadede artış olacağı düşünülmektedir. İstihdam artış sayısına değil de oranına bakarsak, orada farklı bir tablo görürüz. Oran olarak "Finans ve sigorta faaliyetleri" yüzde 8,3 ile birinci komumdadır. Onu yüzde 7,2 ile "Ulaştırma ve depolama", yüzde 5,7 ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" izlemektedir. Bu üç sektör kişi sayısına bakarak az olsa da, sektörlerde çalışanlara oranla yüksek sayılabilecek istihdam artışına gitmiştir. Bartın üniversitesinde yeni bölümlerin açılması, öğrenci kapasitesinde yükseliş vb. etkenlere bağlı olarak merkez nüfusunun artması, tüm Bartın piyasasında canlılık sağlamış, sonucunda ise beklentiler olumlu yönde gelişmiştir.

Bartın'daki işverenlerin geleceğe dair düşüncelerine bakılırsa; Türkiye'ye göre daha pozitif bir bakış açısı içinde oldukları ve yatırım yapabilecekleri ortam oluşursa, istihdam artışını da beraberinde sürükleyecekleri düşünülmektedir.

Türkiye geneli Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranlarına(NİDO) bakarsak: ilk sırada "İnşaat" bulunurken, ikinci ve üçüncü sırada "Bilgi ve İletişim" ile "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler" sektörleri gelmektedir. Bartın İli'nde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksektir. Genel itibariyle piyasanın beklentileri olumlu yöndedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	200	4,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	199	6,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	75	4,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	48	3,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	-2	-0,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	0,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	13	1,6%
Yöneticiler	-1	-0,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1	1,5%
Genel Toplam	**534**	**4,0%**

Kaynak: İPA 2015

Bartın'da net istihdam artışını değerlendirdiğimizde: 200 kişilik istihdam artışı beklentisiyle "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla: 199 kişilik beklentiyle "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar", 75 kişilik beklentiyle "Hizmet ve satış elemanları" takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda ise: yüzde 6,3 ile "Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar"ın ilk sırada olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla: "Hizmet ve satış elemanları" yüzde 4,8 oranıyla, "Tesis ve makine operatörleri ve montajcıla" meslek grubu ise yüzde 4,3 oranıyla takip etmektedir.

"Profesyonel Meslek Mensupları"nda 2 kişi ve "Yöneticiler"de 1 kişi olmak üzere toplamda 3 kişilik istihdam azalışı işverenlerce öngörülmüştür. Bu iki grup haricinde azalış gösteren meslek grubu yoktur. "Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" ve "Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları" gruplarında 1'er kişilik artışı olacağı tahmini, en düşük istihdam artışı tahminidir. Bartın'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörler, "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" ile

“Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” olması inşaat çalışmalarının ilde etkin olarak devam etmesinin bir sonucudur.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda “Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar” meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra “Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları” ile “Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar” gelmektedir. ilk üç meslek sıralamasında; Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları haricindeki diğer meslek grupları Bartın İli ile benzeşir.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Kasiyer
Düz Dokuma Kumaş İşçisi	Kasap
Garson (Servis Elemanı)	Reyon Görevlisi
Satış Danışmanı	Depo Sorumlusu
Ütücü	Temizlik Görevlisi
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Türkçe Öğretmeni
Tır-Çekici Şoförü	Üretim Müdürü(Maden)
Şoför-Yük Taşıma	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Muhasebe Meslek Elemanı
Beden İşçisi (Genel)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen mesleklere baktığımızda “Makineci(dikiş)”, “Düz dokuma kumaş işçisi”, “Garson(servis elemanı)” şeklinde sıralandığı görülür. “Makineci (dikiş)”, “Düz dokuma kumaş işçisi” ve “Ütücü” meslekleri; tekstil ve kumaş sanayinin talepleri doğrultusunda şekillenmiştir. Artışı beklenen diğer meslekler Bartın merkez nüfusunun artması sonucunda doğan taleplere bağlı olarak gelişmiştir. En fazla Azalan istihdam beklentilerine bakarsak: “Kasiyer”, “Kasap”, “Reyon görevlisi” şeklindedir. Eğitim sektöründekiler hariç olmak üzere, İstihdam azalışı beklenen mesleklerdeki durumun, geçici olduğu düşünülmektedir. Eğitimi ilgilendiren mesleklerdeki durum ise kanun değişikliğinin bir sonucudur.

İşgücü piyasası durağan değil, tam tersine hareketli bir yapıdadır. Bu hareketliliğin doğru algılanıp, ileride yaşanacak istihdam artış veya azalışını tahmin edebilmek, otoritenin işgücünü ona göre şekillendirebilmesi açısından önemlidir. Veri havuzu oluşturmak, kaynakların verimli kullanılmasına ve sonucunda da doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına rehberlik etmek bu çalışmanın temel amaçları arasındadır. Bu açıdan baktığımızda analiz çalışması toplum yaşamı doğrudan etkiler niteliğe kavuşmaktadır. Bartın İli’nde Toplam 91 farklı meslekte 566 kişilik istihdam

artışı beklenirken, 14 farklı meslekte de 32 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir. Net istihdam değişimi 534 kişidir.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Düz Dokuma Kumaş İşçisi	Makineci (Dikiş)	Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı	Ütücü	Tabldot Aşçısı
Garson (Servis Elemanı)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü
Otobüs Ve Troleybüs Biletçisi	Plastik Boru İmal İşçisi	Isı Yalıtımcısı
Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Plastik Enjeksiyon Kalıpçısı	Şerit Testere Tezgahı Operatörü-Bıçkı Fabrikası
Plastik Boru İmal İşçisi	Tuğla İmal İşçisi	Metal Şerit Testere Tezgahı Operatörü
Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	Çimento Üretim Yardımcı Elemanı	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Şoför-Yük Taşıma	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	Sıvacı
Tuğla İmal İşçisi	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Alçı Sıva Uygulayıcısı
Manav	Torna Tezgâhı Ayarcı-Operatörü (Ağaç)	İnşaat Boyacısı/Boyacı

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde artış beklenen mesleklere bakarsak: “Düz dokuma kumaş işçisi”, “Satış danışmanı”, “Garson (servis elemanı)” vs. sıralanmaktadır. Bu sıralama genelde, “Sanayi” sektörü ve “Hizmet” sektörü talepleri doğrultusunda şekillendiği görülür. İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi beklediği meslekler: “Makineci(dikiş)”, “Ütücü”, “Ortacı/Ayakçı (tekstil)” vs. şeklinde sıralanır. Bu mesleklerin tamamı sanayi şirketlerinin ihtiyaçlarıdır. Benzer şekilde Part-Time çalışanı olan işyerlerinde istihdam artış beklentisi: “Garson (servis elemanı)”, “Tabldot aşçısı”, “Ayakkabı taban basma makinesi operatörü” vs. şeklinde sıralanır. Bu sıralamada “Hizmet” sektörünün meslek talebi ağırlıklı olarak yer alırken, akabinde “Sanayi” sektörü meslekleri yer alır.

Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde, net istihdam azalışı beklenen mesleklerden: "Kasap", "Kasiyer" ve "Reyon görevlisi" ilk üç sırayı oluşturur. İhracat yapan ve part-time çalışanı olan işyerlerinde ise istihdam azalışı beklenmemektedir.

Bu çalışma, işyerlerinin ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini göstermektedir.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %	Fikrim Yok %
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%
İmalat	35,4%	0,0%	26,0%	38,5%
İnşaat	10,3%	1,3%	32,1%	56,4%
Toptan ve perakende ticaret	21,3%	1,1%	33,0%	44,7%
Ulaştırma ve depolama	23,1%	0,0%	34,6%	42,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20,0%	0,0%	40,0%	40,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	23,1%	7,7%	7,7%	61,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8,3%	0,0%	33,3%	58,3%
Eğitim	0,0%	10,0%	60,0%	30,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	37,5%	37,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	37,5%	12,5%	37,5%	12,5%
Genel Toplam	**22,2%**	**1,3%**	**31,6%**	**44,8%**

Kaynak: İPA 2015

Buraya kadar, istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Tabloda ise, istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir. Sektörlere göre Bartın'daki işverenlerin; istihdam artışı-azalışı, değişiklik olmayacağını, ya da fikrim yok beklentilerini belirttiği sonuçlar Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Bartın'daki işyerlerinin yüzde 44,8'inin geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Bartın'da işyerlerinin yaklaşık yüzde 31,6'sı istihdamının değişmeyeceğini belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Bartın'da yaklaşık dört işyerlerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak, istihdamlarının artacağını tahmin ederken, sadece yüzde 1,3'ü istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir. Verileri genel olarak kıyaslarsak: Bartın istihdam artış ve fikrim yok seçeneklerinde üstündür. Türkiye ise istihdam azalışı ve değişmez seçeneklerinde üstündür. Bu durumda, Bartın'da fikir beyan eden işverenler, geleceğe daha umutlu bakmaktadırlar.

Sektörel bazda bakılınca; Bartın'da en yüksek istihdam oranı artışı, yüzde 50 ile "Finans ve sigorta faaliyetleri" sektörü iken; en çok azalış, yüzde 12,5 ile "diğer hizmet faaliyetleri" sektöründedir. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise, "Madencilik" sektörü yakın zamanda ne artış ne de azalış beklemektedir. "Madencilik" sektöründe, istihdamı değişmeyecek diyenlerin oranı yüzde 66,7 olmuştur. Bu aynı zamanda, sektörler arasında yüzde 50'yi geçip istihdam değişmeyecek diyen tek gruptur. "Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler", "İdari ve destek hizmet faaliyetleri" ile "İnşaat" sektörlerinin yarıdan çoğu Fikrim Yok tercihini işaretlemiştir. Bu sektörlerdeki işverenler, piyasanın ileriki durumu hakkında fazla bilgiye sahip değiller veya piyasa ile ilgilenmiyorlar. "İmalat", "Ulaştırma ve depolama", "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", "Finans ve sigorta faaliyetleri", "İdari ve destek hizmet faaliyetleri", "İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri" sektörleri istihdam azalışı beklememektedir. "Eğitim" sektörü ise istihdam artışı beklememektedir. "Finans ve sigorta faaliyetleri" sektöründeki işverenlerin tamamı istihdam artışı beklemektedir.

Tablo 59'da Bartın İli'ndeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Değişmeyecek Olan İşyeri %	Fikrim Yok İşyeri%
İhracat Yapan İşyeri	41,4%	0,0%	31,0%	27,6%
Vardiya Yapan İşyeri	33,3%	1,1%	29,9%	35,6%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	19,4%	0,0%	50,0%	30,6%
Toplam İşyeri	**22,2%**	**1,3%**	**31,6%**	**44,8%**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri yüzde 41,40 ile en yüksek istihdam artış beklentisi içerisindedirler. Bu işyerlerinde hiç azalış beklememektedir. Vardiyalı çalışan işyerleri ise yüzde 33,30 ile en yüksek ikinci artış bekleyen gruptur. Kısmi çalışanı olan işyerlerinin beşte biri artış bekleyen gruptadır. Bu grupta ki her iki işverenden biri istihdam değişmeyecek demiştir. İşyerleri Toplamının yüzde 44,8'i fikir beyan etmemiştir. Bartın ili'ndeki işyerlerinin istihdam beklentilerine bakıldığında, genelde piyasaların büyüyüp, istihdamın artacağı görüşü hakimdir.

SONUÇ

Hayatta, hiçbir sonuç yoktur ki, sebebi olmasın! Gelişmiş ülkeler, tüm yapacakları işlerin sonucunu bilerek adım atarlar. Yani geçmişten feyz alarak, bugünü ve yarını şekillendirmeye çalışırlar. Bu durum İşgücü Piyasasında da aynı şekilde cereyan eder. Değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek, arz ve talebin ne yönde olduğunu tayin edecek sosyo-ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir. Böylece içinde bulunulan durum ve ilerleyen zamanda gerçekleşmesi muhtemel yönler tespit edilince, buna karşı ne gibi önlem alınabileceği bilinebilir. Sonucunda da, başarı kaçınılmaz olur.

Yapılan çalışmaların temel amaçları: işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek; geçmiş, mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek; arz, talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden veri kaynağı teşkil ederek aktif istihdam politikalarına yön vermek şeklindedir.

Bu bölümde raporun önemli bulguları kısaca özetlenecektir. Ayrıca verilerin, il istihdam politikalarına nasıl katkı sağlayabileceğine ilişkin temel öneri ve değerlendirmeler yapılacaktır.

Bartın İli İşgücü Piyasası Analizinin(İPA) amacı, işgücü piyasasında meydana gelen değişme ve gelişmeleri izlemek, buna bağlı olarak ihtiyacı belirlemek, bu mesleklerde istenilen becerileri tespit etmek, ayrıca önümüzdeki dönemlerde istihdam artış ve azalışı beklenen meslekleri tahmin etmektir. İPA, 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında yapılmıştır.

Bu araştırma, istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine de yardımcı olacaktır. Bunu yapabilmek için, işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. İlin işgücü piyasası yapısı ve bunu etkileyen değişkenler, eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. İşsizlik sorununun çözümüne yönelik Bartın İl'inde tüm sektörlerde eğitim, nitelik gibi ihtiyaçlar belirlenmiş, ayrıca işgücünün ne durumda olduğu bulunmuştur.

Araştırma verilerinin elde edilmesi aşamasında çeşitli kısıtlar ile karşılaşılmıştır. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca, araştırma 10 ve üzeri çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine de rastlanılmıştır. Bunun sebebi 10 ve üzeri işyeri listesi alındıktan sonra, işyerlerinin personel sayılarında ki azalmadır. 10 ve üzeri işyerlerinin bir kısmı 1-9'a düşmesi bize, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek son işyeri personel sayıları mevcut değildir.

Diğer bir kısıt ise; işverenlerden, mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı şekilde almada problem yaşanmasıdır. Bu duruma örnek verecek olursak: işverenlerin genel eğilimi; temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, "Beden işçisi" olarak bildirmek istemeleri

yönündedir. Fakat sahadaki iş ve meslek danışmanı arkadaşlarımız, bu handikabı bertaraf etmek için meslekleri yapılan işe göre yazmayı tercih etmişlerdir.

Başka bir engel ise, Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bu imkânsızlıklara rağmen gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması, bugüne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmıştır ve zengin bilgi kaynağına sahiptir.

Kurumumuz Ocak - Haziran 2015 verilerine göre 9 bin 430 kayıtlı işsizin, 4 bin 247'si erkek, 4 bin 183'ü kadındır. En çok kayıtlı işsizin olduğu meslek "Beden işçisi (genel)" ve "Beden işçisi (temizlik)"tir. 2015 yılının ilk 6 ayında düzenlenen kurslar incelendiğinde, 231 kurs programı açılmış olup, bu kurslardan toplam 918 kişi faydalanmıştır. Kurs sayısının en fazla olduğu program türünün İşbaşı Eğitim Programı olduğu tespit edilmiştir. İşbaşı Eğitim Programında 203 kurs açılmış olup, toplam 333 kişi faydalanmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde son yıllarda katılımcı sayısında belirgin bir artış olmuş, 2015 yılı ilk altı aylık döneminde bin 410 kişi programdan yararlanmıştır.

İşgücü Piyasası araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece %27,6'sı kadındır ve bu oran Türkiye ortalamasının (%27,5) üstündedir. Toplamda en fazla çalışanın olduğu sektör; "İmalat"tır. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla çalışılan sektör, "İmalat" ile "Toptan ve perakende ticaret"dir. "İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler" ile" Eğitim" sektöründe çalışan kadın sayısı, erkek sayısından fazladır. Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında, en fazla çalışanın hem erkeklerde hem de kadınlarda "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" grubunda olduğunu görmekteyiz. Toplam istihdamın yüzde 10,4'ü, "Nitelik gerektirmeyen meslekler"de çalışmaktadır. Erkeklerin yüzde 8,5'i "Nitelik gerektirmeyen meslekler"de çalışmakta iken, bu oran kadınlarda yüzde 15,5'tir. Erkekler Kadınlara oranla, daha fazla "Nitelik gerektiren meslek" gruplarında çalışmaktadır. Hem erkeklerde hem de kadınlarda en fazla çalışılan meslek, "Makineci(dikiş)"dir. "Tarım" sektörü analiz kapsamında dışında tutulmuştur. "Tarım"ı da içine alıp düşünürsek, kadın işgücünün niteliksel görünümü daha olumlu olacağı tahmin edilmektedir.

Bartın İli'nde, referans dönemi boyunca 2 bin 735 kişilik açık iş olduğunu tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, kamu hariç tutulmak üzere, en fazla çalışanı olan işyerleri "İmalat" sektöründedir. Bunun sonucunda ise en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslekte "İmalat" tadır. EUROSTAT verilerinde "açık iş oranı"nı, "Açık iş/(istihdam + Açık iş)*100" formülünü kullanarak hesaplamaktadır. Bu formül ile "açık iş oranı"nın Bartın İli için yüzde 2,4 olduğu görülmektedir. Bartın'da "açık iş oranı"nın en yüksek olduğu sektör "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri"dir. "Açık iş oranı"nın yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan ani artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da hızlı bir eleman devri nedeniyle yüksek "açık iş oranı" yaşanmaktadır.

En fazla açık iş “Beden işçisi (genel)” mesleğindedir. “Açık iş oranı” yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür. “Beden işçisi (genel)” mesleğinden sonra en fazla açık iş verilen meslekler sırayla; “Makineci (dikiş)”, “Seramik imal işçisi”, “Satış danışmanı”, “Beden işçisi (inşaat)”, “Garson (servis elemanı)”, “Saya dikici (makine ile)”, “Ütücü”, “Tuğla imal işçisi” ile “Isı yalıtımcısı”dır. “Sanayi”, “İnşaat” ve “Hizmet” sektörlerindeki mesleklerde eleman talebi dikkat çekici düzeydedir. Bu durum Bartın ekonomisinin “Sanayi” ve “İnşaat” ve “Hizmet” alanlarında, diğer sektörlerden daha fazla büyüdüğünü gösterir. Tek bir alanda eleman talebi olmayıp, çeşitli sektörlerin İŞKUR’a yoğun talep vermesi, yerel ekonominin istikrarlı ve dengeli büyüme eğiliminde olduğunu gösterir.

Söz konusu açık işlerin işletmeler tarafından en fazla talep edilen asgari eğitim düzeyi, yüzde 57,7 ile Fark Etmez ve yüzde 30,8 ile Lise Altı seçeneğidir. Başka bir deyişle, işletme sahipleri, işgücü taleplerinin çoğunda herhangi bir eğitim düzeyi aramadıkları görülmektedir. İşverenler, yaklaşık üç açık işten birinde ise düşük eğitim seviyesindeki kişileri tercih etmişlerdir. En fazla açık iş verilen meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediğinden, açık işlerde çoğunlukla Fark Etmez” veya lise altı eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece doğaldır. İşverenler kişiye işi, işbaşında öğrettiği için düşük eğitim düzeyini tercih etmişlerdir.

İşlerin, en fazla yüzde 86,4 ile İŞKUR aracılıyla arandığı tespit edilmiştir. İŞKUR’dan sonra en çok kullanılan arama kanalı, yüzde 79,8 ile Akraba eş dost olmuştur. Açık işlerde işverenlerin en çok İŞKUR’u kullanmaları, kurumun tanınırlığının ve işlevinin artığını göstermektedir.

2015 yılı içerisinde, Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin 380 kişilik talebinin olduğu görülmüştür. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerde ilk üç sırayı; “Makineci (dikiş)”, “Ayakkabı imalatçısı (sayacı)” ve “Ütücü” almaktadır. Bu durum, Bartın’da tekstil ve ayakkabı sanayinin önemli bir yeri olduğunu göstermektedir.

İşverenler, temininde güçlük çekilen mesleklerde işgücü bulamamalarının sebebi olarak: ilde istedikleri Beceri Ve Niteliğe Sahip Elemanların Olmadığını belirtmişlerdir. Daha sonrada sırasıyla; Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Başvurusu Olmaması ve Bu Meslekte İş Başvuru Yapılmaması nedenlerini belirtmişlerdir. Bu durum işverenlerin işgücü piyasasında gerekli nitelik ve beceriye sahip kişileri bulmakta zorlandığını göstermektedir. Bu açık kurs veya işbaşı eğitim gibi yöntemlerle kapatılabilir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin piyasa üzerindeki gelecek beklentileri olumludur. 2016 yılının Mart-Nisan dönemi en fazla sayıda net istihdam artışı “İmalat” sektöründedir. Bunu “Toptan ve perakende ticaret” takip etmektedir. Gerek istihdam artışının “İmalat” sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin en fazla “İmalat” sektöründe bulunması, bu grupta arz ile talep arasında bir dengesizlik olduğunu gösterir. Bunu giderebilmek için de eğitim programlarının düzenlenmesi gerekliliği ortadadır.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri kısa ve orta vadede elbette işgücü talebi oluşturacaktır. Bartın'ın özellikle kırsal kesiminde yaşanan il dışı göçleri azaltmak ve istihdamı artırmak için aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir.

- Bazı mesleklerde piyasasının mevcut talebinin çok üstünde işsizler bulunmaktadır. Bu kişileri, iş ve meslek danışmanlarının öngördüğü şekilde, işlerini veya mesleklerini değiştirmeleri yönünde telkinde bulunulmalıdır. Daha sonra Piyasanın istediği mesleklerde işgücü yetiştirme kursları ve programları düzenlenerek kişiler bu kurslara dahil edilmelidir.

- İşgücü açığı çok olan iş kollarındaki işverenlerin talepleri dinlenerek, ortak faaliyetler yapılmalıdır. Bu sektörlerden "İmalat"ta, faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak, oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler verilmeli ve araştırmalar yapılmalıdır.

- Nitelik Gerektiren Mesleklerde İşverenlerin eleman talebini karşılamak üzere, kayıtlı iş arayanlardan, isteklilere eğitim verilmelidir. İşgücü bu şekilde istihdam edilebilir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla, hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için, engelli kontenjanlarını dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak, uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde; örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek verilecek eğitim başlıkları belirlenmelidir.

- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla, mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz için aşağıdaki seceneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	252	15	267
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336

IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	477	26	503
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924

VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	88.712	4.090	92.802
Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı	2-9 İşyeri Sayısı	Toplam
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	33.101	6.121	39.222
Genel Toplam	121.813	10.211	132.024

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Nisan 2016 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Nisan 2016
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	3	572	0	3	0	0,0%	0,0%
İmalat	96	6193	223	96	330	29,2%	5,3%
İnşaat	78	1316	30	78	48	16,7%	3,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret	94	2517	41	94	91	18,1%	3,6%
Ulaştırma Ve Depolama	26	470	6	26	34	15,4%	7,2%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	25	458	25	25	26	36,0%	5,7%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	3	18	0	3	2	0,0%	8,3%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	13	105	5	13	4	23,1%	3,8%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12	957	0	12	2	0,0%	0,2%
Eğitim	10	407	0	10	-7	0,0%	-1,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	8	253	0	8	3	0,0%	1,2%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8	146	1	8	1	12,5%	0,7%
Genel Toplam	**376**	**13412**	**331**	**376**	**534**	**19,9%**	**4,0%**

Ek 5 -

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneliil düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kağıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Bartın İli'nde 22 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 21 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 21 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Bartın İli'nde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 21 işyerine soru kâğıdı uygulanmış olup en fazla işyeri "Ulaştırma ve depolama" sektöründe olup daha sonra sırası ile "Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri", "İnşaat" ve "diğer" sektörler gelmektedir.

Tablo 60: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Ulaştırma ve Depolama	8	20	3	23
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	4	4	5	9
İnşaat	2	13	1	14
Toptan ve Perakende Ticaret	2	4	0	4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0	1	1
Eğitim	1	4	0	4
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	3	2	5
İmalat	1	2	0	2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1	0	1	1
Toplam	**21**	**50**	**13**	**63**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 9 tanesinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 63 kişi çalışmaktadır. Söz konusu işyerlerinde çalışanların yaklaşık yüzde 20'si kadın, yüzde 80'i erkektir. En fazla çalışan Ulaştırma ve Depolama sektöründedir.

21 işyerinden 3 tanesinde 6 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık iş olan meslekler ise Ahşap Yat ve Tekne Yapımcısı (4 kişi), Ön Muhasebeci ve Aşçı'dır.

Toplamda 7 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslekler Ahşap Yat ve Tekne Yapımcısı (4 kişi), Araç Üstü Vinç Platform Operatörü, Ön Muhasebeci ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan) mesleklerindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 42 oranında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından, yüzde 28 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından, yüzde 28 oranında ilgili meslekte eleman bulunamamasından, yüzde 57 oranında çalışma ortam ve koşullarının uygun olmamasından ve yüzde 57 oranında önerilen ücretin az bulunmasındandolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. İşyerinde vardiyalı çalışma olması temininde güçlük çekilen mesleklerin nedeni olarak tercih edilmemiştir.

Bartın ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artacağı tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 23,8 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 61: İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Ahşap Yat ve Tekne Yapımcısı	6	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	1
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	3		
Alüminyum İmalat İşçisi	2		
Alüminyum Doğramacı	2		
Belletici	1		
Sigortacılık Meslek Elemanı	1		
Şoför (Yolcu Taşıma)	1		

Kaynak: İPA 2015

İstihdam artışı beklenen Ahşap Yat ve Tekne Yapımcısı mesleğinde açık iş de bulunmaktadır.